

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

**ASLA HAYATTAN KAÇMAYACAĞIM
AŞKTAN DA...**

AUDREY HEPBURN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SEVMEK İSTİYORUM
ALİ LİDAR PELİN BARI BARİŞİNCE (BAŞAK BOĞAZ) NEDİM GÜRSSEL (OLHAN ŞEŞEN) MEHMET GÜRELLİ (M.K. PERKER) GÜVEN ERKİN ERKAL (KAYKAY YILDIZ) DÜNDAR HIZAL (ÖMÜR UZEL) İLHAMİ ALGÖR
KUTLUOĞLU MAHİRİN İL (SİNEM SÖĞÜT) SİMANI TAYCAN

Çağımızın efsane çizeri: Daniel Clowes

Hayatı anlamak için...

Kayıp Kitaplar Kütüphanesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Başka Dünyalar Mümkün

Audrey Hepburn, herkes tarafından sevilen, kimsenin haset etmediği bir yıldızdı. Belki de insandan çok 'Elf'e benzediği için, bu sayede de Atlantik'in iki yanında, birbirlerine çaktırmadan göğüslerini yarıştıran seks ilahelerinin mukayese alanını peşinen ortadan kaldırdığı içindir.

NARİN BİR PRENSES

Yıllarla birlikte insanlar, olaylar hızla geride kalmaya, çabucak unutulmaya başladı. Ama bence Audrey Hepburn'u hatırlamayan yoktur. Filmlerini birinci elden görmeye yaşı tutmayanlar bile, mutlaka bahsini duymuştur, resmini görmüştür. 'Breakfast at Tiffany's / Çiğnalar Kraliçesi'nde (1961) giydiği, Hubert de Givenchy imzalı küçük siyah elbisesi, bir Christie's müzayedesinde yaklaşık bir milyon dolara satıldı şunun şurasında kaç yıl oldu? Evet, aslında kahvaltısı servisi yapmayı, mücevher ve sair lüks aksesuar satan bir mağazayı Tiffany. Audrey'in canlandırdığı Holly Golightly karakteri de bu yüzden oraya kendi kahvaltısını getirmek zorunda kalmıştı: Keskâkâğında Danimarka çöşeği, yanında da bir bardak kahve.

DİRENİŞE DANS

Audrey Hepburn, herkes tarafından sevilen, kimsenin haset etmediği bir yıldızdı. Belki de insandan çok 'Elf'e benzediği için, bu sayede de Atlantik'in iki yanında, birbirlerine çaktırmadan göğüslerini yarıştıran seks ilahelerinin mukayese alanını peşinen ortadan kaldırdığı içindir. Hepburn, tanrı vergisi bir fiziğe sahipti. Aldığı bale eğitiminin ve icra ettiği modelik mesleğinin de katkısıyla katıksız bir zarafet numunesiydi. Yıllarca konservatuvara gitmiş, bale eğitimi görmüştü. Hatta Hollanda Drenişin'i illegal 'zwarte avonden' ya da 'siyah akşamlar'ına genç bir balerin olarak katılıp dans etmişti. Dreniş, bu gecelerin geliriyle hem Nazi sanatçı sendikasının kösteklediği müzisyenlere hem de başta Yahudiler olmak üzere, Hollanda'da saklanan, oradan geçen çocuklara yardım ederdi. Audrey, bu etkinliğe ilk kez 23 Nisan 1944'te soylu annesi Baroness Ela van Heemstra ile izleyici olarak katıldı. Ondan sonra da hem illegal dans gösterileri sunmayı sürdürdü hem de düşman arazisinde mahsur kalan müttefik pilotları ile diğer çocuklara yiyecek götürüp, mesajlar taşıyarak drenişe yardım etti. O'nun beş yaşındaydı ve beslenme yetersizliği çekiyordu.

ŞÖHRETİN ZİRVESİNDE VEDA

Arnheim kenti günleri ve Nazi kâbusu geride kaldığında onu bambaşka bir hayat yaşarken buluyorduk. Baroness van Heemstra, kızının filmlerinden 'Funny Face / Şahane Macera'nın (1957) bir sahnesinde, kaldırmadığı bir kafenin müsterisidir. Filme aktırsın Yorkshire terrier çinsi köpeği 'Mr. Famous' da sepet içinde görürüz. O sıralar (1954-1968) evli olduğu Mel Ferrer'dan ayrılmak istemediği için filmi, onun Paris'teki bir çekimine denk getirmişti. İlk önemli filmi 'Roman Holiday' ile Oscar aldı, bu ödülle tane tane çekim kez adayı gösterildi. Şöhretin zirvesindeyken de Mehmet Ali & Akşamsefası

sinemayı bıraktı. Gerçi daha sonra birkaç kez kamera karşısına geçti ama Steven Spielberg'in 1989 yapımı 'Always' ile kesin olarak veda etti. Son yıllarını, UNICEF'in özel büyükelçisi sıfatıyla Latin Amerika ve Afrika'daki çocuklara yardım ederek geçirdi.

O EŞİŞ 'ROMA TATİLİ'

Peki, durduk yerde Audrey Hepburn nereden aklımıza geldi? 'Roman Holiday / Roma Tatili' (1953) kısa bir süre içinde üç-dört kere televizyonda yayınlandı için. O eşiş 'Roma Tatili' ile Prenses Ann olarak bir kez daha karşımıza çıktı. Hani, Roma'ya gelir de gazeteci (ve genç) Gregory Peck'le aşk yaşar. Hatta ne yalan söylemeli, ben iki buçuk kere (bir seferinde filmi yarınsında açmışım) izledim. Evet, 'Roma Tatili'. Bale ve modelik yıllarının ardından geçtiği sinemada, dikkati üstüne çekmekle kalmayıp Oscar da aldı. William Wyler filmi. Rol arkadaş 'To Kill a Mockingbird / Bülbülü Öldürmek'in Atticus'u. Yakışıklı ve yetenekli bir yıldız olan Gregory Peck, aynı zamanda gençti.

AUDREY'İN PARTNER SEÇİMİ

Hepburn, genellikle kendinden hayli yaşlı erkek yıldızlarla oynadı (Kocası Mel Ferrer de ondan on iki yaş büyüktü) Ancak bu aktörlerin hepsi o sıralar birer stardı, yanlış anlaşılmasın. 'Sabrina'da (1954), zengin bir ailenin soforünün filmle adını veren kızı Sabrina Fairchild'i oynadı. Genç kız ile evin ondan yaşça büyük ve ciddi oğlu Humphrey Bogart'un beklenmedik bir yakınlıkları olur. Audrey, 'Funny Face'te Fred Astaire ile eşleşebilmek için 'Gig'in başrolünü reddetmişti. Filmde moda fotoğrafçısı Astaire, genç oyuncunun karakteri Jo Stockton'u bir kitapçıda tezgâhtarlık yaparak keşfedip, ondan bir model yaratır. Tıpkı Audrey'in kendisi gibi.

TOLSTOY ESERİNDE BAŞROL

Paris When It Sizzles / Paris'te Aşk Başkardır'da (1964) gene kendinden yaşlı bir aktörün, artık yazmayan senarist William Holden'in asistanı Gaby'dir. King Vidor'un yönettiği Tolstoy şaheseri 'War and Peace / Savaş ve Barış'ın (1956) bestazperde uyarlamasında ise Kontes Natasha Rostov olarak Henry Fonda ve iki yıllık eşi Mel Ferrer ile başrolleri paylaştı.

UNUTULMAZ KARAKTER: HOLLY

Belki de en heyecanlısı, onu bir kez daha Holly Golightly olarak izleme şansına kavuşmak olurdu, Audrey Hepburn, Truman Capote'nin kitabından uyarlanan (yoksa esinlenen mi desek?) 'Breakfast at Tiffany's' bu unutulmaz karakterle hem

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteey.org>

kendisine hiç uygun bulmasa, hatta oynamak istememiş olsa da çoğu kişi Holly'ye onu tanımlayan karakter gözüyle bakar. Filmin müziklerini besteleyen Henry Mancini, kendisine ve şarkı sözlerini yazan Johnny Mercer'e bir 'Ozgün Şarkı Oscar'ı getiren 'Moon River'in Audrey için bestelediğini, başka hiç kimsenin şarkıyı bu kadar iyi anlamadığını, bu kadar iyi söylediğini belirtmişti.

Moon River, 'Yılın Plağı' ve 'Yılın Şarkısı' Grammy ödüllerini de aldı.

HARRISON'IN FAVORİSİ

Sir Rex Harrison ise, birlikte oynadığı kadın oyuncular arasında favorisinin kim olduğu sorulunca hiç tereddütsüz 'My Fair Lady' filminde birlikte

Oscar ödülünü alırken heyecana kapılıp, Akademi'nin saygın başkanı Jean Hersholt'u yanağı yerine dudaklarından öpmüştü.

oynadığım Audrey Hepburn" diye cevap vermişti. Harrison'ın kendisi de şöhretini perçinleyen Profesör Henry Higgins rolüyle tiyatrodaki Tony, sinemada Oscar ödülleriyle layık bulunmuştu.

SAVAŞIN ACI YÜZÜ

Audrey Kathleen Ruston, 1929'da Belçika'nın Brüksel şehrinde dünyaya geldi. Doğuştan şanslı bir çocuktu. Babası zengin bir İngiliz bankerdı, annesi ise Felamenk bir barones. Kendisi de şirin ve yetenekliydi, daha ne olsun? Annesi ve babası ayrılınca, annesiyle Londra'ya gitti. Hollanda'da tatil yapılarlarken de

Hitler'in ordusu, bulundukları Arnhem şehri işgal etti. Annesinin,

İngiliz olduğu belli olmasın diye adını Edda olarak değiştirdi. Audrey, savaşa çok sıkıntı çekti. Sonradan 'Anne Frank'in Hatıra Defteri / I The Diary of Anne Frank'te kendisine önerilen rolü de, savaş sırasında çok acı olaylara tanık olduğu ve o anları hatırlamak istemediği için

geri çevirdi.

ÖDÜL TÖRENİNDE HEYECAN

Savaşın ardından Londra'da burslu olarak bale okuluna gitti, sonra da modelliğe başladı. Çok geçmeden, güzelliği ve zarafetle yapımların gözüne çarparak sinemaya geçti. Birkaç film çıktıktan sonra 'Roman Holiday' ile şöhreti yakaladı. Oscar aldığı bu filmin ardından, Akademi ödülüne 'Sabrina' (1954), 'The Nun's Story' (1959), 'Breakfast at Tiffany's' (1961) ve 'Wait Until Dark' (1967) ile dört kez daha aday oldu. 1954'te Oscar ödülünü alırken heyecana kapılıp, Akademi'nin saygın başkanı Jean Hersholt'u yanağı yerine dudaklarından öpmüştü. Sonra da heykelini tuvalette bıraktığına hatırlayıp koşu koşu geri dönmüş, Oscar'ını alıp gazetecilere poz vermişti. 1993'te ise Hersholt'un adını taşıyan 'İnsanlık Ödülü', UNICEF çalışmaları için ölümünden sonra ona verildi. Ödülü, oğlu Sean Ferrer aldı.

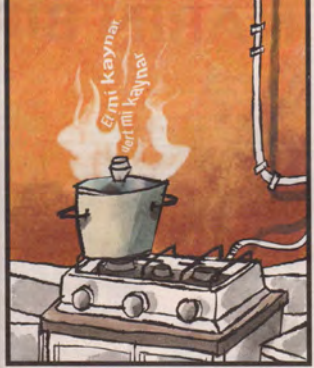
ENDER BİR SANATÇI

Hepburn Belçikalı, Hollandalı, İngiliz ve İrlandalı meleziydi. Akıcı bir şekilde İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Felamenkçe ve İtalyanca konuşurdu. Amerika Film Enstitüsü'nün '50 Büyük Beyazperde Efsanesi' arasında üçüncü sırada dâhil ettiği Hepburn, aynı yıl alandır sanatçılardan biri oldu.

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

BİR TENCERE KAYNAR OCAKTA

Mehmet Kamil'in "Her" isimli serisinden

BİLİNMEZ

Ben yalnızlığımı gözlerim gibi taşıdım
Unutmak olmazdı unutmadım

Galen Akar'ın "Doğ Hava" isimli serisinden

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

SONER SERT

Truman Capote'un kaleme aldığı kısa roman 'Tiffany'de Kahvaltı' 1961 yılında sinemaya aktarılır. Başrolünde Audrey Hepburn'ün oynadığı film, yazarı için hayal kırıklığı olur.

TIFFANY'DE KAHVALTI

"Holly'i oynaması için ilk seçim Marilyn Monroe'ydu. Bu rolde harikalar yaratacağını düşünüyordum. Holly'nin dokunaklı bir yanı olmalıydı. Bitmemiş, tamamlanmamış bir yanı. Marilyn'de bu vardı. Ama Paramount bana kızık atıp rolü Audrey Hepburn'e verdi." Truman Capote'un kaleme aldığı kısa roman "Tiffany'de Kahvaltı" 1961 yılında sinemaya aktarılar.

Başrolünde Audrey Hepburn'ün oynadığı film, yazarı için hayal kırıklığı olur, zira Capote, yazdığı karakterin sert ve hakiki bir yanı olduğunu, bu özelliklerin ise Audrey Hepburn'de bulunmadığını söyler.

Capote, romanda betimleme yapmaz, mekânları veya karakterleri dolaylı ya da doğrudan anlatmaz. Roman, film yapışın diye kaleme alınmıştır sanki. Olay ağırbaşlıdır. Diyaloglar baskındır. Karakterlerin ruhsal yanlarına, duygu-durumlarına girilmez, anlaşılmalan için fiyaki aförizmalar sağa sola saçılmaz, hakeza fiziksel özelliklerinden

bile bahsedilmez. Yalnızca bir kereye mahsus olmakla birlikte, Audrey'in canlandırıldığı karakter için Capote, "sarışın" ifadesini kullanır.

Filmin yönetmeni Blake Edwards, hikâyeye sadıkkalmak için Audrey'in saçlarını sarıya boyatır. Fakat bu da durumu kurtarmaz. Çünkü

Capote, karakteri bir seks işçisi olarak çizmiştir.

Filmdeyse, geçimini neyle sağladığı, hangisi mesleği icra ettiği belli olmayan bir karakter yaratılır. Sosyete'de takılan bir zen'ğin koca avcısı olarak resmedilen Holly, bu kötü niyetine rağmen minnös gibi ortalarında dolanır, yedinci önünde yemediği arındırılır ve nedense çevresi tarafından çok ilgi görür. Şımarıklığına ve aynı orandaki alın ganişliğine, filmin esas adamı George Peppard tarafından tutkuyla sevilir. Roman'daki karakterlerin birbirinden uzaklığı ve farklılıkları, filmde yerle yeksan edilir.

Hikâyenin finali değiştirilir ve film mutlu sonla biter.

İki saate yakın film, jenerik akmadan ana karakterleri yağmur altında oğuşturmaye doğru götürmek için melankolik sahnelerle boğulur. Capote'un delirdiğini düşünmek, iştin olmasa gerek.

Roman ile film arasındaki en belirgin ayırım ise müzik kullanımıdır. Bu filmde birlikte klasikleşecek "Moon River" şarkısına Audrey kendi seslendirir. Yapımcı Martin Rackin'in, "O lanet şarkı makaslanacak!" sözünü, "Önce cesedimi çiğnemeniz gerekir" diyerek yanıtlayan

kararı verir.

Çıtır biberlerin kimisi acı, bazıları tatlı. Bunlardan yavaş biber salatası yapmalı. Salatanın yavaşı mı olur? Olmaz mı!

ELİF
TÜRKÖLMEZ

ÇITIR BİBERLER, YAVAŞ SALATALAR

Bu sabah biber, domates, taze soğan ve nane topladım. Oyleyli geldiki.

Birşey toprakları çıkan sesler, mesela biberi dalından ayırırken domatesi çitirtene güzel. Havaya yayılan kokular ne tatlı. Nananın baharlı, müjdeli, hafifleten rayhası.

Taze soğanın iştah açan yeşili... En sevdiğim!

Bir de domatesin henüz kızarmamış tarafı.

Bayıldığım!

Bizim topraklarda yeşil domatesin yenmemesi ne ilginç bir kayıp.

Oyle lezzetlidir ki halbuki.

Salataya sarı, yeşilli domatesler doğramayı pek severim.

Dişe gelir, ekşi ekşidir, kütürdür da ha bu aşamada.

İkinci günlaşımsı domatesler, sos ve yemec için idealdir aslında.

Saba, toprakla konuşa konuşa, bunları düşündüğüne güne başladım işte.

Toplarken, tepki yürüten olduğu gibi, insana tefekkür için vakit kalıyor.

Toplamanın, insana yavaşıyla hatırlatan bir tarafı hep oluyor.

Her şey hızla ağı giderken, çoğuzamanbasıtya da önemsi görünebilecek olan bir iş peşinde olmak, toplamak yani, kalbe, zihne, bedene iyi geliyor.

Toplamak hayatı biranda yavaşlatıyor.

Pazara gidip birkilo ispanak alduğunda onu yekten atıyorsun

çapana. İspanakla beraber, diğer Tek tek...

Düşünmeye ve fark etmeye doğru giden biryol açılışında ki of ne büyük zevk!

Bu çitir biberlerin kimisi acı, bazıları tatlı.

Bunlardan yavaşbiber salatası yapmalı.

Salatanın yavaşı mı olur? Olmaz mı!

Biberleri küçükküçük kıydım. Domatesleri iri iri doğradım.

İyice kızarmış ve Yumuşamışları ise rendeden geçirdim.

Domateslerle biberleri; kaya tuzu, azıcık şeker, elma sirkesi ve pul doğradığım on diş sarımsakla buluşturdum.

İçine kişniş tohumundan karabiber pek çok şey atabilir. Ben atmadım.

Çünkü biberler ve domatesler o kadar güzel ki, başka hiçbir şey istemezler şimdi

yanlarına.

İterler, saklarlar, heba olur fazladan konulacak herşey.

Bu salatanın yavaşıyla şurada.

Akşama kadar ağzı kapalı, böylece bekleyecek.

Biberler tuzla, sirkeyle yumuşayacak, domates asidini atıp iyice tatlanacak, her lezzet birbirine

tanışacak, konuşacak, kaynaşacak. Kimse birbirinin önüne geçmeyecek.

Hiçbir diğinden daha önemli olamayacak.

Herkes sadecekendisi gibi olmak için bekleyecek.

Üzerinden biraz zaman geçmesini. Çünkü olmak için zamandan başka hiçbirşeye ihtiyaç yoktur.

Yavaş yavaş büyümüş yavaş yavaş tanımasını bu güzelliklere de zaten ancak böyle bir 'yavaş salata' yakışır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <http://irantey.org>

Truman Capote

MURATHAN
MUNGAN

Tutamayıp kendini genç kız dönüp hamlacının yüzüne baktı, tutamadı kendini hamlacı başını kaldırıp peçesinin ardından gamzesiyle selam veren genç kızın yüzüne baktı, peçesini dalgalandırıp yüzünü açsın diye başını hafiften rüzgârın geldiği yöne çevirince genç kız, rüzgâr peçesini araladı, gamzesi çiçeklenip havaya yayıldı.

HAMLACI İLE...

BOĞAZIN iki yakasına yolcu taşıyan kayıklarda adına hamlacı denilen sağlam çatılı, geniş omuzlu leventler kürek çekermiş. Kadınlarla erkeklerin aynı kayığa binmeleri yasak olduğu gibi, hamlacılar kayıklarına binen kadınlarla göz göze bile gelmezmiş. Kayıkların bir kısmı köşklü, bir kısmı köşksüzdü, diye yazar kayıtlar. Arka tarafında halkın "köşkü" diye tabir ettiği sayeban olmayan kayıklarda bulunan üstü al canesten semsiyeler yazıları açılarak hanımlara gölge eder, hafif bir esinti peçelerini adeta lâtif bir musiki eşliğinde dalgalandırırmış. Kayıkların biri gider, biri gelir, gün akşamı eder, hayat sakın, zamanı geçermiş.

Bir hamlacı ilk küreği hangi tavr ve çalımla denize daldırıysa varacağı yere kadar aynı tavrıla çekermiş küreğini, bu da zamanla kazanılan bir marifetmiş. Kürek çekmekten kol damarları kabanıp pazusu kav bağlamış hamlacılar, devlet ağzıyla mahreme el değmez, kadının eli tutulmaz, diye bildirilmiş olduğundan hanımlar kayıktan iner ya da kayığabinerken hamlacı onlara elini değil, omzunu uzatmış. Böylelikle onlar da za hmet çekmez, hamlacının uzattığı omuzundan kuvvet alarak inip binerlermiş sandallara.

Boğaz'ın sularının yılına göre değişen kıç yukusundan uyandığı günlerin birinde, tabiatın bütün müjeleriyle ve harın geldiğini bildirdiği, yakmadan ısıtan güneşinde, ışıltımeden serinleten rüzgârında Boğaz'ın bir yakasından diğereye yol alan bir kayık, tam kıyya varacakken kadere çelme takip bir hikâye başlatmış.

Bu onun hikâyesidir:

Kıyya yaklaşan kayıktan inerken byıkları henüz duman halindeki mağrur edalı, biçkin cakalı hamlacının omuzuna elini koydu genç kız. Nabızınısine, etinin yumuşaklığı, teninin rayı hası kollarından letafetle süzülüpeline aktı. O anda deniz altından çekildi sanki hamlacının, teniniyazgılığı alev aldı, avucunun içindeki küreği dünyayatatunurcasınımsıki kavradı. Tam kıyya ayak değdirecekken, kuvvet almak için elini koyduğu hamlacının omzundan genç kızıneline lav gibi köpüren birateş yükselipaktı. Koluna yürüyüp bedeninedağlanateşin kor kesilmesiyle birlikte, tutamayıp kendini genç kız dönüp hamlacının yüzüne baktı, tutamadı kendini hamlacıbaşını kaldırıp peçesinin ardından gamzesiyle selam veren genç kızın yüzüne baktı, peçesini dalgalandırıp yüzünü açsındıye başını hafiften rüzgârın geldiği yöneçvirince genç kız, rüzgâr peçesini araladı, gamzesi çiçeklenip havaya yayıldı.

Tutamadı kendini ba harın bereketiyle çoğalan Boğaz'ın suları geri çekti kendini, yerini ateşe bıraktı. İksinin gözlerininönünde İstanbul alev aldı. İksi de akkor kesildi, iksinin de gönlü su gibi birbirine aktı, ikisi de bunun ölümsüz biraşk olduğunu o an anladı.

Sonrasında hayat grmıs araya, Boğaz'ın iki yakası bir araya gelmemiş bir daha, İstanbul'un en büyük yangını yarım kalmış, ama külleri her yanadağılıp iksinin her vesilede birbirlerini arayıpduğı şehrin sokaklarını yangın yeri gibi parça parça karartmış. Nice müjdeli bahar geçmiş üstünden, nice kavrık mevsim, nice kayıp zaman yaşanmış.

Hiç unutamamışlar birbirlerini, kalpleri boşlukta asılı, iksinin de aklı ötekinde kalmış, çok sonra bir gün karşılaşmışlar ama, ikisi de birbirini tanıyamamış.

Sonrasıya hiç bilinmiyor, han gisi önceki zamanlar gibi tekşey şu: Hamlacı yıllar boyunca o genç kız her hatırladığında, tutar sağ Mehmet Akif Ersoy'un

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Fotoğraf: Metin Öner

Li Vaneli

SON ADA

"Bir yerde kötülük varsa,
oradaki herkes biraz suçludur."

2009 Orhan Kemal Roman
Armağanı'na layık görülen ve
pek çok dile çevrilip dünya
çapında okunan *Son Ada*,
yenilenmiş finaliyle tekrar
okur karşısına çıkıyor.

MANDOLİN İNKILAP 93.yıl Sayfa 6

İSTANBUL / Merkez Yürütme : İSTANBUL / Tarih Mektebi : İSTANBUL / Anadolu Pelican Mül : İSTANBUL / Akademi Cihannur : İSTANBUL / Baharlar Metropoli
İSTANBUL / Beykent Park Yolu : İSTANBUL / Akademi Mektebi : İSTANBUL / Çarşılar Sirkeli : İSTANBUL / Akademi : İSTANBUL / Etiler City Center : İZMİR / Beşiktaş : İZMİR / Çiğir

f/inkilap93yil • t/inkilap93yil • i/inkilap93yil • Online siparişler: g/inkilap.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

YAĞIZ
YILMAZ

Sinemamızın en büyük aktörlerinden biri o. "Manav Halil", "Filinta Osman", "Zehir Ali"... Yüzlerce sinema filmi ve onlarca tiyatro oyununda rol almış dev aktör **İZZET GÜNEY**'a buluştuk. Sanat macerasını, Türk sinemasını, "Vesikalı Yarım"'ı, koleksiyonculuğunu ve pek çok şeyi konuştuk.

MANAV HALİL'İ GAYET İYİ ANLIYORUM "SEVGİ DE YETMİYORMUŞ, ÇOK ESKİDEN RASTLAŞACAKTIK."

1950'LER... TİYATRO YILLARI

Hayata atıldığınız ilköğrenlik günlerinizden bahsederseniz?

İsleden mezun olduktan sonra bir süre teknik ressam olarak çalıştım. Şey çıkışlarında ben gazete ilan dikkatimi çekti. Haldun Dormen yönetimindeki Cep Tiyatrosu oyuncu yetiştirme kursları açmıştı. Biraz kararsızdım aslında. Yine de başvuru formunu doldurdum. İstenen 18x24 fotoğrafı da güçlükle denkleştirdiğim parayla çektiğim teslim ettim. Aradan bir iki hafta geçti, haber yok. Zaten fotoğrafçıya verdiğim para içime dert olmuş. Atladım Küçük Sahne'ye gittim. Fuayede Haldun'la karşılaştım. "Siz İzzet Güney'siniz değil mi?" diye sordu. Meğer başvurum kabul edilmiş, o da fotoğrafımdan tanımış beni... İşte o gün sanat dünyasına tiyatro sayesinde giriş yaptığım günü.

Sanat dünyasına tiyatro sahnesinden girdiniz.

Tiyatro maceranız nasıl başladı?

Askerliğin ardından "Ne yapabilirim, ne tür bir işe girmeliyim?" diye düşünürken bir gazete ilan dikkatimi çekti. Haldun Dormen yönetimindeki Cep Tiyatrosu oyuncu yetiştirme kursları açmıştı. Biraz kararsızdım aslında. Yine de başvuru formunu doldurdum. İstenen 18x24 fotoğrafı da güçlükle denkleştirdiğim parayla çektiğim teslim ettim. Aradan bir iki hafta geçti, haber yok. Zaten fotoğrafçıya verdiğim para içime dert olmuş. Atladım Küçük Sahne'ye gittim. Fuayede Haldun'la karşılaştım. "Siz İzzet Güney'siniz değil mi?" diye sordu. Meğer başvurum kabul edilmiş, o da fotoğrafımdan tanımış beni... İşte o gün sanat dünyasına tiyatro sayesinde giriş yaptığım günü.

ZEKİ MÜREN'İN ŞOFÖRÜ

Sinemaya nasıl geçtiniz?

"Charlie'nin Tezyesi" ve "Karaağaçlar Altında"

oyunlarıyla tiyatro oyunculuğum başlamış oldu. Bir süre tiyatroya devam ettim. Derken 1959'da bir gün Osman Seden'den bir haber geldi. Zeki Müren ve Belgin Doruk'un başrolünde olduğu "Kırık Plak" adlı filmde Zeki'ye film icabı bir şoför arıyormuş. Günlük yemiyemi duyunca "Tamam" dedim. Ve o günden sonra artık sinemaya da giriş yaptım.

Direkt jân olarak çıkmadınız ya?

Elbette hayır. Hatta şöyle söyleyeyim; filme, kendimi görebilmek için defalarca gittim. Ama rolüm o kadar kısaydı ve sahne o denli hızlı akıyordu ki kendimi görebilmek adına yemiyemin neredeyse hepsi bilet parasına gitti! (Gülüyor.)

BAŞARILI VE KÜLTÜRLÜ İNSANLARLA AKKADAŞLIK EDİN

Örneğin başarılarını Türkçe soray ile birlikte paylaştığınız 1964 yapımlı "Anasının Kızı" filmi... Bu filmde çok değerli tiyatro ustaları eşlik etti sizlere: Bediâ Muhsin, Mualla Sümer, Vahi Ö. gibi... Çevrenizde böyle üstün nitelikli sanatçıların bulunması sizi nasilettik?

Onlarla bir arada olmak, başının ne olduğunu işe anlamanı sağladı. Ayfer Feray, Nisa Serel, Gülriiz Sururi, Kamuran Yüce, Lale Belkis, Erol Keskin, Altan Erbulak... Daha kimler kimler! Zaten tiyatrodan benden bilgili, deneyimli

onca insanla çalışmasaydım bu başarıyı asla elde edemezdim. Çok şey öğrendim onlardan. Şunu özellikle belirtmiyim, tiyatro geleceğini belirlemiş, aktör İzzet Güney'i yaratmıştı. Kaldı ki kendi kendini geliştirmek istiyorsa kendinden daha başarılı, kültürlü insanlarla arkadaşlık etmeli. Şöyle bir dönüp baktığımda diyebilirim ki, o değerli isimler bana sadece oyunculuğu değil, yaşamı da öğretmiş...

KÖTÜLER MUTSUZ OLUR

1964 yılında ilk kez düzenlenen Altın Portakal Ulusal Film Yarışması'nda "Ağaçlar Ayakta Ölüyor" adlı filme En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'nü kazandınız. Başarılı bir jönelorak yolodavam ettiniz. Yeşilçam, bu günden bakınca iyi kulpki, çalışkan ve başarılı insanların dünyası gibi görünüyor. Öyle miydi?

120 film yaptım. Tahmin edersiniz ki insanın işiyle de kotüsüyle de çalıştım. Gerçi hepimizin iyi bir yönü vardı. Bazen de hatalar yaparız. Ama esasına bakarsan bunlar geçici şeyler. İnsan iyiliğe dönmeyi bilmedi. Kendini, hatasını onarmaya bakmak. Onemli olan iyi bir insan olarak onurlu, başın dik yaşayabilmek. Bu nedenle hayabesek de kazansak da vicdanın müsterih olabilecekti mesele. Yoksa kötüllük ve ihtirasla başını yatışta rahat koyamazsın. Bence kötüler, kötüllük yolunu seçenler hiçbir zaman kazanan değil tam tersine kaybeden olur. Mutluluk, iyi insanların payına düşer.

JOHN WAYNE KADAR ŞANSLI DEĞİLDİK

Değişime birebir şahitlik etmiş biri olarak, Yeşilçam dönemiile günümüz sinemasını nasıl karşılaştırırsınız? Sonuçta, değişim birteknoloji var ve filmlerin teknik kalitesi gidit artıyor. Ama bu değişime rağmen ben Yeşilçam filmlerindeki samimiyeti bulamıyorum. Size de öyle geliyor mu?

Gelmez olur mu? Yeşilçam sineması ile günümüz sineması çok büyük farklılıklar var. O dönemler teknik olumsuzluklar beyazperdeyle aramızdaki en büyük duvar. Tamamlanmış senaryolar ve ucuza mal etmek için kısa süreli çekimler... siz düşünün artık... Senaryo bir film için en önemli şey, senaryo güzel olmadıktan sonra Marlon Brando olsun ne olur? Bizler zayıf işler de yaptık, yapmak zorunda kaldık! Ote yandan Yeşilçam kuşağı, yaptığı işi çok seven, kendini sinemaya adanmış, gocunmadan, şikayet etmeden elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmış fedakar bir kuşaktır. Emaneti iyi taşımış, yeni kuşağı iyi bir miras bırakmış değerli insanlardır.

Kuşak derken, ne kadarlık bir dönem kastediyorsunuz?

Bir oyuncunun Türk sinemasında esas hayatı on yıldır bana kalırsa. Böyle bir sinemayapısı olmaz. Bu sinemaya benzemiyor. Altmışımızda John Wayne'ı düşünürüz. John Wayne gibi, Belki de ondan Türk sineması fazla gelişemedi. Kamerayı

Mutluluk,
iyi insanların
payına düşer.

öğreniyorsun, oyunculuğun oturduruy fakat iş isten geçiyor. Tam oyuncu oldığı sırada sinemanın dışında kalıyor insan. Yeşilçam böyleydi, jönlere yazılan bir sinemaydı. Jon, jondam, kötü adam üçlemesi...

Birsüre sonra, seks filmlerinin ortaya çıkması üzerine sinemadan uzaklaşmış şarkıcılığa başladınız. Ne 1973'ten 1980'e kadar sahnelerde kaldınız. Behiye Aksoy, Emel Sayın, Neşe Karaböcek'li o dev karadünya, Lunapark, Maksim Gazinosu, İzmir Fuarı ve sahnede "şarkıcı" İzzet Günay... Bu birkaç noktası mıydı?

Galiba öyleydi. O filmlerin içinde olamaktansa yapabileceğimi, yapmaya çalışacağımı bir işin içinde olmak çok daha anlamlıydı. Kaldı ki sanatçılar arasında bunu yapamayan yoktu. Pisman mıyım? Asla. Çünkü mahcup olmadığımı, şarkıcılığın da atından kalktığını düşünüyorum. Elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım.

SEKS FİLMLERİNDEN KAÇIŞ

Peki seks filmleri furyasıcinne dersiniz?

İlanılmaz utanç verici bir dönemdi!

Kendimize yakıştıramadık,

oynamadık. Ayhan Işık, Fikret

Hakan, Ediz Hun, Ekrem

Bora ve ben karar aldık;

ne Beyoğlu'na gitmek ne de

sinemaların önünden geçtik

Seks furyasında olanlar deli

paralar kazandı fakat biz

bonolarımızı dahi ödeyemedik.

Ama kararıldı, sözleşmiş.

Aramızdan birini orada görseniz

selamı sabahı kesesektik. Zaten

sonrasında da asla pisman olmadık.

Halika sevgiyi, saygıyı, aşkı, merhameti ve

dahasını filmler, filmlerdeki rollerimiz dolayısıyla

sunmaya çalıştık bizler bir de o denli kötü örnek

olsaydık ne olurdu siz düşünün... Ama bunu lütfen

oyunculuktaki bir sapığı, tecavüzçülüğü canlandırmakla

karıştırmayın. Zira dramatik yapı içinde, iyi bir

hikâyede her türlü rol oynayabilir bir oyuncu.

OYUNCAKSIZ ÇOCUK...

Bizlere biraz da koleksiyonlarınızın bahsedir misiniz?

Tarihi kitapları, pullar, paralar, kabartmalar, kartpostal, jöker kartları, kumar fişleri ve patin başlızınlar...

Nedir tüm bunlar?

Hâlâ büymeyen bir çocuğum. Koleksiyonlarım

ise çocuk tarafımdır. Hobiler, kişisin oyunlardır.

Hayatta oyuncaksız bir çocuk olmak çok acıdır.

Ne yazık ki ben öyleydim. Çocuğluğuma

tek bir oyuncak vardı. Taren. Tere özlümim

vardı oyuncaklara şimdilerde o özlümimi

çocuklarımla yatıştırırmaya çalışıyorum. Geçen

günlerde torunuma oyuncak arabalar aldım, o

onlarla oynarken ben seyrediyor, çocuğluğuma

yolculuk edip eksikliklerimi onun sayesinde

tatmin ediyorum.

"BOŞ ZAMAN" SÖZÜNÜ SEVMEM

Tarihi kitapları topladığınıza göre en çok okumaktan

hoşlandığınız eserler de o tarzdadır diye düşünüyorsunuz.

Sahi, ne tür eserler dikkatinizi çeker?

Hemen hemen her konu dikkatimi çeker. İlgî

alanım geniştir. Araştırmacı bir okuyucuyum.

Tarih, bunların başında gelir.

Topladıklarınızın tarihini bilmezseniz

nasıl ve neyi toplayacağınızın,

değil mi ama? O nedenle tarih

kitaplarını okumaktan büyük

bir hoş duyarsın. Sür ve romanı

da okumak istiyordum. Kısımsefasi

Kitap okumak
dolu zaman işidir,
kiymetlidir.

arkeoloji ve müzik üzerine
yazılan eserlere de bayılırım.

Boş zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?

Oldum olası "boş zaman" sözünü

hiç sevmem. Hani bazıları "Boş

zamanlarımda kitap okurum" der yal yahu,

kitap okumak dolu zaman işidir, kiymetlidir.

Okuyup, öğrendiçe bu yasta bile bilmediğimizi

neler neler çıkıyor ortaya, şaşırsınız! O

nedence bana göre boş zaman diye bir şey yok

varsa da aktiviteler boş zamanlar için uygun şeyler

değil, onlar çok değerli.

VEŞİKALİ YARIM MİLADIMDIR

1968 yapımı, senaryosunu Safo Önalın, Saif Fakih'e ait olan

"Menekşeli Vadi" eserinden kılınarak kaleme aldığı,

Ömer Lütfi Akad'ın yönetmenliğini yaptığı film... "Veşikali

Yarım"... En iyi filmler listesinde her daim ilk ona giren,

Türken Şoray ile başrollerini paylaştığınız bu film hakkında

neler söylemek istersiniz?

Eşiz bir filmidir, milâdım desem yeridir. Ben içinde

olsam da olmasam da gerek senaryosu gerek

çekim teknikleriyle harikade bir eserdir. Siyah-beyaz olgusunu göklere çıkarıran bir başarıdır. Ömer Lütfi Akad'ın en büyük şaheseri kesinlikle "Veşikali Yarım"dır. Rahmetli Lütfi Akad'ın yeri benide ayırdır. Nasıl tiyatrodada Haldun Dormen en büyük desteğimi almışsa, sinemada da Ömer Lütfi Akad ile çalışmak önüme yepeni ufuklar açmıştır... Safa Önalın kalemi, Türkçemizi (Şoray) oyunculuğu ve çok kiymetli, her daim özlüğümlü dostum Ayfer'in (Feray) katkısı ile bu film unutulmazlığını şansa bırakmadan yetmiştir. Set çalışanların emekleri ise baş tacımız... İyi ki sinemamızdan bir "Veşikali Yarım" geçti ve iyi ki "Manav Halil" rolü bana geldi...

"Manav Halil" demiyken, gerçekten onun yerinde olmak ister miydiniz? Veşikali olayında siz de en sonunda yasağın aşktan geçiyen otaizini yanına mı döndürdünüz?

Aşk öyle muazzam bir olgu ki... Takdir edersiniz ki, bazen alienin bazen işinin bazen ise tüm dünya etkenlerinin üzerine çıkabiliyor. İnsanı kör ediyor, elinden kolundan her şeyini alıyor. Ve kişi bunu bilinci olarak yapmıyor. Aşk perdesi gözleri indirdi mi her yer toz pembe oluyor. Geçmiş-gelecek unutuluyor. Zehir balıdan tatlı geliyor, bağımlılık yapılıyor. O nedenle ben Manav Halil'i anlıyorum. Onun yerinde olmak istemesem de ona hak veriyorum. Aman eşim duymasın! (Gülüyor.)

TÜRKAN'A ÖYLE BİR TOKAT ATTIM KI...

Var mı bu filmde yaşadığınız, unutamadığınız bir anınız?

Aslında birçok var, fakat işin başı bir izniniz olarak kalan, unuttuğım bir anımı paylaşmak isterim. Çekimlerim ortalarında gelmiştik, Kazablanka Gazinosu'ndayız. Rejisor Şahane gereği çıkartmadan Türkân'a vurmamı istedi. Ben de kendimi biraz fazla kaparmışım sanıyorum. Oyle bir tokat attım ki Türkân'ın kendisi bir tarafa, sayı bir tarafa, küpeleri bir tarafa gitmişti. Önce kızdı, sonra affetti...

"SEVGİ DE YETİMİRMİŞSÜ, ÇOK EKİSDEN RASTLAŞACAKTI"

Peki ya filmde geçen "Sevgi de yetimirmiş, çok ekisden rastlaşacaktı" sözünün altın harflerle Türk sinemasına damga vurması? Neydi bu sözün bu kodatesirtilmesini sağlayan?

Söz zaten inanılmaz güzel bir söz: insanı, aşkı, imkansız, vakti çağırtsınlar, ele al. Çok kısaolsa da, çok uzun, anlamlı şeyler anlatan... Biz de güzel söyledik herhalde, ha? (Gülüyor.)

"MÜHİM OLAN İYİ BİR İNSAN OLARAK KALMAK, BÜYÜK ADAMLAR BİZİM FİLMLERDE KALDIRILAR."

San olarık; bugünün gençlerineneler söylemek istersiniz İzzet Bey? Bizlere öğütleriniz, tavsiyeleriniz, ikazlarınız var mı?

Asla hayallerinden vazgeçmesinler, kendilerine sınır koymasınlar. Ne demiş Arthur Clarke, "İnsanoğlunun yapacakları, hayal ettikleri ile sınırlıdır". Bunu asla unutmasınlar ki yarımlara güzeller güzeli hayalleriyle yaşasınlar. Pes etmeden, saygı ve sevgi çerçevesinde yaşamayı ihmal etmesinler. Gençliklerinin tadını, yaşamının zevkini çıkarsınlar. Bir daha bugünlere geri dönemeycekler. Dil öğsünler. Okusınlar, çok okusınlar! Büyük adam değli, iyi bir insan olsunlar, öyle de kalsınlar. Çünkü mühim olan iyi bir insan olarak kalmak, büyük adamlar bizim filmlerde kaldılar, bugünlere geçtiler... Genç okurlarımız her birini gözlerinden öpüyor, kucağıyor ve onlara sonsuz sevgilerini sunuyorum...

OT

ECE

TEMEKURAN

Gürültüde...

Arzunun ve tutkunun bir yeni hedefe doğru seğirtmediği bir hayat, aklımda tükenmişlikten başka bir şey canlandırmıyor. Ne fena!

PEKİ SİZİN YETERİNİZ NE?

A'yı damarı çatlamış bir arısdan tımarlatıyor. Delirer içinde stroyoz. Dürünün ve ülserin karnesi deprem üzerine kurulu bir "ekonomik bayağı" firmanın peşine takılıyor, yarın yokmuş gibi "hıfzıyola". Hep aynı soruyu, aynı mide bulantısıyla soruyorum: "Ne zaman doyacaksınız? Ne zaman "Oh, yetti, çok doydu" demek de dincek ilkeyi ve dünyayı tüketme karnavalı, korkulu bir meraklaştı.

Yeni bir ekonomi, yeni bir demokrasi, yeni bir demokrasî, ekonomi istiyor. Sadece Türkiye konuşanlar değil, insanlar bütün dillerde aynı şeyi istiyor. Dünyanın bütün makûlleri birleşiyor; adalete ve eşitlik için okuyup yazıyorlar; derinleşen önüne yattıp doğanın kimsesine ait olamayacağı yarının kuytu kâğıtları, doğanın karnesi deşirmemek için nöbet tutan gençler, derinleşen mezarlığı dönmek için derinleşen gözün insanları... Biz, böyle büyük, kâşık bir ekibiz.

Fakat bizim 'yeter'imiz ne?

"Daha çok" denen canavarın dünyayı ve insanı ne hale getirdiği ortada ama mesele aza kanaat etmek de değil. "Kâfi" vardı eskiden, başkasının piyasına yeller kuyarken bir ses taffi bir fonda söylerdi: O kâfi, bugün ne kadar?

Amerikalı yazar Kurt Vonnegut, "Mutluluk, yeterli şeye sahip olduğun bilgisidir" demiş. Bizim "yeter'imiz" ne kadar, onu soruyorum.

Mutluluk, öfke ve onursuzlaştırmaya ile ilgili bir "kâfi" var ve çok şükür onu pek iyi biliyoruz. Biz "Kâfi" dedikçe acı doldurmaya devam edilemesin ne olduğuna iyice bellettiler, şükür. Fakat olumlu kâfi? "Hayatta bundan fazlasını arzu etmiyorum, peşinden de konuşuyorum" noktası? Yani doğum: "Daha fazla yeterli bir

hayat, iç hayal, kusumu yok" diyebilişimiz o an. Ne ol!

Son zamana kadar bu sorunun geneli olduğunu düşünmezdim. Hatta, itiraz edeyim, itiraz da gelirdi. Fakat fark ettim ki beni korkutan bir şey var: yeter'den sonrası. Fark ettim ki yeter bina mutluluğu değil, ölümü geçiriyor. Arzunun ve tutkunun bir yeni hedefe doğru seğirtmediği bir hayat, insanın aklında tükenmişlikten başka bir şey canlandırmıyor. Ne fena. Tam da kapitalizmin en mehinin kâldığı çocukları gibi! Sorunu ettiğimize ebedette ne para ne de maddi bir zenginlik ama manevi doyumun yeterli

üzzerine düşümek gerektiğini kararı verdim. Bekli de hayatın görsel kulanı yarından oluşum içinde. Anıı sanırım daha ziyade yeni bir ekonomi, yeni bir dünya, yeni bir insan hayatı edilecek için önce kâfili ne olduğuna dair enermel bir çalışmaya istiyorduk olduğuna düşündüğümün.

"Yeteri", ekonomide hesaplanan bir miktar, plânı ekonomide yaşadığınız süreçte ebedette. Ama

kısnal olarak yeter, bir bilinç noktası. Hatta iradî bir karar. Kâfi, sistemin merkezinde duran doyumsuzluğa karşı aklınızla inşa ettiğiniz kalender bir direniş hattı. Çünkü Sistem sandığı gibi hâz le kermiyor. Sistem, doyum korkusuyla ayakta duruyor. Tâki benim gibi birçok insan doyum ölümüne eyleyebilir korkuplukta olduğuna inandığı için dönüyor. Çok konuşmam düşerim, istememisi olurum! Başarıyı ödüllendirme inancınımsı çalışmaya devam edemem!

Budist bir "tutkusuzluk" hâline övcek hâlim yok. Kâli ki o tür teolojik temelli sığağınlılıkta de gibi bir kâli olduğuna düşünürüm. Fakat dünyanın makûllerinin de bir felsefesi, seküler bir ablakı cevabı olması gerekiyor bu "Yeterli nedir?" sorusuna.

Birkaç gün önce karar verdim; kendime "yeter" noktası listesi yapacağım. Ne olursa yeter olacak, buna "karar vermeye" karar verdim. Ve birkaç gündür bu listeyi yapıyorum! "Çünkü fark ettim ki bu listeyi "ölmeden" yapmam gerekiyor" itirazından apran yayırdı. İstediğim. Ya da "yapıyordum çok parçaları olan şeyler". İstediğimden çok nedir! Görünüşte bakınca yeter konusu kâldığından da korkunc benim için. Ve istediğim o ki, en azından, gerçekten bir liste bu istediğim.

bu liste fikri size bana geldiği kadar ıskırtıcı gelmiyorsa

DÖNDAR

HIZAL

SOYSUZ GEÇENİN SONU

Hey demek yaklaşıyordu sana, hey! Selam vermeye senden öğrenmiştik kahvaltaya, merhaba oca rehil, tereyağ, karabiber. Ekmeği esmer seviyordun, adamları da. İstemenin sesini keşfetmiştin, su istesen baskak havalanıyordun. Serince konuşma huyundan rüzgarlanıyorduk, Bundan karşıyordu saçlarının matematiği.

Şimdi sesinde bir şeyler var, sesinin arkasında uçurumlar, kaçıp giden biri var.

Uzaklaşmanın ekşi tadıyla konuşuyorsun, bir mesafe uyduruyorsun soğukla ölümlü, kar desek az, Sibirya oluyorsun.

II.

Sesimde kaybolmuş konuşma hevesi...

Çok kahveden sonra söyleyeceğim, hepsi aklımda, peş peşe üç susma, üç yutkunma, üç tam dilimin ucu...

Hani o soysuz, bana ait değilsin gecesi, bir şeysin işte, belki rüzgarda beyaz poşet gösterisi... Dudağınla bilenecekti o arzu nefesi, Bazı çatlılardan hatırlıdım, elinin nazıkçe ittiği bedeni.

Düştüğüm yerde iki çiçek, biri dalına neşe, öbürü solmuş nedense. Düştüğüm yerde iki çocukluk keyifle koşmuş biri, diğeri küsmüş herkese.

Yere çökülmüş, bıyıklıyım, Hangi çocukluktan filizlensem olmuyorum.

III.

Uyanınca zaten kimseye benzemiyorum

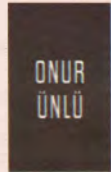
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

yeter

TÜRKÇE EDEBİYATTA YENİ MACERALAR!

www.alfakitap.com | @alfakitap

ALFA'da

REWHAT
ARSLAN

**Okur herhangi bir metni
"Bu yazı benim başımı yakar mı?"
korkusuyla okuyor. Twitter'da
like'layıp retweet'lediği tweet
yüzünden hapis yatan insanlar
var bu ülkede...**

-A lo Faruk! Ne haber?
İyi işte, dergiyi yapıyoruz! Bi sen kaldın
bi de 'Selçuk! Var mı bi gelişme?

- Selçuk Abi şahane suluboyalar yapıyor
Instagram'da. Masmavi okyanusun içinde
çiçekli bi balınaremetmiş en son. Mutluluğun
resmi sanki. Oturur ağlarsın. Gerçi suluboyayla
su boyamak ne kadar doğru? Biraz şin
kolayına kaçmak gibi geliyor banaama tartışılır.

- Evet evet biliyorum, çok güzel yapıyor. Sende bi
gelişme var mı onu soruyorum?

- Balina konusunda mı? Yemin ediyorum zerre
anlamıyorum o illerden. Biliyosun çek çizmeye
bile zor alıstım. Döndüm Anle'nin ilk çizimlerine
baktım bi ara. Aboo... Ulan o neymiş ya? Resmen
kedidiye litrelık Fanta şişesi çiziyormuşum. Kimse
de ses etmemiş hâl Pencere kenarında boş pet
şişe duruyor, hüzünlü laflar ediyor falan. Yani bir
kediyle bir Fanta şişesi arasında beyinim nasıl bir
bağlantı kurdu da öyle bir grafik çözümlene yaptı
ilk etapta. Akımlı almyor. İkisi de pet diye mi acaba?
Kaldı ki balına... Şimdi otur çış desen çekişki bavul
çizerim büyük ihtimalle. Çünkü ne zaman balına
düşünseyan yatmış bir çekişki bavul geliyor
aklıma... Havaalanında bagajların dağıtıldığı bandın
üzünde gözlerimin önünden kayıp gidiyor. Kayıp
bagaj Nemo...

- Hayır lan onu demiyorum! Yazı var mı? Oykü,
hıkaye, vinyet... Maltzeme var mı? Dergiyi pazar
gececi bağliyoruz, yolluyoruz matbaaya. Yani
kusura bakma da makineler beklemez.

- Şu makineler beklemez lafına da
uyuz oluyorum ne yalan söylemiş. Sanki
makinelerin kendi inisiyatifindeymiş
gibi. Yapay zekâ insanlığı ele geçirmek
yerine Dudullu'da ozalıtıcı açmış gibi
tırılıyor. Var ülkede her makinelerin
başında bir insan bekliyor hâlâ.
Makineler beklemiyor belki, ama
insanlar makineleri bekliyor.

- Ne anlatıyorsun abi sen bi balınalar
bi makinalar! G.tümünde yazı bağliyoruz
burda. Yani eski iş yaşlamak gibi bir
derdin varsa bence hiç girme o topa.

• Eski iş ne be?! Klasik onlar!

KISA BİR GECİKME İÇİN UZUN BİR ÖZÜR

- Klasik mi?

- Klasik tabii... Tolstoy'un Savaş ve Barış'ı yeniden
basılınca "eski işi yineyasladı çakallar" mı diyoruz?
"Klasik" diyoruz.

- Yorma bizi be dost! Varsa elinde bi iş bitir gönder!
Neyin peşinde sin anlamadım ki?

- Eski iş olmaz diyosun?

- Yok abi, çıkar onu kafandan. Zaten dergişiliğin
kendisi yeterince eski bi iş. Eski bi işe eski iş basmak
nedir di mi? İyiye kaybolan mesleklerle bağliız.
Kapatır gideriz dükkânı.

- Doğru konuşuyosun.

- E yani!

- Ya ben zaten öyle bi şeyicin aramadım ki,
sen kendin getirdin konuyu bu noktaya.

- Ya tamam! Sen niye aradın? Onu söyle!

- Şimdi Faruk'çum biliyosunsenin sezgilerine çok
güveniyorum. Editörülüğünü de anlamlı buluyorum.

- Anamlı mı?

- He... Anamlı!

- Eee?

- İki yazfıkri üzerinde çaktım uzunsüre, notlar
aldım. Zihnimin derinliklerinde demledim ikisini de.
Sonra çkardım dizedim yazı masama el yazmalarını.
Ama hangisinin okuru yakalayacağını kestiremedim
bir türlü. Sana danışmak istedim...

- E danış abi işte! Alla alhe, ne dolandıradosun lafi?!

- Gelin danış olalım diyosun... Yalnız arada edebiyata
da laf dolandırıldığın dedin ya valia pes.

- Edebiyata mı dedim arkadaş! Sana dedim onu.

• Bana bunu dedin mi edebiyata da demiş olmuyor
musun?

- Niye öyle bi şeyolsun?

- Çünkü ben edebiyattan ibaretim.

- Ya bi sktr git be dost!

- Şaka şaka... Kimin lafıydı bu!

- Kafkanın.

- Güzel laf! Adam bize bi şey bırakmamış. Biri
"Ben edebiyattan ibaretim" dediği zaman diğer
"Ben de" diye okuyor bir adam. Dostoyevski
"Biz Gogol'un paltosundan çıktık" diyor ya hani,
o hesap. Biz de Kafka'nın ekleniyiz aslında. Hatta

**Matbaa bize
geç geldi dost zaten.
Biz ona
biraz gecikmişiz
apık mı?**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

eşantıyonuyuz. Bardakaltığıyız. Açacaklı magnetiyez. Mknatsızlı ayrırcıyız.

- Ne bu şimdi? Bir şey mi ima etmeye çalışıyosun?

- İma ne ya? Sinsi gibi. Ben öyle biri miyim?

- Evet. Öyle birisin. Sen imadan ibaretsizin.

- (Bırkaç sanjeyiksessizlik. Her nokta bir sanjeyi temsil etmektedir.)

- Neyse... Ne dyordum Faruk'cum. Bu tasarladığım öykülerden İki. Bir Anadolu korkusu... Anlatılan horror story. Tuncel'in uca bir köyünde bir bostanda geçiyor. Hikâyenin kahramanı bu bostanın korkuluğu. Bostanın sahibinin İstanbul'dan gelenkızınaaşıık oluyor. Fakat kızın ailesi KürtAlevisi oldukları için vermiyorlarkızı korkuluğa.

- Niye,korkuluk Sünni mi?

- Yani çok Sünni değil aslında. Laik bir korkuluk diyebiliriz. Devleti temsil ediyor bu hikâyede.

- Öff be dost! Bi hikâyede de devleti temsil eden bir şey olmasa... Gina geldi gerçekten.

- Hikâyede devleti temsilen birinin olması iyidir Faruk! Başboş mu kalsın hikâyemizin.

- Orasını geçtim. Korku hikâyesi bide pek çalısamaz, söylem. Türk korku filmi bile seyirci bulamıyor bu ükede. Sadece bilet alırken bir

Arifo, öncesi...

tanıdık bizi gördü mu acabadiye korkutumuz bu tür. Roman ve hikâyede korku da yemiyor bizde. Zaten okur herhangî bir metni "Bu yazı benim başımı yaka mı?" korkusuyla okuyor. Twitter'da ilkelayıp retweetlediği tweet yüzünden hapis yatan insanlar var bu ükede. Yazarda yazarken korkuyor, yanlış bir lafederim,ömrüm sürgünlerdegeçer diye. Kırtaklaatıp söylüyor söyleyeceğini. Başı guverçiniyim diyeyola çınkarın, taklacı guvercin olmuş. Yani anlayacağın yazan ayrı korkuyor, okuru ayrı korkuyor. Sen gelmiş korku yazacağın dyosun. Sen duzyaz millet korkarkaten rahat ol.

- (Bırkaç sanjeyik sessizlik.)

- Alol Rewhat?... Orda misin?

- Yani Faruk'cum. Bazen korkutuyorsun beni.

- Diğer hikâyeye ne?

- Hahl! Şimdi diğeri de öğretmen-yazarlar üzerine. Bak şöyle başlıyor. Girişi bi pkuyayım şana...

Sevgili okur, bizim gibi, devletin gizli birtanrı olduğu ülkelerde devlet memuru aşağı rütbeden

bir din görevlisine denk gelir. Dolayısıyla devlet okulunda öğretmenlik yapmakta olan bir kişi, kutsal müfredattan misyonerliği üstlenmiş maşlı bir keşiştir bir bakıma.

- Oha dost oha! Yazarlarımızın yarısı öğretmen bizim. Durduk yere insanları niye kılandıralım ya.

- Sadece girişert Faruk'cum. Akabinde neşeli komik tespitler yapıyorum öğretmen-yazarlar üzerine.

- Kutub Şimşek'inden Ali Lida'na, Kemal Varol'unakadarhepsi öğretmen dost. Kutub'un öğretmen maşıyla aldığı ve hâlâ takısını ödediği arabasıyla imzaya gitmeyi biliyorsun ama. Adam bizi kaç kere Fati'höğütürüp halka tatlı ismarladı. Şimdi böyle bi yazı yazıpkalperini mi kıracağısın bu yazarların.

- Niye kırıyorlaryahu? Mizah bul Sen de yanı...

- Bi kere öğretmenlik kutsal bi meslek. Yazarlık zaten kutsal. Sen iki kutsala birden girişiyosun. Tepki çeker, söylem.

- Öyle mi diyosun?

- Aynen abis, ne gerekvar!

- Hmm... İyi madem. Bi de şöyle Ali Lida'ın Küçük Prens Müzesi'nin mescid yapıldığı bir distopik hikâyeye var. Müzelerin badethaneyeye çevrilmesiyle ilgili.

- Mescit mi?

Arifo, sonrası...

- He mescit! Küçük ya... İsviçre çakısıyla yapıyorlar açılışın.

- Ya gerçekten sen bu ükede bu kadar özgür düşünmeyi nasıl başardın? Nasıl başına bi şey gelmedi? Bugüne kadar, çok merak ediyorum.

- Bi şey yazmadan önce sana sorduğum için olabilir mi?

- Büyük ihtimalle! İşte editör bu yüzden lazım... Bence sen bunları boş ver, şöyle ortaya karışık bi şeyler yaz.

- Ortaya mı?

- Evet ortaya. Böyle diyaloglu, yanark dönerli bi şeyler. Sen zaten diyaloglarda coşuyosun.

- Diyalogum iyidir... Hahhlsın bu konuda.

- Ha bi de... Pazar sabahı gönder. Matbaaya geickmeyelim gözünü seveyim.

- Matbaa bize geç geldi dost zaten. Biz ona biraz

- İşte aynen böyle yazı

ÇIKIRT... Dıt dıt dıt! 𐀀

Neyin peşindeysen al da mor da kırmızı da O'dur

Şiirli Sorular

OT

DİLHAN ŞEŞEN

Kim bilir biz şimdi nelerin neresindeyiz / alı neden moru neden kırmızı kim bilir nedenseveriz. (Hasan Hüseyin Korkmazgil)
Uç bakalım kedilerden çok kollu ve hiç gözü insanlara. Sonsuz İmkânların genişliğinde bir ihtimalin peşinde. Neyin peşindeysen al da mor da kırmızı da O'dur.

Herede o sülere handığım günler? (Ümit Yaşar Oğuzan)
Kazara bakanlar düşer. Birçok olaya kaza süsü verilir. Kannek istersem kandırısın beni ve kandırdım derim.

Yenilirsem yenilirim, ne çıkar yenilmekten? / Seninle çarpışmak kişiliğimi pekiştirir benim. (Ülkü Tamer)
Yenildiğime memnun oldum. Ufalımd sonra genişledim ve başkalaştım. Asıl kazanç budur. Senin yerinde olsaydım kazandığımı sandığımla ne yapardım?

Bir bulup bir kaybettim / Yani bir gezginin hep gittiği / Senin yüzün benim yüzümdedir mi? (Metin Altınok)
Kimse Instagram sayfası kadar donatılamazken aynıy kendile senin gözünden yansıyan belli belirsiz ben'i görmek şahane sevgilim.

Sen miydin o yalnızlığım mıydıyoksak? / Kır karanlıkta açardık gözler gışkımızı. (Can Yücel)
"Dağ içine sustu / Ben içime / Dedim senin sözün ok / Vuruşalım mi yüz yüze / Yok dedi öpüselim / Dağ olup öpüştük bir dizede" (Songül Eski)

Sevirsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

SELÇUK
ALTUN

Kıtap İçin 208

"Milat'tan Önce / Milat'tan Sonra"yı
"Korona'dan Önce / Korona'dan Sonra"ya güncellemeye ne dersiniz?

EĞER EN SON KİMİ GÖRECEĞİNİ BİLSEYDİ...

"Nevra Batu'nun anısına"

5061- Vladimir Mayakovskiy'den (1893-1930) bir u-z-u-n şir okursanız Nâzım Hikmet'in kimden etkilendiğini görürsünüz. Çocukluğu yoksulluk içinde geçti, lisedeyken sol fikirleri yüzünden tutuklandı. 1917 Devrimini benimsedi ama komünizmin sanat ve edebiyatı kısılcasına almasına karşı çıktı, Komünist Parti'ne üye olmadı. Demömin ve Futürist akımın öncüsü sayıldı, yurt içi ve yurt dışında okuma seanslarına katıldı, karizmatik ve gizemliydi. Elsa Yuryevna (sonra Triolet) ile flört ederken ablası Lili Brık'e âşık oldu. Lilive kocası Osip açkeşilili taraftarıydılar. Lili, onun hayatının kadını oldu. Fobileri yetkileri vardı. Kumar düşkünlüyü ve eli açıldı. Lüks hayatın hoşlanıyordu. Lili etrafında kur yapan erkeklerle kısa ilişkilerle girenken kendisi de boş durmadı. Giderek parti içinde tepki topladı, bir grup şair ve izleyicileriyle de sürtüşmeye başladı. Sakladığı hastalıkları vardı, onlara psikolojik sorunla reklenince intiharetti.

5062- Mayakovskiy için 1929'da verilen davette Nâzım Hikmet ile birlikte Komünist Parti'si Kirgizistan sorumlusu Yusuf Abdurrahmanov da vardır. Kirgiz temsilci o sırada Lili Brık'le birlikteydi. (Birikise gördüğü bir rüya sonrası 1978'de intihar edene) Şair'in intihar sonrası fotoğrafı ancak SSCB'de çıktıkdan sonra ortaya çıkar. Mayakovskiy'nin şanına layık bir tören yapılmasını isterken yazdığı talmatta Joseph Stalin, "Mayakovskiy Sovyet çabının en büyüğüydü ve öyle kalacaktır. Anısına ve yapıtlarına saygısızlık bir suçtur" der.

5063- Mayakovskiy'den tadmik: "Ben ve kalbim asla Mayıs'ı gömedik, Yaşadığımız hayatta Yalnız yüzlerce Nisan vardı." (Şair 14 Nisan'da kalbine tekeli atış etmiştir)

5064- İsviçre akademisyen Bengt Jangfeldt'in 2015 ürünü, "Mayakovskiy: Bir Yaşamıyıkısı" adlı tizt araştırması göre şair 1920'lerin ikinci yarısında Türkiye'ye de gelir. Bir İğnöl birine SSCB'de yazar ve şairlere eşlik adına yazdıkları satırbaşına para ödenmesidir. (Edi sistemini Türkiye'de uygulanmasını tahayyül edemiyoruz.)

5065- Elsa, SSCB'de görevli varlığına karşın evlenip Triolet soyadını alır. Fransaya gitmesinin

nedenleri arasında Mayakovskiy'yi ablasına kapırmak da vardır. Paris'te kocasından boşandıktan sonra şair Louis Aragon'la evlenir. Düz yazılar yazar, 1944'te Goncourt edebiyat ödülünü alır. 1970'te ölümünden beş ay önce "Le Rossignol setait à l'aube" adlı romanı çıkar. Ölümünden iki ay önce bir kadın gazeteciyi imzaladığı kopya bilin bakalım kimdedir?

5066- (P)ASLI

5067- Yüz sayışa şayman kitaplardan mürekkep bir kitaplık...

5068- Kuresel kültür azisi: Gertrude Stein 1925'te, İngilizcenin gelişmesi için çabaların üç yazar sayar-Shakespeare, kendisi ve beki Henry James. / Gertrude Stein'e göre Musevier üç dâhi üretmiştir: İsa, Spinozave kendisi. / Alberto Manguelle bir yazışmada iskanlanmış yazarlar ve kitaplarını

"Ben ve kalbim asla Mayıs'ı gömedik, Yaşadığımız hayatta Yalnız yüzlerce Nisan vardı."

Mayakovskiy

(Zamanına göre domuzda da enişte dersin.)
2) Kütülmegen kınak kadriili bul. (Beklemeyen misafir kadriili olur.)

5070- "Deri'den - Nihat Özdağ: Polen tahminleri Uzun süre varlığını sürdüreme herhang biranda gidebilirim.

5071- "Saatin Gizi Yüreğ'nden - Elias Canetti (Çev. Ahmet Cema): -Saati kurban ediyor ve gelecekte kurultuyor. -Şaşınlıklar içerisinde keyif çatmak. -Eğer en son kimi görecekini bilseydi, yaşamı daha farklı olurdu.

5072- "Hey Gidi İstanbul'dan - İslam Çupı, 1995: Bir gün Krepen Pasajı'ndaki 'Kil Kâzım-Kadır' dükkanının için anayışını hiç belmeyi taşralarınıbiri, huruç etmiş ki kişilik bir masaya... Rakısını söylemiş, önüne gelen tepside ne varsa hepsini önüne koydurmuş, masaya sinek incek olan bırakmadan içmeye koyulmuştu.

Tuhaftı adamın rakı içiş biçimi... Önce masanın üstünde ne kadartabakvorsa, her yerden bir çatal ya da kaşıkmamulesi alıyor, sonra bir balon haline gelmiş avurtlarından kılcal bir yer kalmışsa, oradan rakyudumları ile suyu bin bir güçlük ile içiş gönderiyor. Manzaryı bir 10-15 dakika seyreden Melih Cevdet usta patlamıştı, sonunda, "Ülan sen rakyı kendi irdarleni mi içiyorsun, yoksa devlet zoru ile mi? Kalk sırtı masadan..."

5073- Her sözcüğünde en fazla altı harfin bulunduğ bir novella projesi...

5074- Herakles, Zeus'un ölümü prenses Alkeme'neden peydahladığı yan-tanın oğludur. Biz onu güç ve dñrreme sembolü Herkül olarak benizdir. Ereğli adı Herakles'ten türemiştir; Konya, Karadeniz ve Marmara'da en azından üç Herakles'imiz olduğunu biliriz. Antik haritaları da severim, geçen güz Malta Milli Arkeoloji Müzesi'nde 500 yıllık bir Anadolu haritasına kare kare izlerken Doğu Karadeniz'de de (Fatsa-Perşembe arası mı?) bir "Herakles" olduğunu not ettim. Hazreti Google'da bu konuda bir bilgi yok, hayret!

Notlar 10 (Osmanlı/Bizans): Kemal Tahir, İthalı / Becker, Didier / Anzue, Metin / Gödiner Oyunu - Elias Canetti (Çev. Şemsa Yeğni), Seli / Konformist - Metin Celbi, Süpöress / Göçleir - E.H. Gombrich (Çev. Merve Yalın), Everest / Sabahattin Kudret Ali'nin Aşmağın - Haz. Adil İbzi, Ve Yâymevi / Senin için - Tervik Fikret, Ege / Gelecek Güzelde - Adnan Özer, Doğar Kitap / İrf Hamlede Zafier - William Faulkner (Çev. Talat Sait Halman / Ünal Ayarın), YKY...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

1) Zamanesine göre dungza da cizniydiyersin.

iKNA

Savcı Faruk Günbaysabah dokuzda ilk iş olarak Sodasına başkomiseri çağırtmıştı. Odanın önünde ifade için bekleyenler vardı ama kimseyi bekletmeyi sevmeyen bu adam hiç acelesi varmış gibi görünmüyordu. Kahve bile söylemişti. Odadaki sessizliği klimanın tekdiye uğultusu bölüyordu. Başkomiserin bütün bunlardan kaçtığı sonuca yine bokaşarmış bir iş onun başına yıkılacağıydı.

Savcı, "Bir sigara verir misin Behzat?" dedi. Başkormiser zattı, yakıtı. Savcı kalktı, klimayı kapatıp odanın penceresini açtı. Daha sabahın çok sıcak bir günü karşı karşıya kalacakları belliydi. "Sana kızgınam ama bunu şimdi tartışmak istemiyorum," dedi Savcı Faruk. "Bir dosya var, bak orada, önündeki sehpanın üstünde. Şöyle bir göz at istersen."

Bordo önlüklü odacı kahveleri getirip çıktı. Behzat Ç. dosyaya baktı, pek bir şey ifade etmedi ona. Beş sene önce, Marmak'taki bir oto elektrikçiye işlenmiş bir cinayetle alakalıydı.

Savaş Faruk pencere önünde sigarasını içerken "Beş senedir süren tutuklu bir dava," dedi. "Mahkemeye çıkırsanız süramadı, beraat veriri, faili meçhule düştü. Önceki savcının tayini çıkmış geçen hafta geldi bu dosya bize. Ben de durupmadı süre istedik, heyet normale süre verindi, ama adam da bey yildir tutuklu. Başkan 'Deliller yetersiz, hüküm kuramıyoruz, azami tutukluluk süresini aştık' dedi, beraat verdi. Heyette konuştuk onlar da haklı. Bu adam ya suçluysdu hüküm kurulmadı ya da suçsuzdu beş sene boşu boşuna yattı. İkincisi ikinden daha beter."

Savcı pencereyi kapatıp yerine oturdu, "Hukukta bir prensip vardır," diyedevametti. "Biri suçsuz yere içeride yatacağına bintanesuçlu dışarda gezsün daha iyidir, biz onu tercih ederiz. Suçsuz bir insan içeride yatarsa adalet duygusu temelinden sarsılır."

Savcının bu son sözünden sonra başkomiser gayriihtiyari gülümsedi.

"Neden gülüyorsun?" diye sertçe sordu savcı.

"Yok bir şey."

"Bu adam senin yüzünden beşsenedir içeride yatıyor. Bizzat cinayet büroamiri bakmış soruşturmaya."

"Ben o zaman cinayet büro amiri değildim. Köpek Eğitim Merkezi'ndeydim, Gölbaşı'nda. Darbeden sonra cinayete geri döndüm."

"Bilmiyordum. Kusura bakma."

"Sorun değil. Cinayet büroda bir bokluk olduysa herkes beni bilir. Adalet bir kuzu olsa biz kokoreç olurduk."

Savcı Faruk bir süre masada parmaklarıyla ritim tutup Behzat Ç.'yi süzdü, "Dönemin cinayet hırsı amiri

11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-10

Savcı Faruk bıkınca gülümsedi, "Neysé Behzat," dedi. "Bu meseleye bizzat ilgilenmi istiyorum. Oyle yarım yamalak yargılamá olmaz. Bu adam suçsuzsa asıl faili bulun. Suçluysa tiraz süresi dolmadan delillendirin getirin ben de istinafa basıurayım yeniden tutuklanmasın. Bir haftavaktinvar, olayda kullanılan silahda hilher şeyi istiyorum."

Başkomiser baziyla selam verip çıktı. Adilye'nin önünde bir sigara yakıp neyi beklediğini bilmeden bekledi öyle gelip geçenerle baktı. Hukukçuların çoğunun polislerde alaka ve ufak bir fikirlerini olmadığını düşünüyordu. Bir kere gerçekçi değillerdi. Beş yıldır çözilemeyen bir dava ve bir hafta süre... Düpance akıncı çalan telefon bildi. Lale Payvon'dan İspanya arıyordu. "Aminin kusura bakma," dedi. "Acil olmasa seni aramazdın."

İzmit'te iki gündür programa çıkmıyor, otele kapanmış içip duruyor, çocukları gönderdim bakmaya, onlara da küfredmiş, kovmuş."

İlhan susunca, "Eee!" dedi başkomiser.

"Hani bir konuşabilir misin kendisiyle?"

"Konuşamam İhan, Ben o defteri kapattım."

Başka ne diyeceğini bilemedi başkomiser, "O kadın bana ağır geliyor lütfen," dedi. "Valia uğraşamayacağım artık."

"Haksun amirim," dedi İhan. "Bara da ağır geliyor. Hani arada sen olmasan..."

"Beni kaşıtırma İhan. Gözünü seveyim artık beni kaşıtırma..."

Behzat Ç. köşedeki arabadan simitle ayyarı alıp emniyete getirdi. Öğlene doğru ofisinde, Harun, Hayalet ve Akkaba'yla kahvaltısı oturdu. Beşene öncelikle dosyası da indirilmesini arşivden. Simitler bitene kadar bir şey konuşmadılar tatlıları konuşmuş diyor. Çay söylediler, başkışımı bir 216 yakıtı. O ana kadar kışların altından başkışımı seven Akkaba, "Beşeneden çözülmemiş olayı ben bir haftada nasıl çözeceğim" diye yemin mi ağa? diye sordu. "Bizim elimizde şifirli değnek mi var" diye yemin mi?

"Diyemedim Akbaba!" dedi başkorniser. "Sen gelseydin sen deseydin."

Odaya bir sessizlik çöktü.

Başkormiser, "Ya sana ne oldu böyle?" diye sordu Akbaba'ya. "Sen bu sene iyice huysuz bir şey oldun."

Akbaba ayağa kalktı, "Bana hiçbir şey olmadı aga," ded. "Ben yirmi dört senedir yerimden milim

PDF Kütan Arsivli - <https://www.pdfkitan.com/>

Albino, brown, single collar, solid, solid, solid

Bordo önlüklü odacı kahveleri getirip çıktı. Behzat Ç. dosyaya baktı, pek bir şey ifade etmedi ona. Beş sene önce, Mamak tarafındaki bir oto elektrikçiye işlenmiş bir cinayetle alakalıydı.

Harun, "Yok ağbi yok," dedi arkasından. "Bunun sonu kötü, ben sana söyleyeyim."

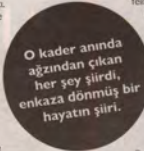
Oğleden sonra Behzat Ç. ile Harun mahkemede beraat eden Ferruh Avcı'nın Mamak'taki evine gittiler. Yeri yapılmış dortak bir binanın zemin katında oturuyorlardı. Muhtelemen oradaki gecekondunun sahibi olduklarından zemin kata bir daire verilmişti onlara. Kapısı Ferruh Avcı'nın annesi açtı, altmışbeş yaşlarında, koyu yeşilgözlü, başörtülü bir kadındı. Karşındakilerin polisolduğunu anlayınca gözleri bir kaplaniyngözleri gibi parladı.

"Ferruh Evde mi?" diye sordu başkomiser.

"Evde. Ama sizi almam içeri! Yeter! Gidin!"

Kadın kapıyı yüzlerine kapatmak istedi, başkomiser kapıyı tuttu, "Anacım bir saniye," dedi.

"Bir saniyesi olan yokartık," dedi kadın. "Benim oğlum beşsenedir suçsuz yere içeride yatıyor. Dahayeni kavuştuk. Gene mi geldiniz? Beş senedir neler çıktığını birben bilirim."

"Anacım biz de oğluna yardımcı olmak istiyoruz zaten. Biz de asıl katkı anıyoruz. Bak bizi savcı gönderdi, işi çözelim ki oğlun yeniden tutuklanmasın diyegelelim buraya."

"Olmaz. Alır götürürsünüz."

"Götürmeyeceğiz, söz!"

"Söz mü?"

"Söz anacım. Söz veriyorum, alıp götürmeyeceğiz, konuşacağız sadece."

Kadın hâlâ şüpheli gözlerle polisleri bakıyordu. Ferruh kordonda belirdi, "Ana çekil kapdan," dedi. "Gelsinler." Ferruh otuzlu yaşların başında, ince uzun, esmer biniydi. Annesinin gözlerinden ayrı, çocuksu gözleri vardı. Odasında yatağın kenarına oturdu, Başkımiserle Harun da birersandıyle çektiler karşısına. O yokken her gün temizlendiği belli, derilipotludur odayı.

"Geçmiş olsun," dedi başkımiser. Ardından savonin binafa başlamak istemediğini, suçsuz yere ceza verildiğini, yattığına bunu açıklığa kavuşturmanın gerektiğini anlattı. "Şu olay bir de bana anlat baştan," dedi.

"Biz bu rahmetliyle arkadaşydık," dedi Ferruh. "İki Ankaralı askerde çok destek olduk birbirimize. Gel zaman git zaman askerlik bitti, ben Maltepe'de bir nalbur dükkanı açtım kendime. İşlerim iyiydi, inşaatlara da malzeme veriyordum. Rahmetli de oto elektrikliğe çalışıyordu o ara, kendi dükkanını açacaktı. Ben ona o zamanın parasıyla on bin lira borç verdim. Bu dükkanı açtı, aradan bir sene geçti, tik yok. Ben de bir kez buldum, nişanlandım, evlenecektim, durumu anlattım. 'Yok mol' dedi, biz bununla kahve birbirimize girdik. İki gün sonra beni aradı, 'Akşam dükkanı gel' dedi, 'konuşalım.' Neyse dükkanı gittim, güzel bir

sofra kurmuş, oturduk. Niyetinlin başmak olduğunu anladım. 'Biz eski arkadaşız' dedi, 'dostuz' dedi, 'kusura bakma' dedi. İşlerini anlattı, sonra 'Gel' dedi bana, 'dükkanı ortaktak ol, işleri büyütelim.' Biraztabili alkol de aldık, ben dedim ki 'Tamam.' Ben rahmetliyle ortak olacağımız zannediyordum, ertesi haftadüğünüm varher şeyi ayardım, iki gün sonra polis geldi benialdi. Derdimizi anlatamadık beş senedir, kaç sefer mektup yazdım, hâkime de yazdım, savcıya da yazdım, Yargıtaya da yazdım, yok, öyle kaldık içinde."

"E bir tabanca varmışsinin ruhsatsız."

"Ben hayatımda tabanca taşımam ki. Bana 'Tabancayla adam vurdu'n diyorlar, o tabanca da ortak tayok. Kahvede ettiğimiz kavga dışında görgütanğı da yok."

Behzat Ç. köşedeki masanın üstünde plastikten yapılmış bir maket gördü. Maket maketi inceledi, peyirli kutulandın yapılmış, ince ince işlenmiş bir maketti.

"Bu ne?" diyesordu.

"Olayın geçtiği oto elektrikliğin maketi," dedi Ferruh. "Dosyadaki fotoğraflara bakarak içinde yaptım, her detay birebir aynı. Bunu mahkemeye de götürdüm. Kadehlerdeki izler belli, ben masanın burasından otunuyordum, o da karşısında. Polis fezlekesinde yazdığı gibi ben adamı bu masada bu açıyla kafasından iki kurşuna vurdusam' dedim, 'bu adamın kanının arkasından duvarda olması gerekmez mi? Aksi istikametteki motorun üstünde bu adamın kanının ne iş var? Aksi istikametteki tezgâhta bu adamın kanının ne iş var? Kafasını iki kurşun yemiş adam kalkıp buraya nasıl yürüyecek.' Ama anlatamadık işte derdimizi, hâkimi bir türlü ikna edemedik."

"Ferruh," dedi Behzat Ç. "Ben bu maketi senden ödünç alayım, haftaya getireyim, olur mu?"

"Olur. Ama getirin lütfen, hatıras var. Kötü de olsa."

Aynı gün Olay Yeri İnceleme den uzman memur Sıtkı'nın odasındaydılar. Sıtkı zaten in kıym bir adamdı, odasındaki küçük masadaya bir dev andırıyordu.

"Şu Ayvalık'ta yapılmış tabii bütün odne planlarını bozdu," dedi Sıtkı. "Kredi kartlarını saklamışım, yine başladım kullanmaya. Limitini bile zor ederim onunmüdeki ay."

Harun içini çekti, "Zor Sıtkı ağbi zor," dedi. "Ekonomi tepetaklak oldu."

"Ekonomi tepetaklak olurken şey de bize geldi affedersen. Neyse beni konuşturmayın."

Sıtkı konuşurken bir yandan da masadaki maketi inceliyordu. "Bu adam Denizli'de mi görev yapmış emekli olmadan önce?" diye sordu. "Orada bizim bir Mehmet Ağbi vardı, çok iyi maketçiydi."

Başkımiser, "Bu adam meslektenden değil," dedi, durumu anlattı.

"Tamam bunu çok güzel yapmış da," dedi Sıtkı. "Oto elektrikliğe niyetimdenmiş?"

"Orası yıkılmış, dükkan apartman olmuş. Olay yeri fotoğrafların var, bir de bu. Kan izlerine bak fotoğrafırdın, bir de ateşettiği açıya. Fezlekeye zorla çekildikleri ifadeyle netice uymusuz, bu adam boşuna yapmamış bu maketi"

"Evet," dedi Sıtkı. "Adamın soyledikleri teorik olarakdoğru. Ama kantıyamaşız ki Dükkan yerinde olsa giderdik, yeni gelen araçlarla falan bir iz bulurduk ama dükkan da yok. Fezleke de birtane beynsiz memurun ateş ettiği açıyı yazması bir şeyfade etmez, belki kalktı arkasından sıktı."

Behzat Ç. peyirli kibrandın yapılmış küçük motosikleti işaret etti, "Hayır, mermi burada sıkılmış," dedi. "Kanın dağılma biçimiyle gösteriyor. Masada rahat rahat otururken, aralarında belli bir mesafe varken niye ailesi adamı motorun önüne götürsün vurmak için."

"Orası da doğru ama bunların hepsi teori. Şöyle olsaydı böyle olsaydı diye yürümüyor işler."

"E ne yapacağız?"

"Asıl katil bulacaksınız, silahı bulacaksınız, adam diyecek. Ben öldürdüm," bitti. Bitmez de, yers... Bu Ferruh beş sene yatmış zaten, sen asıl silahı buldun mu hâkim de yarıttık, o kadar yesin!"

Behzat Ç. maketi aldı kaldı, "Seki bana ne kadar yardımcı olduğunu anlatamam," dedi.

"Bir şey değil. Her zaman beklerim."

Behzat Ç. bir hafta kadar dosyası inceledi, olenin yakınlaryla da konuştu ama pek bir gelişme kaydedemedi. Bir hafta sonra yine sabah dokuzda Savcı Faruk'un karşısında oturdu. Savcı Faruk'un istisnafa başvurmak için son günüyü o gün.

Savcı, "Kanaatin ne?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedi başkımiser. "Oto elektrikliğin olduğu apartman yıkılmış, olay yeri yok, silah yok, tank yok. Olenin ailesiyle konuştu, şüphelendikler başka. Olan sahiller bir kadın, plakasından onu bulduk, gittik, o da olmuş."

Adalet
bir kuzu olsa
bız kokoreç
olurduk.

"Sen ne diyorsun bu dosyaya?"

"Bunu diyorun işte."

"Hayır, benim yerimde olsaydın ne derdin?"

"Beraatte direnirdim. Şüphelinin lehine değil midir?"

"Öyleler de işler pratikte öyle yürümüyor. 'O yapmadıysa kim yaptı o zaman?' diyorlar. 'Onu söyleyin, brakalım' diyorlar."

Savcı klimayı kapattı gitti pencereyi açtı. "Yine de," dedi. "Ben bu şartlarda yüzürsün diye yeniden tutukluluk istemem. Ama karşı tarafın avukatı iltiraz etmez, istinafa geçecek bu iş. İstinafı savcısızla konuşurum, en fazla yapaçağım bu olur ama o da bana diler mi, bilmiyorum. Bu iş bundan sonra sizde. Savcı olarak bugün benden çıkıyordusaydı, yetkim kalmıyordı."

Bir hafta kadasoransa, bir akşam Behzat Ç. bu olayın cidden kafasına taktığını hissetti. Bir huzursuzluk kapladı içini, ne uyuyabiliyor ne de televizyon seyrediyebilirdi. Çok geçmeden mantıklı düşünce akışı kayboldu, duygusalı ve saplantı egemen oldu bütün zihnine. Benden böyle oluyordun hep, sonumukluk duyduğasınca herkesin insanlarda neden hiçbir kaygı kalmazsa bile yoktu? Sadece o son bunları düşünmek zorundaydı, senelerdir çektiği sıkıntı yetmemiş miydi? Oyle bir an geldi ki kızgınlığının kime olduğunu bile unuttu. Baktı olacak gibi dedi, mutfaka gitti. Ağbisi Şevket'in getirdiği viskiden biraz içti, su bardağıyla şeyi alıp geldi, iki duble kadar içti. Başka ne yapabilmeyi diye düşünüyordu ama aklına bir şey gelmiyordu. Acı bir gerçeği hiç beklemeydi bir anda açkağı anlaşılmış. Ben iyice duygusallaştım artık" dedi kendi kendine. "Bir konuya takılıp kalınca başka bir şey düşünmüyörüm, bu mesleği daha fazla yapamam."

Ertesi sabah yıkılan oto elektrikliğini oduğıu yere giymişti. Dükkanın yerine yaparı apartmanı inceledi, çevre sokakları doluştu. Nedenini bilmeyen birkaç kişiye ters ters baktı, sanki aslı katli onlardı. Öğlene doğru tam emniyeti girmişte telefonu çaldı. İnfaz Büro'dan Soner arıyordu. İstinaf Savcısı yeniden tutuklama istemiş, karar onlarolduğünce Ferruh'u almayağıtmişler ama alamazlarmışlar. Soner, "Annisi birağıyormu", dedi en son. "İlaa seni görecekmiz. Biraz tatsızlık da çıktı, bir gelebilir misin be ağbi?"

"Gelimir Soner gelirim," dedi başkomiser.

Başkomiser büroya geçi Harun'a beraber komiser yardımcısı İrem'i de yanına aldı.

Evin oduğıu yere gittiler, Ferruh'un komiser apartmanını önüne topladılar. Ferruh'un annesi balkondan başıyıp çağırıyordu. Ağlamaktan sesi külmüşti. Soner, başkomiseri kenara çekti. "Kadın evin kapısını tutuşturdu ağbi," dedi. "Biz yangın söndürme tüpüyle haleltek biyümedim. Sonra dışarı çıktık, şimdi de balkondan sakşı atıyor, yaklaştırmıyor."

"Oğlu nerede?"

"Ona da saldırdı, odaya kilitledi. Ankadın giriş yok, apartman boşluğu."

Behzat Ç. evin bahçesine girdi, kadına doğru yürüdü. Kadın onu görünce, "Yazıklar olsun sana," dedi. "Sen bana söz verdin. Bana söz verdin."

Behzat Ç. balkona yaklaştı, kadını elinde tutarak fırlatmak için kaldırmıştı ama atmadı. Sakşıyı bıraktı, Behzat Ç.'nin eline yapıştı, öpmeye başladı. "Oğlum

vermem," dedi. "Kurban olurum vermem. Almayın."

Behzat Ç. elini kurtadı, kadını elini tuttu öptü.

"Anam biz de memuruz," dedi. "Savcı 'Getirin' dedikten sonra götürmek zorundayız. Benim yapaçağım bir şey yok.olsa yapayım."

"Banasöz verdin."

"Tamam söz. Ben gene bakacağım bu davaya, bu işin peşini bırakmam. Ama şimdi alalım. Ben asıl katili bulunca getireceğimize oğlunu."

"Vermem, kurban olurum vermem! Vurun benil Vermem."

O kader anında Ferruh'un annesinin ağzından çıkan her şey şırdı, enkaza dönmüş bir hayatın şırdı. Behzat Ç.'nin işaretleyi polisler bahçeden çıktılar. O arada iki sefer mahkemeye kaleminde aramışlar. "Mesa bilmeden adamı getirin" dediyordu. Behzat Ç. 112'yi aradı. Gelen ekibi kadına ağır bir sakineleştirici yapacak, ondan sonra Ferruh'u alıp gideceklerdi. Ama kadın durumu anlaşılmış, 112 personeline de tenecere tava atmaya başladı, bahçeye sokmadı. Behzat Ç. son çare olarak Akbaba'yı aradı.

Akbaba, iğneyi sağık gövresinden alırdı. İremi "Savcının kızı gitti" diye balkona yolladılar. İremi kadını tutariken Akbaba balkona atıldı, iğneyi yaptı. Kadını bir sandalyeye oturtular, yavaş yavaş sakineleşti.

İrem mutfaka geçip Behzat Ç.'ye seslendi. Başkomiser iğneriğirdi. İrem alt duğadıgı sırmı önüne bakiyordu, "Amirim ben çok kötü oldum," dedi. "Ağlamak da istemiyorum burada, gidebilir miyim?"

Başkomiser elini onun omzuna koydu, "Tamam kızım tamam," dedi. "İstersen ağla. Bizim görevimiz bu, biz mecburuz bunu yapmaya. Komşuları geldi

zaten, sen gidebilirsin."

İçerigirip Ferruh'u aldılar, yüzünde tırmakizleri vardı.

"Maket biraz daha lazım bana," dedi başkomiser.

"Ben yenisini yaparım içinde amirim, sağolasın," diye cevap verdi Ferruh.

Behzat Ç. o akşam maketi masasının üstüne koydu. Arada dikilte inceleliyordu ama bir süre sonra ona hiçbir şey ifade etmemeye başlamıştı maket. İnsanlar çıldırmsı gibi birbirlerini öldürmeye devam ediyorlardı o yaz. Ferruh'un dosyası da sonbahara doğru başka izücü hadiselerin arasında yavaşyavaş silikleşmişti. Unutuşla çok daha iyi olacak kötü hatıralar gibi ara sıra yokluyor, can açıyordur. Ferruh'un kaderiartık istinafsızla savcılarla hakimlerin insafinalmışlardı. Bu insafda pratik olarak iki seneden önce mümkün görünmüyordu.

O sonbahar Kızılcahanım emniyetinden bir telefon gelince dosyasını seyrı değışti. Telefonun karşındakı emniyet amiri, "Bir adam motoru çalıdığını işin bize basıyordu," dedi Behzat Ç.'ye. "Siz acil koduyla bir motor kayıdı girmişsiniz sisteme, bir olayla alakalı saklı bir anıyormuş."

"Evet, aranyor," dedi başkomiser. "Ama o motorun saklı bir kadın."

"Ha, gelen de onun oğlu."

Behzat Ç. yerinden kalktı, "Onu hiçbir yere gitmeyeceğiz, arıyacağız."

"Zaten bırakamayız, aranyor, beş dosyası var hirsızlıktan."

Gittiler, ismi Gürsel olan adamı Kızılcahanım emniyetinden aldılar. Evine götürdüler, Hayaleat saklanan saklı tavuk kümesinde buldu. Behzat Ç. saklı elinde tarttı, kalbresi Ferruh'un olayıdakiyle benzerdi. "Bak şimdi, senin bu saklıya yaptığın bir olay var. Sana bir sefer soracağım, adamı kaçıp ver."

"Sor amirim. Ben bir şey yapmadım."

"Sormuyorum lan! Vazgeçtim. Anlatıcağın kendini anlat!"

Gürsel sustu. Behzat Ç. "Alın bunu götürün," dedi.

Once Savcı Faruk'u sonra da Sıtkı'yı aradı, saklı incelemeyle yollattı. Emniyetle biraz zorlaşıp konuşturdular Gürsel'i. Motoru tamir için oto elektrikleyle birağımsı, geç saatte kaç olduğunu öğrenince gidip adamı öldürmüş, gasp etmiş. Bu yöntemi daha önce de kullanmış. Behzat Ç. hayretle bakiyordu adama, "Lan," dedi. "Biz kırkante polis uğraştık senin işini çözmek. Motorum çalındı diye karakola gitmesen, karakolda arandığınortaycağımsak, bu iş öyle kalacaktı. Sen alakasız hirsızlardan aranırdın karakola gidip motorum çalındı diyorsun."

"O motor aynı yağıdığım amirim," dedi Gürsel. "Annem almıştı bana. Bak bana bir söz verdin, beni konuşturdu ama motorumu bulacakmış."

"Bulacağım" Gürsel, merak etme, senin motorunu da bulacağım."

Olay böylece çözüldü ama istinafsız bürokrasi nedeniyle Ferruh'un yeniden serbestkalması biray daha zaman aldı.

Behzat Ç. Ferruh tahliyeolduktan sonra maketi alıp evlerine gitti ama kapiyaçılmasını çekiniyordu. Ferruh'ta telefon açtı, "Geçmiş olsun," dedi. "Ben maketi getirdim de evin karşındayım, şimdi gelirim annen beni görür, yineyanış anlar, bir sıkıntı çıkmasın. Sengel istersen buraya."

"Gel amirim gel," dedi Behzat Ç. "Annem rahmetli oldu geçen ay. Gel bir çayçelim."

Behzat Ç. maketi verdi ama işi etmeye kalkmadı. Apar topar terk etti aptarmayı. Ellerisöğümüş, nabız hızlanmıştı. Ağır araca binde, kantağı hızla çalıstırmıy derken selekleri de çalırdı, uzun süre kaç etmedi selekleri çalıstıgı. Kafasından geçen onlara düşünce kırınırsı vardı ama hiçbirinin üstünde durmuyordu. Telefonunun çalıdığını bile çok sonra duydu. Oteli Zeki arıyordu Ulus'tan.

"Amirim bir sıkıntı var," dedi. "Kusura bakma işin gücün yoğundur aradım ama mecbur kaldım."

"Söyle Zeki, dilyorlurum."

"Bu Yeliz Hanım bize çok zorluk çıkardı."

"Onlar hani ilhanla barışmıştı, bir sıkıntı yoktu."

"Gene bozmuşlarmış. Bir haftadır odadan çıkmıyor. Kimseyi de sokmuyor odaya. Sen bir gel konuş, ben müdahale etmek istemiyorum."

Behzat Ç. otelgedir. Zeki lobideonu bekliyordu, "Biz ayrınzamadaoturistikbir otelizamamır biliyorsunuz," dedi. "Bu görüntüler bize yakışıyor mu? Bu görüntüler Yeliz Hanım'a yakışıyor mu?"

"Ne yaptın?"

"Bir haftadır odadan çıkmıyor. İçki söyleyip duruyor. Bugün iyice delirdi, kapıda durmuş, yaklaşına şeye atıyor."

Yeliz'in oduğıu kate kıktılar. Garsonlar kondorun önüne toplandılar, arada bakiyorlar. Miller şşesi gedikçe kafalarıyı eğiyorlardı. Behzat Ç. kolunu yüzüne kaldırıp kondora girdi, Yeliz'e doğru yürüdü.

"Sen hiç gelme!" diye bağırdı Yeliz. "Sanatçıyım ben! Senin gibi polis işim olmaz!"

Behzat Ç, yüzümeye devam etti, koluna iki şişe isabet etti. Odanın önünde Yeliz'i bileğinden tutup elleri savurdu, kapıyı kapattı. Gittiodanın köşesindeki koltuğa oturdu.

"Çık lan dışarı pezevenk!" diye bağırdı Yeliz. "Çık dışarı! Başka karılara git sen! Her şeyimi verdim sana! Aşkımı verdim. 'Elaem ne der!' demedin. Çık lan dışarı!"

Behzat Ç, cevap vermedi, bir 216 yaktı.

"Çık lan dışarı! Yemin ederim kafanı kırarım!"

Yeliz Behzat Ç'nin sakınınsın 216'nı işimeyi sürdürdüğünü görünce yerdeki Miller şişesini fırlattı.

"Al lan pezevenk!" dedi. "Ben senin sık atacağı karıların da mıyım! Klsım var benim! Neden braktın beni! Al bunu da!"

Yeliz altı tane Miller şişesi fırlattı Behzat Ç'ye, ikisi duvarda patladı kırıldı, ikisi koltuğa geldi, ikisi de başkormiserin omzuna. Behzat Ç, yerinden kalktı, sağlam dört şişeyi topladı, gitti Yeliz'in önüne koydu, sonrayıne ayıyı yere oturdu. Yeliz'den fırlatmaya başladı şişeleri. Bir tanesi başkormiserin gözüne geldi, kağı açıldı, kanamaya başladı.

Yeliz bunugörünçüşeyi atmayı kesti, Behzat Ç'nin yanına koştu, elini kanayan kaşına bastırdı. "Önüne niye şişeleri koyuyorsun?" dedi. "Manyak mısın sen? Acıyormu?"

"Hayır"

"Çok kötü kanyior ama."

"Bir şey olmaz."

"Arayayım pansumanbenizi getirsinler."

"Hayır. Lütfen! Kimseyi arama. İçecek bir şey var mı odada?"

"Lükör kaldı bir tek. Ben lükörden nefret ederim. Başka içki getiriyorlar artık, ondan delirdim zaten."

Yeliz küçüklükör şişelerini getirdi, Behzat Ç, yeverdi, naneliyi acıp içti başkormiser. Yeliz onun yanına, yere oturmuştu, başkormiserin elini tuttu, yanına koydu. "Seniçok seviyorum," dedi, "Bilyorsun."

"Gene bir haftadır programa çıkmıyormuşsun."

"Sesimsizlik."

"Hastayım, sesim kısık deseeydın ya o zaman İlhan'a. İlhan anlayışlı adamdır, bir şey demez."

"Söylemem! Merak etsin köpek. Cimri pezevenk. 'İçki vermiyorum artık' demiyi ötele."

"İçme diye demiştir, cimri adam değil İlhan."

Yelizkalktı, Behzat Ç'nin dizine oturdukkollarnı boynuna doladı, "Beni seviyor musun?" diye sordu.

"Evet."

"Her şeyden çok mu?"

"Her şeyden çok."

Opüştüler. Duydukları hazla gözbebekleri küçüldü. Ayrılmak yaramamıştı ikisine de. Ağır ve ağır ve renksiz bir hayatı günbegün sürdürmekten yorulmuşlardı, en iyisi yeniden başlamak. ☘

Dalgıç Mesut Bozkurt, "Ankara'da en büyük sıkıntılarımız dalaçak deniz olmaması" diyor. Detaylarını kendisi anlatıcak...

ANKARA'DA DALGIÇ OLMAK

Ben Mesut Bozkurt, 52 yaşındayım, doğma buşuyme Ankaralıyım. Evliyim, iki kızım var. 1985'te Sıde'de 15 oadlı küçük bir otelimiz vardı. Denize İktim, hasret gök. O zamanlar kapıcı eğitim veren yer yok, kendimce serbest dalgıç yapıyordım. Otelimiz kapandı sonra Ankara ya döndüm ama denize oadn oadn bakıyordım. Bütün Ankaralılar hasretleri aslında denize.

İlginç bir şey söyleyeyim, en çok dalgıç olduğum Ankara'dır. İstatistik veremem ama, Ankara Dalgıç Eğitim Merkezinde eğitimciyim, okuldaki öğrencilerden anladığım bu. Sebebinin denize olan hasret olduğuna düşünüyorum.

1993'te Taha'n Ceylan'dan eğitim aldım, sonra kamuda dalgıçlık yaparak başladım. Başta arama kurtarmadığı. Haberler mısız: 93'te Konya'nın Kulu Göleti'nde boğulan bir oadlı onu çıkarmak için hemen hemen tüm ülke seferber olmuştu. Şu an benim iki yıldı oadık yettişirdiğimiz bir öğrencinin kolayca alabileceği bir vakaydı: ama o zaman cesedi sudun çıkarmak için günlerce uğraşıp. Bunun üzerine arama kurtarmaların profesyonel yapılması gerektiğine düşünüyordum kamuda arama kurtarma timinin kurulması için aktif görev başlıdım. Arama kurtarma ve dalgıçlık birbirinden farklı işler.

Ankara'da en büyük sıkıntımız dalaçak deniz olmaması. En yakın nokta 500-550 km uzakta! Alanya. Dalmaya guneşden başlızır Mart'ta, sıcaklığı bağı olarak kuzeye devam edez. Eylül'de Ayvalık. Çanakkale'ye kadar çıkarız. Ama yine de bozluorda dalmak mümkün! 2014'te Ankara'da Çetin Ermeç Bulvarı'ndaki alteçgede dalaç dalgıçlardan biriyim. Giderken su altında dört arış olduğunu söylediler; ilerimde kimse yoktu ama riskle atmamak için yapıp bu dalışları. O dalıştan sonra öğrencilerim "Hocam dalgıç gibi biz niye çıkmıyoruz?" diye takıldılar. Bu ik değildi, ama ses getirdi.

25 yıllık dalgıç hayatım boyunca 10 binden çok kez dalmışyım. 11 bin m, 15 bin m inanın bilmiyorum. Dalmadığım bölge, gök, gölet, baraj, imak yok. Suların nasıl değıştiğini de gözüyoruz, çok üzülüyoruz. İnanılmaz bir kirlenme var, canlanılmaz kayboluyor. Önceden karıştırdığımız bakıldık, gördük. Kızıl ve orfoz gördük, ama orfoz görsek mutlu oluyoruz. Ya da aksine, Türkiye karışıldığını türü olmayanların istiliş var. Mesela

Olmaç Ya Da Olmamaç

Bütün Ankaralılar hasretleri aslında denize.

Aslan Balığı, 4 yıl önceydi, ilk defa Kaç'a geldiğini duydu. Bu Kizildeniz'de yaşayan çok güzel ama zehirli bir balık. Bir kare fotoğrafını çekmek için çeldirdik, ama buğün bir kareye dört Aslan Balığı fotoğrafıyız. Ortama uyum sağlıyorlar yani, doğal dışmanı olmağı için üreyip duruyorlar. Eğer dalgıçlığı meraklıysanız olmazsa olmaz şey dalgıç sevmek bu yüzden. Ama herkes meraklı olabilir dalgıçlığı. 14 yaşını doldurduktan sonra eğitim verebiliriz. Hiç yüzme bilmeyen öğrencimiz de var, suya diz kağığının üstünde girmeyen de. Bu iş yaparken suyla barıştınızın aslında oadn. Batmanın, boğulmanın istese de yapamayacağı bir şey olduğuna öğretiyoruz. Bıyayan genelde bu işi bırakmaz o yüzden, bir başka dünya olduğunu anlar.

Ankara'da çekirdek aileler de eğitim almaya gelir ya da esler, sevgiler; kamuda çalışın da emekli askerler de. Çiftleri su altında yanı yanay getirmeyi, birbirlirini bari su altında rahat bırakmalar diye. Çünkü birbirlirine müdahale etmeye meyilliler, su altında da. Şaka bir yana, bu bizim güvenli dalgı için belirledğimiz bir tutum. Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu'na bağlıyız, federasyonumuz da Dünya Sualtı Konfederasyonu'na. Onların belirlediği müfredatı kullanıyoruz. Temel seviye 18 metreye kadar dalaşabileceğiniz 1 yıldı. 12 saatlik teorik eğitim var, bunu Ankara'da verebiliyoruz. Sonra iki gün de deniz becerileri eğitimi için pola çıkıyoruz.

Hafta sonu dalıştan geldim, buğün dalgıç var deniz deniz hemen gidenim. Dünyaya yeniden gelsem ayış iş yaparım. Bütün Ankaralılar hasret bençe denize. ☘

YALIN ALPAY

Yaşamın anlamsız olduğunu iddia eden varoluşçu felsefenin sinemadaki en popüler izdüşümü olan Woody Allen, yaşamı sanatsallaştırdığı ölçüde yaşama tutunabildi.

AĞIR SORUNLARI HAFİFE ALMA SANATI: WOODY ALLEN'DA ÇARESİZLİĞİN GÜLÜNÇLÜĞÜ

Düşün tarihinin en önemli filozoflarından Kant, ömrü boyunca, doğduğu Königsberg kasabasından hiç ayrılmaz ve tüm dünyayı bu küçük yerden anlamlandırır. Her gün şaşmaz şekilde, aynı saatlerde aynı şeyleri yapan Kant, yaşamı bir alışkanlık manzumesi gibi sürdürmesine karşın, felsefedeki pek çok ön yargıyı yıkar, birçok düşünsel alışkanlığı bızır. Bu sıradışı yetenek, uğraştığı meselelerle dönüp dolaşıp tekrar tekrar hesaplaşır. Ve Königsberg, yirminci yüzyıla değin, Kant gibi, alanında bambaşka bir kulvar açan ve kendisinden sonrakileri bu kadar etkileyen bir başka düşünce adamı çıkaramaz. Yirminci yüzyılın Königsberg'lisi, Kant'ın aksine Königsberg'de doğmaz fakat bu kasabayı soyadında taşır: Allen Stewart Königsberg. Onu bugün gerçek ismiyle değil, sahne adıyla tanıyoruz: Woody Allen.

Woody'da doğan Woody Allen, uzun yıllar, doğduğu kenti önce ABD'ye, ardından da tüm dünyaya aktaran bir yönetmen

olarak karşılır. Hayata ilişkin temel meseleleri azdır ama derindir. Kentli, Yahudi, entelektüel, zeki ve çirkin bir erkeğin gözünden varoluş, seks, ikeli ilişkiler, güzel kadın-zeki erkek çekimi, aşkların yükseliş ve iniş aşamaları ile gündelik pratiklere entelektüel yaklaşımları, New York arka planında defalarca sinemaya aktarır. Bu dönemde dünya çapında hayran kitlesi edinir.

YAPAY GERÇEKLİK

Woody Allen'in New York dönemi filmlerinde, yapay bir gerçeklikle karşılaşırız. Dünyanın yeniden

yorulanması sırasında, ne yaparsa yaparsın, güvenliki yaşamından taviz vermemeyi ve zihin odaklı yaşamın kahramanları; bize varoluştan, yaşamın anlamsızlığında, insanın Tanrı ile olan kavgasının sonucunda uğrayacakları kaçınılmaz yenilgiden bahsedebilir. Bununla

insanlar yaşamla dalga geçtiğinde ortaya bir komedi çıkarken, yaşam insanlarla dalga geçtiğinde suratlara çarpan şey yalnızca trajedidir.

birlikte, filmlerin yansıttığı New York yaşamı, eğlenceli bir mekan olarak kendini gösterir ve filmin kahramanları yaşamak istemezlerken, filmin izleyicileri böyle bir yaşamın ne kadar zevkli olacağını düşünürler. Gündelik zayıflıklarımızı, düşüncelerimizi, saçma bulduğumuz kararlarımızı Hollywood'da bir yönetmenin gözünden yeniden görmek bize garip bir haz ve paylaşarak azaltılmış bir suçluluk duygusu armağan eder. Bu nedenle Woody Allen filmlerini zeki ve entelektüel olma iddiası taşıyan çirkin erkekler kadar, onların filmde aşık olmasına karşın aşıklağı güzel fakat entelektüel olmayan kadınlar da severler. Bu dönemde dil oyunları üzerinde duran ve fiziksel komedi unsurlarını daha filmlerinde uzun bir stand-up şovu yapıyor gibi görürüz.

Kıscası bu dönem son derece Amerikalıdır.

AHLAKI DOĞRUCULUĞA İSYAN

İkinci yıllarda sinemasının arkaplanını Avrupa'ya taşıyan Allen, konu seçimlerinde büyük değişiklikler yapmasa da, sinema biçimini değiştirir ve işlediği temalara bu kez "şans" kavramını ekler. Bu tutumu çoğu hayranında hayal kırıklığı yaratır. Özellikle Cassandra's Dream ve Match Point adlı filmlerinde şansın önemini anlatısının merkezine alır. Her iki film de genelahlaki değerlerin kucaklanmadığı sonuçlara tamamlanır. İkisi de İngiltere'de geçen bu filmlerin çarpıcı etkisi, Allen'in New York dönemi filmlerdeki mizah unsurunu dışlar ve filmlerin anlattı başka bir yönetmen gerçekliğine emanet eder.

YAŞAM İNSANLA DALGA GEÇTİĞİNDE...

Allen'in Avrupa döneminde, görüntü, dil, kast ve olay gelişimi gibi bileşenler, coğrafi değişikliği aşmayı durdurarak Avrupa'ya taşır. Gökdelenlerin arasından çıkıp, yeşilliği bol, alçak duvarlı taş evlerin arasına giren kamera, dil oyunları yapılan esprileri değil, acı çeken insanları karır verme zorluklarını, onların trajedilerini kayda alır artık. Bu dönemde sarkastik Woody Allen senaryolarının yerine, amaçları için ağırlıklarını yaşama hissettiren ve hayatı hafife değil, ciddiye alan bireylerin diyalogları ve eylemleri geçer. Yaşam dalga geçilen anlamsız bir nesne oluktan, ciddiye alınan ve onunla ölesiyeye kayva edilen bir rakibe dönüşmüştür. Yaşam ciddiye ve insanlarla dalga geçen odur asıl. Şans denilmez ve neyin ne için o şekilde sonuçlanacağı kimsenin bilemeyeceği bu rastgelelik, her bir insanın yaşamını baştan aşağıya değiştirebilir, üstelik bunu bir ömürde defalarca yapabileceğisindedir. Fakat insanlar yaşamla dalga geçtiğinde ortaya bir komedi çıkar, yaşam insanlarla dalga geçtiğinde suratlara çarpan şey yalnızca trajedidir.

SACMA FAKAT ZEVLİ

Bana öyle geliyor ki, her şeyden çarçabuk sıkılan bu yönetmen, hayatın çıplak haline dayanmadığı için film çekmeye, yazı yazmaya ve müzik yapmaya başladı. Yaşamın anlamsız olduğunu iddia eden varoluşçu felsefenin sinemadaki en popüler izdüşümü olan Woody Allen, yaşamı sanatsallaştırdığı ölçüde yaşama tutunabildi. Bunu yaparken de, yaşamı ciddiye alan bir negatifi anlamsızlığı yerine, yaşamı hafife alan, olumluyarak yansıtan ve onunla dalga geçen bir dil geliştirdi. Neredeyse her yıl yeni bir filmi gösterime giren Allen, pozitif kameradan yaşamı, her ne kadar saçma da olsa, yaşatabilecek ve zevk alınabilecek bir imkan olarak görüyor.

Tanrı bin birinci gece şairi yarattı, bin ikinci gece Cemal'i.

Böyle diyordu Ülkü Tamer onun için. O, yeni çıgırlar açan bir şiir akımının en hızlı neferiydi. Şimdi *Sevda Sözleri*'ni ilk yayımladığı yuvasına dönüyor.

Cemal Süreya yeniden Can Yayınları'nda.

MURAT
ÖZYAŞAR

Canan Gerede, New York'ta doğdu. 32. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde sanatçı Bergen'in hayatını anlattığı "Aşk Ölümünden Soğuktur" adlı filmiyle "En İyi Yönetmen" ödülünü alan ilk kadın yönetmen oldu. "Robert's Movie" filmiyle Cannes Film Festivali'nde yarıştı. Yılmaz Güney, Erden Kural, Araf Yılmaz ve Zeki Ökten gibi yönetmenlerle çalıştı. Mustafa Kemal'in oğlu Erdoğan Hüseyin Gerede'nin oğlu ve aynı zamanda Birleşmiş Milletler'in doktoru Selçuk Gerede ile evlendi. Dönemin New York büyükelçisi Cemil Yaşar'ın kızı, Şiwa ve Benna Gerede'nin annesi, kız sayıları artsa da şimdiki evindeki 10 kedinin arkadaşları. Hayatını anlattığı kitabı önümüzdeki aylarda Doğan Kitap'tan çıkacak.

CANAN GEREDE ile 25 yıl sonra itiraf ettiği, YILMAZ GÜNEY'in hapisshaneden ve Türkiye'den kaçırılma hikâyesini konuştuk.

YILMAZ GÜNEY'İ NASIL KAÇIRDIK

Yılmaz Güney ile nasıl tanıştım?

Benim Paris'e çok sevdiğim bir gazeteci arkadaşım vardı. Afrika Asie dergisinin sahibi Simon Maley, bana dedi ki "Yılmaz Güney diye bir yönetmeniniz var mı? Hapiste, benim için onunla bir röportaj yapar mısın?" Olur, dedim, ben de. Problem kıyısından diye de resmi bir yazı yazıp bana verdi. New York'taydım o ara. İstanbul'a gelip Güney filmi'ni gördüm. Yılmaz Güney'i çok iyi tanıyordum, bir keresinde Atlas Sineması'nın oradaki barda çalışmıştım sadece. Güney Film'den Erol görüşmeyi ayarladı. Ama Yılmaz o sırada Gümüshuyu'daki askerihastanesindeydi. Kalktıgıttım oraya. İki asker kapıyıydı, kapıyı açtılar. Yılmaz bağdaş kurmuştu yatağın üstünde, öteki yataktaki Fatos Güney oturuyordu. Yılmaz hemen ayağa kalktı ve "Buyur bacım," dedi. Biraz sohbet ettik ve Yılmaz bana dedi ki "Biz burada rahat konuşamayız, iki gün sonra Toptaş Cezaevine gidiyorum, oraya gel." Ve ben Yılmaz'a baktım, kendi kendime dedim ki röportaj bahane, bir sebep var benim burada olmam için, o zaman bilmiyorum, hissediyordum sadece. İki gün sonra Toptaş Cezaevine gittim, çok zeki bir adamdı, ne tanyor beni ne de bir şey... Bana "Sen benimle çalışır mısın," dedi. Ben de ben seninle konuşmaya geldim sadece, dedim. "Onu boş ver," dedi. "Güney Film'i eğit, Nihat Behram'la tanış, o benim işlerimi yürütüyor, ama hiçbir şey yürümüyor." O zaman Süri filmi çıkmıştı, Berlin'de satılmıştı. Satanlardan çok şikâyetiydi, haklarının yenildiğini düşünüyordum. Ben de tamam, dedim ama ben Amerika'da oturuyorum. "Fark etmez, sen gelip gidersin," dedi. Cezaevinden çıkarken Nihat Behram'la rastlaştık, yanında Erol vardı, tanıştırdı bizi. Ondan sonra da Güney Film'i gittim ve başladım, Yılmaz'ın filmlerinin yazıyetini gördüm.

Peki, kaçırılma hikâyesi nasıl oldu, bana nasıl karar verdin?

Benim Türkiye'nin siyasetiyle, Kürt meselesi ve öbür meselelerle falan hiç ilgim yoktu, gerçekten çok naifim. Anlıyordum bütün bu entelektüeller falan niye bu adama el vermiyor. Bu bir soru işareti uyandırıyor bende. Böyle iyi bir yönetmenin hapiscekalınması gerekiyordu, böyle düşündüm, benim duygum buydu. Tabii Yılmaz'ın benim dışımda hep bir şeyler konuşuyordu, kaçmanın planlarını yapıyorlardı. Ve ben bir gün ona dedim ki "Benim için kaçma planları

yardımcı olayım mı sana?" "Sen burjuvazın, sen bu işi beceremezsin," dedi bana. İyi dedim, ben de. Onun zaten bir kaçma fikri vardı. Bıçak kemirge dayanılmaz, yazdığı yazılardan ötürü 110 yıla falan ceza almıştıve anlamış ki sıkıyönetim geliyor. "Sıkıyönetim gelirse beni kapalı cezaevine alırlar," dedi. Zaten adamı vurmada da hüküm giymişti. Bir gün beni çağırdı ve dedi ki "Ben gerçekten burada kalamayacağım, kalırsam biter hayatım, bir şey yapabiliyorsan yapı!"

Bu arada Yölm filmi için İsviçreli Cactus Film ile çalışıyorduk. İsviçre'ye gittim ve Donat Kusch ile konuştuk, böyle böyle bir durum var, Yılmaz'ı

Olayla ilgili gerçeklerin bilinmesi lazım. Bu yüzden konuştum.

oradan çıkarmamız lazım, dedim.

Onun neden fikri değişti, neden sende karar kıldı, sende neyi gördü?
Çünkü o herkesi denerdi. Ne Nihat bir şey becerebilirdi ne Filistinliler ne de o zamanki Sol örgütler...

Sonra...

Ela Kazan Türkiye'ye geldi. Bir söyleşi yapacaktık. Beraber Toptaş Cezaevine gittik. Diş kapıyı bizzat Yılmaz'a, beraber cezaevi müdürünün odasına geçtik, müdürden tabancasını istedi, tabancaya oynadı, malum, tabanca meraklıydı. Bize iceride ziyaet çekti. Tüm mahkumlar bakıvalar falan. Mahkumlar çok saygıyla Yılmaz'a karşı, koğuşları gezerken hepsi yavaş kalkıyor, cezaevinin müdürü gibi. Neyse, Ela Kazan röportajı yaptı, New York Times'ta ve Fransa'da Postif dergisinde yayımlandı. Enteresan, yankı bulan bir söyleşi oldu. Yılmaz Güney'i dünyaya tanıtmak istiyordum, benim niyetim buydu.

Kaçma olayı nasıl oldu peki?

Bayram anlısıydı, mahkumlar izne çıkacaklardı. Ben ve Donat her şeyi ayarladık, Yılmaz Pakkukale'deydi ve bizden haber bekliyordu. Bir yat kiraladı, yat Marsilya'dan Olmpos'a gidecekti. Yılmaz da Olmpos'a geçecekti. Fakat yatın hareket edeceği gün bir fırtına koptu ve yat hareketlenemedi. Kaptan da bu iş için seçilmiş biriydi, o kaptan başka bir yat buldu ve fırtınaya rağmen yola çıktı. Yatın içinde Donat ve Edie Hupschmidt (Cactus Film'den biri) var o kadar, ben İsviçre'deyim. O aracı çocuklar veeşi Fatos da İsviçre'deki bir festivale davet edildiler, onlarda Yılmaz'ın çok haberiyle birlikteler esmi yolların İsviçre'ye gelecekti. Yılmaz Olmpos'tan Yunanistan'a oradan da uçakla Marsilya'ya gelecekti. Ben ve Nihat İsviçre'de telefon başında bekliyorduk. Ve ben Fransa'daki organizasyonu takip ediyordum. Cactus Film'den biri bütün sahte kimlikleri hazırlamıştı. Yılmaz yatı bindikten sonra Fatos ve çocuklar da İsviçre'ye geldiler. Nihat, ben ve Fatoslar Marsilya'ya gittik. Ve Yılmaz Marsilya'ya geldi, böylece kaçmış oldu Türkiye'den. Fransa'da her şeyayarılmıştı, icleri bakandı, polis şefi de hazır. İsviçre'ye itica etmek istiyorduk, Marsilya'da işlemler bittikten

Murat Özyaşar,
Canan Gerede

ALİ LİDAR

Kitaplar, başka her şey kötül de gitse sizi hayat oyununda bir yerlere getirebilecek şahane dostlardır.

OKUMAK LAZIM

370.

Her türden ödül, verilmiş şekli, alanın niteliği, verenin pozisyonu, jürisinin yetiştirilme vb. nedenler yüzünden tartışmalara açıktır. Edebiyat söz konusu olduğunda da istisnasız herkesin aklına ilk önce Nobel Edebiyat Ödülü gelir. Ebette gücü ve tesiri bu kadar büyük olan bir ödül kaçınılmaz olarak tartışmalara da açık olacaktır. Nobelle dair tartışmalar denildiğinde de Türk okurlarının aklına ilk önce Orhan Pamuk gelir. Nobel komitesi 2006 yılında ödülünü Orhan Pamuk'a verdiğini duyurduğunda bilhassa ülkemizde ateşiyle eleştiriler yükseldi. Pamuk'un edebi yeterliliğinden ziyade Kürtler ve Ermeniler hakkında söyledikleri ve muhalif duruşu yüzünden bu ödülü aldığı iddiaları ortaklık dolayıştır. Ben kendi adıma bu eleştirilere zerre katılmadığımı ifade etmiyim.

Orhan Pamuk'un Nobel kazanan ilk Türk yazar olmasıyla hep gurur duydum ve duyacağım. Doğal olarak da bu ödülü tabiri caizse bileğin hakkıyla aldığına inanıyorum ebette. Ancak üzerinden yıllar geçse de bu konudaki tartışma hiç kesilmedi ve kesilecek gibi de durmuyor. İlahten ödülü alanlar kadar alamayanların da bu kadar tartışılmalı olduğu bir ikinci ödül var mı? Hiç sanmıyorum. Belki Oscar... Hakikaten de Nobel kazanamamış bazı yazarlara baktığımızda insan zaman zaman bir hinlik aramıyor değil. Lev Tolstoy, Marcel Proust, James Joyce, Virginia Woolf, Jorge Luis Borges, Vladimir Nabokov, George Orwell gibi dev yazarların ödülü alamamış olmalarına rağmen Frederic Mistral, Jacinto Benavente, Grazia Deledda, Yasunari Kawabata, Jaroslav Seifert, Seamus Heaney gibi nispeten az tanınan ve okunan yazarların bu ödülü almış olmaları her daim tartışılmış ve tartışmaya da devam edecektir. Hatta 1953 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nün Winston Churchill'e verilmiş olması gelmiş geçmiş en rezil ödül tercihidir bence. Ama tüm bunlara rağmen edebiyat camiasının en prestijli ve ses getiren ödülünü Nobel ödülüne de ne olursa olsun yasatamayacak bir gerçekçilik.

371.

Az evvel eski fotoğrafları karıştırırken lise diploma'mla karşılaştım. Kredili sistem denilen ucubenin ilk ve son şansızlarıydı bizim jenerasyon. Mezun sayılabilecek için beş üzerinden iki büyük ortalama tutturmak gerekirdiyorsa oysa benim diploma ortalamamı kırk birdi. Alahattan o güne bir genelleme yaptım ki üniversiteyi kazanamayanların ortalama puanı kırk birin altına düşer. Üniversiteyi kazanamayanlar da genelde bu şekilde diploma almışlardır.

Berbat bir öğrenciydim, bilhassa sayisal derslerden otuzun üzerinde not aldığım hiç bilmem. Yaşadığım şehirde tek bir dershane vardı ama babamın o kadar parası yoktu. Haliyle kapından bile girmişliğim olmadı. Pekli bu koşullarda nasıl kazanabilirdim üniversiteyi biliyor musunuz? Kitaplar sayesinde. Okuma yazmayı öğrendiğimden beri kapılarında yatmış, il ve ilçe halk kütüphanelerine borçluyum şu an sahip olduğum ne varsa. Sadece kitap okuyarak doğruyu yanlışın ayırtabileceğimi öğrendim ve bu sayede hiçbir şey ezberlemeden, akıl yürüterek ilk aşama sınavında sorulan doksana

Var ki o, ona şu anda yok diyebileceğim. Bir şeyin varlığı onun zitti ile mümkün olmaz mı ancak? Yani geçmiştizin varlığına vücut bulmuş mu? Bir kavramı yaratırken aklında onun zittini de yaratırmıyordunuz? Yoksa diğer kavramı yaratmadan, onu sadece okumuyor muyuz? Bizim varlığımız yokluğumuzun kanıtı da değil midir ayrı zamanda? Şiirin gücü budur. İşte, öyle bir cümle yazman gerekir ki o cümle seni kilitler, ancak bir kitap yazarak açıklayabilirsin.

Evrenle-tarıyla-zaitgeistle-kolektif bilinc altıyla-diyalektikle her neye inanıyorsan onunla iletişime girer aracılığıyla geçersin... Velhasıl kelam, Galib Dedede okumak lazımsı kılkalı dardıkça...

373.

Konuşma kapattıktan sonra da telefonuya devam etti, duyardı o, biliyordu. Sabaha kadar yağın bir gece yağmuru gibi güzel olduğunu söyledi ona. Öyle üşüş buşuş kış kış dedi, kayıyayaklaşın gemilerin derlekleri görünüyor. Sen şimdiki zamanın dedi, şimdiki mükemmel zaman, içinden cümleler geçiyor. Seviyorum seni dedi; üzüm budaklarını, saç diplerini, baksınların ağır salkımlarını (fotoğraflarda bile belli onlar), gidip de gen dönmek için biri bile yeten bana. Salsınca sen dedi, sesin açık pencereden içeri doluyor. Yazın buzdolabından çıkmış soğuk bir seftalyi isradığına tadının yarısı dışarda kalır ya... Öyle bir şey...

374.

Üç yıl kadar önce Eskişehir'de, Adımlar Kitabev'nin alt katında bir sergi açmıştık. Farklı dillerde Küçük Prens kitaplarını ve objelerini olduğu bir sergi... Bir gün, bir kız çocuğu geldi sergiye. Bir şekilde annesinin elinden kurtulup yanımda belirdi. Yaş 3 ya da 4. Ben alıyordum işte malıy sergi koleksiyonerlerinden biri olarak merakımıza ahalide. O yüzden benim yanıma geldi kuvvetle muhtemel. Nasıl getirdiye getirdi

punduna, sordu. "Abi, senin çocuğun var mı?" "Yok" dedim. Yok günkü. Ekledim; "İnsanın senin gibi tatlı bir kızım olsun isterdim." "Niye yok" dedi sonra. Haydayda. Mevzu onun, nasıl alıyayım ben sana kuzum. Bir sürü şey geçirdim aklımdan ama sadece "kismet" dedim. Kismet... Susar mı hiç bebe, susmadı. "Madem çocuğun yok neye biktirirdin bu kadar oyuncu?" Oyuncak zannetmiş gördüğü her şeyi. Çünkü dünyanın en güzel yazında. O yaştta her şey ya oyundur ya oyuncak küçüğü. Baktım o susmuyor ben sustum. Akılsa söyleyecek hiçbir şey de gelmiyordu zattan. Alahattan annesi geldi aldı da benim yanıma, kartarı beni. Yoksa kalabalığa bakmayıp da...
Sahi, niye biktirirdin ben bu kadar oyuncu?

Sevdiğinin yokluğu onun varlığının ispatıdır. Yârin ontolojik kanıtı da onun yokluğudur.

sorunun seksen küsurunu yapabıldım.

Kimseye "ders çalışmayın" demiyorum tabii. Ben iyi bir öğrenci olmadım, çok iyi bir öğretmen olmayı da beceremedim, dilerim ki şu olursunuz. Ama olmasanız da kitapları san elinizden düşürmeyin. Kitaplar, başka her şey kötü de gitse sizi hayat oyununda bir yerlere getirebilecek şahane dostlardır.

372.

Şeyh Galib okumak lazım ara... Diyor ki zatı muhterem (mealen); "Sensizlikle beraber sen her yerde..." Bunu Descartes bir kitabı şiddetle yazıyor ki Galib Dedede, sevdiğinin yokluğu onun varlığının ispatıdır. Yarin ontolojik kanıtı da onun yokluğudur.

“Hiçbir zekâ testi bu kadar komik olmamıştı!

'Bir Yeni Evlilik İsteğiniz Var'
tam da bu. Kitap,

hiç de yabancı olmadığımız bir konuyu ele alıyor ama pek de aşına olmadığımız bir mizah diliyle. Sayfa sayfa değil, cümle cümle okuyacağınız bir zekâlar savaşı.”

**Kitapçılarda ve
'online' satış
noktalarında!**

2. BASKI

Mehmet Ali & Akşamsefası

**Bir uğultu duydum. Kuşlar bir arada
havalandı, insanlar sağa sola kaçıştı. Bir
duman gördüm. Bizim sokaktan geliyordu...**

NEYSE

"Bir çaydaha vereyim mi Ferhat?"

"İşin mi var oğlum?"

"Otur, nereye gideceksin?"

Ne oturacakmışımben burada? Kahvehanenin küf kokusu üstünüze sinmiş hepinizin. Konuşsam konuşurum da... Neyse... Asfalttan yürümedim, kaldırımdaki merdivenle çıktım bu kez yokuşu. Çocukken biliye oynadığımız basamakların dibindeki kapıları baktım. Tuzdan bozulmuş tahtalara, paslı kilitlere... Turuncuya çalan evden çıkacak ve masmavi göziyle bana gülecek sanki.

Yıkılmayı bekleyen evlerin, artık kimsenin
çecimleri, bir zamanlar Ruz Kuzın Suyu'nun
geçtiği dehlizlerin, kapıda teki tek oturan yetezlerin
arasından yürüdüm; yürüdüm. Damlalık Deresini
sen kulağımda çinlidi ve o güzel isminle
düşündüm! Uç kuruş için mahallesini
satanları, kızlarını mükteahlere
pazarlayanları, Metin Ökteh'in
evinin altıngörmüvansanıp
kazanları, haplanıp kanık
kopek kovalayanları...
Konuşsam konuşurum da...
Neyse...

Gül teyzesizkindi küçük sakız geveledi. Basamağa kurumşu kedi yolumdan keldi. Yürüdü, yürüdü. Eyre!paşa'da kahvenin önüne vardın, bifeiden bir paket şığara aldım. Dışimle naylonu açıp şığaray budağınların arasına yerleştirdim. Durakta oturan beyaz kaskını amcadan aldı istedi. Yoktu zorlanıya başlayan çığերime dumanı doldurdu onu düydüm. *Ohlu kazağındın bir hoşpa kal bile dememisti. Neyime diyecetti ki? Dösemek kallağından oldu mertebemi mi oldu sanki?* Şim'de pazarcı tezgahında çürümek için yalvarmaktan başla... "Bizi sevenleri üzmemelin baba." Üzmedik de ne oldu ya, herkeste o biçim dairesi, dairesin altından arabalar, yanlardan kızlar... Konuşsam konuşur da...

Tezğahın önündeki çantaları
çylesineleyleyip bıraktım.
Dolandırıcı Hüsamettin'e
rastladım. O da adam
olmuş bize hayat dersi
veriyor. Mahalleyle ben mi
kurtaracağımşım. Aklımı
kullanmalıymışım. İmar planını
görmüşüm... Partide tanıştığı
da varmış. Hatta Bakan'a
teklif etmiş Facebook'ta
Tepkiler, Özgür Akkurt, 11.11.2014.

BARİŞİNCE

dolandıncı Hüsam, mahalleliyi kaçırtmak için avanta aldığıını bilmeyen mi var? Aman bana ne, konuşsam konuşurum da neyse...

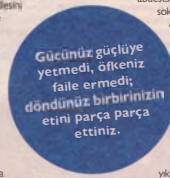
iki tezgâh ötede ki Sulu'dan bir hyar aldım, dişledim. Sulu sulu iyi geldi. Alışamam Sulu, Yeşilyurt'taki daireye.Yerin altındaymışev, babası nemrut romanızma kapmış. Devlet hastanesineyakınmış in azından. İdare ediyordırlar. Ama Damlack başkaymış. O zaman nemd gitmiştir be oğlum! Onungibi gitmiş! Beni terkettiniz, biziterk ettiniz. Gücünüz güçüye yetmedi, ölkeniz faile ermedi; dördünüz birbirinizinetti ni parçaparaçtınız. Neyse...

Dere Sokağındaki dik merdiveni yokuştan
Bayramyeri'ne doğru indim.Bir durum çiğ köfte
sardırdım. Üst geçitten geçmek zor geldi, demirin
üstünden atladım. Varyantın tepesindenizmir'e
baktım. Öylece durdum.Bir uğultu duydum. Kuşlar
bir arada havalandı, insanları sağa sola kaçtı. Camiye
abdestsiz girdim. Bir duman gördüm. Bizim
sokaktangelirdiyo. Koştum,koştum.

güçlüye
öfkem
medî;
birbirinizin
ça parça
niz.

Annem, geçen ay boşalın komşu evi
kapı eşliğine oturmışsınız. Ağıldı. Beni
görünce sustu. Ben de sustum.
Konuşmam konuşurum da... Toz
bulutu yükseldü. Evim yoktu.
Evim toz yekedumanın arasında
yokoluştum. İş makina ari
hafiyatı kaldırıyordu. Bir
çerçeve kaldırım firlamıştı, kink
camdan masmavi gözler sanki
banabakıyordu. Saatliklerinden
kuşları topluca havalandı, insanlar
yıkıldılar dan dağlarak uzaklaştı. Gü
teyzeyim, "Bizi dedikona, 'taşın' dedik, ah
dilsiz Ferhat, bir kızı yüzünden..." diye bağırma larını
duydum.

Yıkıntıların arasından kırık camı aldım. Tek hamlede yemekten başka işe yaramayan dilimi yardı. Etraftakilerbağdı,ben sustum. Konuşsam konuşurum. 🌸

Fotograf: DHA

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

OT maksat okumak olsun

Günümüz edebiyatının soluğu hiç kesilmeyen en üretken yazarlarından **NEDİM GÜRSEL**'in Doğan Kitap'tan yayınlanan yeni romanı **Aşk ve İsyan** eylül ayında okurlarıyla buluşmaya hazırlanıyor. Bu kez okurlarını zamanda hayli geriye Lale Devri'ne götürөн Gürsel, Voltaire'in ünlü kahramanı **Saf Oğlan Candide**'i de yanına aldığı unutulmaz bir yolculuğun rehberliğini üstleniyor. Kendine has mizahı ve provakatif dilinden ödün vermeden elbette. Merakla beklenen kitapta tamamlık bir bölüm için okumaya devam edin...

KOCA SARIKLı PALA BıYIKLI TÜRKLER

"Şu İstanbul halkı ne biçim insanlara caba?" diye kendikendine soruyordu. O güne dek tüm dünyayı dolaşmış, kırmızı kuyunlinalınatın arabalara koştuğu Eldorado'ya bile gitmişti ama, dün gece yemekte Sultan Ahmet le kadeh kaldırmıca dek hiçbir Türk le karşılaşmamıştı. Onlar hakkında anlatılanlarısa, her zaman kuşkuyla dinlemişti. Lizbon'da yazarını saran, Cüneyde'de kol kanatgeren yaşlıkından anlatıkları örneğin. Gerçekte soylu bir prenses de olsa, hatta Palestrina onu -aman kimse duymasın- Papa'dan peydahlanmış da olsa talihli yaver gitmemişti zavallının. Saraylarda el bebek gül bebek büyütölmüş Massa-Carrara prensiyle nişanlandırıldıktan sonra korsanlar tarafından kaçırılmış, erkekgüzel nişanlısına sakladığı kızlığını korsanların reisi o korkuk zenci, bir zeker darbisiyle almıştı. Her neyse, İstanbul'da yazarı Ağlasına satılınca dek tüm Akdeniz limanlarını dolaşmış, elden elde, döşekten döşeye geçip durmuştu. Sonunda Afet Deniz'i deniz Türkleriyedir mi kendini. Evetsavundukları kale Ruslar tarafından kuşatılmış, açta dayanmayan yeniciler düpedüz kaba ellerinden yemeye başlamışlardı soyku prensesi. Neysi ki Ruslar yete yetişip bu canavarlığa son vermişlerdi.

tarhı kitabının sayfalarını gevirirken gözüne çarpmıştı. Yenicilerin yürüyüşü tasvir ediliyordu gravürde. Kel kalfalıpa büyüklüğü. Birtutamsız bırakmışlardı tepelerinde. Kitap, savaşta kellesi koparılan bir bir tutam saçtan tutulup cesetleriyle birlikte gömüldüklerini yazıyordu. Demek ki bu dünyada olmasa bile öteki dünyada kalfaların gereksinimleri vardı. Neden acaba? Cennette hurileri baştan çıkarsanlar diye mi yoksa bu dünyadaytıkları gibi gılgımları büyük bursunlar diye mi? Elleri de palalarının olmadıkları zaman hayalardıydı. Biyk burar gibi okuyordular onları da. Şato'ya davetli seçkin topluluğun eşliğindeçalışan "Türk Marşı"ndinlerken Pangloss kulağına eğildi "Türkleri Viyana kapılarında görmeydin" diye fıldırmıştı. "Ne yürüyüşü o Tanrı'nı Önde azap askerleriyle cebeciler, arkada lağımolarla humbaracılar, çorbacılar, çavuşlarla başçavuşlar, sonra sekbanlara sekanbaşları, kethüdalar, silahdarlar vetoplançeken devletneradından gelen padişahın iki yanındasaf tümüş sokakları saksıklar. Davullar vurun borular çalarken iki adım öne bir adım geride. En arkada yürüyen civelektaburlarından gözden. Padişah dahil, kinciadmda durup bacağı kaygıyaalkaya bakmaktalar. Tüysüz oğlanlar geliyorsa yolkadevam. Yoksa kalkan kaldırıp kelle istemeler, "istemestekiler", 'civelekler olmadan savaşmayız" demeler. İşte bu ahlal üzere sevk ve öfkeler, yüz ovalardan geçipdağları aşmışlar. Viyana kapılarına dayanmışlar, Neyse ki kahraman ordumuz püskürttü onları. Ağır silahların surlar önünde kırak palabyıkları, her bir kabalakbı ebadındasarkıları ve civelek taburlarıyla çekip gittiler. Biz de rahat bir nefes alabıldık."

Savaş bul! Bir gün fazla da olsa, düşmana inat yaşamak zorundasın!

Nedim Gürsel

"Yaşı kadının Türkleri kötülemeye hakkı yok" diye düşünüyordu Candide, "onların yerinde kim olsaydı şeyi yapardı. Şavaş bul! Bir gün fazla da olsa, düşmana inat yaşamak zorundasın!"

Bir atıştaya serdiği maymunların yaptıkları gibi kabalardan kabatacını yiyen Türkler hakkındabilirdi bu esef verici olaydan ibaret değildi elbet. BaronThunderten-Tronk'un kitaplığındaokudukları da bir bakımayış kadının anlatıldıkları doğruluyordu. Ama Candide, her suça hafifletip bir neden bulma eğiliminde olduğu için, kadın yemenin -onları öldürmemek koşuluyla- yararlık dışı bir davranış olmasına gerektiği kalıplarına

Baron'un zengin kitaplığında gördüğü bir gravüru anımsadı. Viyana kuşatmasından sonra yazılan bir

Yalnızcayeniciler yoktu bu gravürlerde, girdikleri her savaşta ortalgıla deşetsaçan, Ali kırıncabın koparın deliler de vardı. Evetdeliler. Zincirlerinden boşanıp tımarhanelen kaçmışlardı. Her türlü çlgınlığa hazı, son derecesur, gözpeksüzüverilerdi. Candide'i en çok etkileyen de çlgpl gövdelemleri mihlidlakin şepber, topuz ya da hançerleri değil giyim kılımlarıydı. Kel başlarındaki kırmızı kulpa ya da kalkanları, kaplan, leopard, ayı postlarına bürünmüşler, ellerinde mızrak vetekne kalkanlarıya, iki yana açılmış kartal kalkanlarıya sankiucukmuş üzereydiler. Akıncılar gibi yedi kat arşa kanatılmışayacakları o hıza. Cennem zebanilerinin yanında satışutacakları. Bakışları korkutucu. Yalnızca bakışları mı! Atlarını mahmuzlayışları da. Alınlarındaçıkakla açtıkları keşise yirtici kuş tüyleri yerleştirmişler, ucuz sıvı arkası

sürüsüne dalar gibi çlgık çlgığa dalyorlardı düşman saflarına

"Tanrı akli fikir versin" diye geçirdi içinden Candide. "Bunların yanında Bulgarlar melek sayılır." Bulgar dedikleri de Prusyaaskerleriydi aslında, deliler ne kadar Türksele onlar da gok rengi üniformaların içinde bir o kadar Almandılar. Ve her an bir değıl birlerce canıma hazırıldı. Dünyadasavaşvardı de de olsa. Mümkün dnyaların en iyisinde şgık lek pe de lyl gıtmıyordu ama iyimserliği de elden bırakmamak, enseyi karartmamak gerekliyordu.

Başka gravürler de vardı kitapta. Birinde koyun güder gibi güduyorlardı başınatılı kuyruklu serpusgeçirilmiş bir adamı. Başığı yarıncanlarası tahta lalenin üzerinden şaşkın bakıyordu. İki değnekli bostancılar yürüyorlardı arından. Bir başkasını yer yikmiş falakadan geçiriyorlardı. Bir kadınsabaşına işkembe geçirilip eşeğe ters oturtulmuş, sokak sokak dolaştırılıyor. Adamları suçu hileli mal satmaktaki kadınınsa zina. Biçarenin biraızdan çirçilçapı soyulup, aç bir fareyle çuvala kapatılacağı yazıldı resmin altında. Kazığa oturtulanlar ile çigerleri kancayataklarındaki da vardı. Vesarayın burclarından aşağıya sallandıkları. Ama Candide, yımırıldadın ölmali, yeme de hocasına Türkleri yalnızca bostancı ve yenicilerlerden ibaret olmadıkları söylemeye yetmişti. Onların da yargıcları, bilgilçeri, hattı Pangloss gibi düşüncüleriyar bulı elbet. Ve sairleri. Ve piyanodon anlaşılmaları da tambur çalan musikişinasları. Sonra taş ustaları, kuyumcular, mimarları ile imamları. Ve her şeyi de gözaltı zızzızzı: uç kıtaya hikmeder paşıdahtı olduğu suçlu bucaklız topkışları. İşte o topraklara doğru yol alıyordu şfndi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rahtey.org>

BENDİNE VE KEDİNE HASAN MEVRUTLU İŞLERİ MÜHÜRLE DİDİZ. MİCMANIN BU NİZARINDA SİZLERİ ANLA-TACAKMI HİKAYELER, GELİTİ MEŞHUR ÇARŞINCA HİKAYE, GAZETELERDE YERALTI DÜNYA-SI, BU HAYATI İZDİŞİLEŞİN LUGATINDA SİYAHIMIZI DÜNYA İZDİŞİ NAM SİYAHIMIZ.

TAKİRİ EDİRENEZ Kİ, BİR KARADAYIN İSMİNİ KEDİNE VERMEK ZİYADESİLE KO-LAYDIR ANCAK HİKAYELERDEKİ YERDEN SAHİSİ İN İZDİŞİLEŞİN KÜÇÜKTEKİ BİRİZ SİYAH, BU MEŞHUR SİYAH İZDİŞİLEŞİN DE-ŞİTİRİLMİŞTİR.

DEFTERİMEDEKİ İLK ANIK-
DOT İZDİŞİLEŞİN İZDİŞİLEŞİN
VAKU İZDİŞİLEŞİN, İZDİŞİLEŞİN
ADINA İZDİŞİLEŞİN ALTI DEFTERİMEZ MEŞHUR BİR
SİYAHIMIZ, MEŞHUR BİR KİŞİ İZDİŞİLEŞİN.

MEKANIN İZDİŞİLEŞİN ALTI BİRİZ
BİRİZ MEŞHUR, BİRİZ İZDİŞİLEŞİN
ALTI İZDİŞİLEŞİN MEŞHUR BİRİZ.

KARADAYI ALTI
İZDİŞİLEŞİN İZDİŞİLEŞİN
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN
BİRİZ İZDİŞİLEŞİN İZDİŞİLEŞİN
İZDİŞİLEŞİN İZDİŞİLEŞİN.

İZDİŞİLEŞİN ALTI
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN.

İZDİŞİLEŞİN ALTI
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN
İZDİŞİLEŞİN BİRİZ, İZDİŞİLEŞİN.

MAYYUSHAH'S SAHİS DOKSANLA-
RIN TEK HEPSİNE BİR İF ADAMI
HAVALERİNE POLAN AŞAĞI GİT
DANİL ETTİNDEN HAFİS DE
YATMIŞTI. BİR AKADASIYIN
REKLAM ADANINA GELİYOR,
İF ÇÖZÜMÜSÜN.

ADAM 'BÜYÜK BALIK' OLUŞUNDAN ÇOCUK-
LAR HİYYETİNE KARŞIYORLAR. ZİRA
BRYEFENDİNİ SAHİP OLUŞU BİR ÇOK
MARKA VAR.

MÜTHİS BİR SUNUM YAP-
YOR BEZİKLER. İF ADAMI
ÇOK ETKİLENİŞ, DİNİYOR.
KEBİR İŞLERİ ALACAKLAR
YAN, BÜYÜK PARALARDAN
BAHŞEDİYORLAR.

O SIRADA BİR TE-
LEFON OYNE BİR
TELEFON GELİYOR
İF ADAMINA. ADAM
DİYOR KI, KARŞI-
SIN BEN AN İYİN
LİK BİR REKLAM
YATIRIM ÇÖZÜMÜ-
SÜNDEYİM.

BEZİKLER İYİCE HİYYE-
TANLİYOR BU GİZEL
SÖZLERİ DUYUNCA. ADAM
DEVAM EDİYOR, 'YAA
10.000 DOLAR İYİN AN
VAKİTİM HAŞO-
YORSUN'.

'ÇOCUKLAR YAA Bİ 10.000 DOLAR ÇIKAR
Mİ BİZİN KASABANIN BİRİNİ BÖZÜP BİREKİP
GEZSEN DE BU FAKİR, SAHAT KAYNA
DEVAM EDİLMİ' DİYOR.

ÇOCUKLAR YAA KI
ÇIKARZ Mİ 10.000 DOLAR
DİYOR. ÇÖZÜK
BAZİ BİR KAZ BELLİ-
YOR.

İF ADAMI
'YOLLİYORUM
PARİY DİYOR
KİDİRİ TARAFI.

VE BİZİN ÇOCUKLAR MİLYON
DOLAR İYİN 10.000 DOLAR
BİR SAKI TA İYİN ZİRA
KOLUP, İYİSİZ TAHSİSİ
SÖYDÜZ TELLİM BEZİKLER
'İF ADAMI TOPLUNGAN ÇOK
AMMAN KULTÜRİ SÖYLİ-
YOR. ELLER SIKIŞIYOR
MÜTLÜ SON.

İF ADAMI VE AHALİSİ
O KAFİDAN BİR DAHA
GİZANLIK GİZERE
SON KİZE ÇIKIYOR. Bİ
ZİRELER İYİN
BİRİYOR.

VE DÖNEMİZİN FAKULİN
RAHMİTİ ZEKİ AŞKIN KI BU-
GÜNÜN TEK DOKTOR İYİDİR
MEHİRİS HAYAT 'İYİDİR
HAYATİYLE NİYAYETE
ERDİRİRECEZ.

İYİSİ KOPORDALINDA DALTON-
LAR (HAYİLE BİLİLEN BİR
ÇİTE VAR, BÖLERİN
SONLADA.

BİR AKADASIYI KÖY-
RİSİN İYİNİSİ MEKANLA-
DAN 'KÜÇÜKPAZAR SPOR
KULÜBÜNE YARDIM
HAKLARIYLA HARAKAT ALIYOR.
ZEKİ AŞKIN KEMANÇESİ
NA Dİ GELİYORLAR, AMA
ZEKİ AŞİ
ORADA YOK
O GÜN.

GARSON DURLUMU
ANLATIYOR ZEKİ
ARİYE... ZEKİ AŞİ
'BOS YER, SALLE
DİYOR.

AMA DALTONLAR HARAKAT KİMLİSİNE ÇOK İF-
SARILAR, TEKRAR TEKRAR GELİYORLAR.
BU GİMA BELİ
ZEKİ AŞKIN SAKI
SON SONLADA

DALTONLAR DA
GELİYOR

BAS DALTON DİYOR KI 'Gİ-
Mİ ÇERÇİ-
VEYİ AŞKIN
BU KÜÇÜKPA-
ZARIN DO-
ÇUKLARI, BİZ
BİLE TUTAMAY-
YOR.

'BU CAMİ ÇERÇİ-
VEYİ MEY DİYE İYİ-
RİYOR ZEKİ AŞİ
SONDA BİR TURY-
FE KAPIP AYIŞMA
FİRLİYOR.

TEK BİR HAY-
LANDIRMA CAMİSİ
SAS İYİDİR
'SON İYİN DİYOR
ONLARA, 'İYİYORSA
BU CAMİ KİSİNLAR
DİYOR. DALTON-
LAR İYİDİR.

OLAYIN SONU, RAHMİTİ
ZEKİ AŞİ MÜTLÜ.

SİNCİ MİHİRİSİZLE,
AŞİT AKADİSİ
OLAN HASAN HİYYETLİNİN
HARACIN VERİYORUM.

HEPİNİZİ ÖPÜYORUM.

Şu hayatta, tam belimi doğrultuyorum dediğim zamanlarda boynum kırılır. Hiç sekmez. Ama bende sokak canı var. Kolay kolay çıkmaz.

Kötülük Günlükleri - 18

GÜLÜMSEYİYİM Mİ?

Sokağa çıkma yasakları henüz başlamamıştı. Galata'daki sergi salonunun ortasında tek başıma beklemeli dördüncü saatindiydim. Galerinin bu yılki en büyük yatırımlarından biri olan sergi tam da pandemiye denk gelmişti. Gülerdirtim dünyayı etkisi altına alan salgın, en başta sanatın kıyılana vurmuş, sonra toplu taşıma ve belki biraz AVMLer etkilennmişti. Sanki ilkece sadece sanat merkezlerinde sosyalleşiyormuş gibi konserlerden, tiyatrolardan, shemalardan il etmek, çekilmi, virüsün giriş yapmadığı pazaryerlerine tüm insanlıkkan etmişti.

Tuğrul Güler'in kırmızı ağırlıklı otoportreleri beyaz duvarın dört köşesinden beni gözetliyordu. Salonun hemen girişindeki masada oturup tüm gün telefonla Twitter'da isyan bayraklarını çeken arkadaşların tweetlerini favlıyordum, evden çıkışmaya başlayan milyonları evlerinde nasıl sıkılmaya başladığını okuyordum. Mutfağın küçük Karadeniz Pide Salonu'na devredilmiş gibiydi. Tuvalet kağıtlarından sonra bakkallarda kuru maya satışları artmış, marketlerden alınan tüm ambalajlı ürünler mutfak lavabosunda tozlu fosforu ve harlı harlı yakanıyordu. Mezun olmama kaçışmay vardı ve ben hangi dişimi sıkacağına artık bilmiyordum.

İki artı bir evimizin bir'indeyümak zorunda olduğumdan, sabahları erkenden kalkmam ve geceleri televizyon kapanana kadar ayakta kalmak ev arkadaşlarının sobetelerine küçük kahkahalara eşlik etmem gerekiyordu. Şu hayatta, tam belimi doğrultuyorum dediğim zamanlarda boynum kırılır. Hiç sekmez. Ama bende sokak canı var. Kolay kolay çıkmaz. Mutfak alıverişlerimizi ayrdığım günden beri bırktırdığım tüm para da işten -okulu hemen yanındaki bir kafede garsonum- çıkardığım dakikadan on gün sonra eridi. Neyse ki okuldaki hocalarımdan birinin arkadaşının galerisinde işe başladım. Pandemiye galeri beklisi olarak.

Yeterince tamamsanız, olduysa, merak ettiğiniz

bir şey yoksa, ki meraketseniz bile hayatın sizi heyecanlandırmayacağından eminim, bugüne gelelim.

Çıkış yapmamda 2 saat 22 dakika vardı. Arada sigara içmek için kapının önüne çıkıyordum. Galerinin girişinde vetek büyük salonunun dört üç yanında kırkışır kapışınınönünde birer büyük mermer basamağın sonucuna oturmuş sigara tütürürken karşıklırdımdan gelen yaşlı bir kadın gözlerini kırarak bana baktı. Kahverengi, havaya bakırla kalın, uzun bir ceket giyiyordu. Ufak ve hızlı adımlarla tam önüne geldiği anda sigarayı anında söndürüp maskemiktaktım. Görmemesine rağmen gülmüsdüm. Ağzını görmememe rağmen o da gülmüseddi.

"Tuğrul Güler'in sergisi burada mı kızmı?"

"Evet."

"Açık mı? Görebilir miyim?"

"Evet, tabii... Buyurun."

Birlikte içen girdik. Pandemi önlemleri gereği ateşini öltüm. Üç gündür bir kişinin bile uğramadığı galeri Norveç ormanları kadar güvenliydi. İçimden yaşlanınca ben de böyleleceğimdiye geçişsem de yaşlanınca kanepeden sadece kumandayı alınağıçık kalkacağımdan emindim. Bütün resimlerin önünde uzun uzun durdum. Çıkış yapmamda 1 saat 13 dakika vardı. 1 saat 9 dakika... 55 dakika... Çamaşır makinesini sıyreden çocuk gibiydim.

37 dakika... Seyri çalışmalarını arasındaki sedefi tokasından, kısa topuklarındaki kırmızı çizgilerle kadar her şeyi ezberleyecek kadar izledikten sonra yanna yaklaştım. Bir resim mafyasının one attığı masum görünümü bir hırsız olması ihtimaline iyiden iyie inanmaya başlamıştım.

- Beğendiniz mi resimler?

- Çok.

- İlgilisinizgaliba. Siz de mi ressamınız?

- Ressam annesiym ben.

- Oyle mi? Ne güzel...

- Bu resimleri yapan ressamı tanıyor musunuz?

- Tuğrul Bey'i mi? Açılışgününde tanıştık evet. Tanıyorum tabii.

- Benim oğlum o iş. Birkaç yıldır görüşemiyoruz da Duyunca görmek istedim.

Bir anda kafamın içindeki ışıklarıydı. Geceleri görüp bir şeye benzettığımız nesnelerin gün ışığında anlaşılması gibi uzun bir "Haaaaa..." çektim. Başta acıklı gelse de serginin konseptinin otoportreler olması ve hanımefendinin "Görmekistedim" diye sergîye gelmesi hikâyeyi birazşanslı kılıyordu.

- Oyle mi? Çok özür dilerim ben tanıyamadım. Bir şeyiçmek ister miydiniz?

- Yok kızm. Çok teşekkürler. Ama bir şey isterim aslında.

- Tabii. Buyurun!

- Şu resimle bir fotoğrafım çekebilir misiniz?

Tuğrul Güler'in popüler resimlerinden birini işaret ediyordum. Başından keçi boynuzlarının çıktığı otoportrenin önüne doğru ilerledim. Kabul edeceğimi bildiğünfak ricasını karşılama için bana dönüp gülmüseddi.

- Tabii. Hemen.

Masanın üstünden telefonumu aldım. Üç dört poz çektikten sonra fotoğrafları gösterdim. "Çokguzel olmuşlar..." dedi. Resimlerden çok fotoğrafa bu yorumu yaptığı belliydi. "Numaranızı alayım" diye sordum telefonumu kaydetmek için rehberi açtığımda. "Telefon kullanıyorsanız ben. Sizde kalsın. Göreyim istedim." diyeptekşür etti.

NazanÖncel'in şarkısında bile en azından resmi var, yüzüne bakmıyordu. Sezen Aksu'nunkinde hiç değışle "Beni hoyrat bir makasla, ah eski bir fotoğraftan oyduklar" diyordu. Bazı eksikliklerin, özlemlerin ya da acağınası hiç şarkısı yok. "İyi günler" dilerken, en çok buna üzülürdüm.

Bazı eksikliklerin, özlemlerin ya da acıların hiç şarkısı yok.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

OZAN BİNGÖL

Elbette kamu hizmetlerinin sunumu için vergiler vazgeçilmez. Ancak bu ödediğimiz vergilerin hesabının sorulmayacağı anlamına gelmez.

PAY'IMIZA DÜŞENLER

Doğumdan ölüme, igneden ipleğe her şeye vergi ödüyoruz. Elbette kamu hizmetlerinin sunumu için vergiler vazgeçilmez. Ancak bu ödediğimiz vergilerin hesabının sorulmayacağı anlamına gelmez.

Tabii, cebimizden çıkan sadece vergiler olsa en azından bir kısmını bütçede görüp hesabını sorma refleksinde bulunabiliriz. Yani bugün bir asgari ücretli 365 gününün 128 gününü sadece doğrudan ve dolaylı vergiler için çalışıyor. Bunun dışında neredeyse birçok ürün ve hizmet için ise ayrı isimlerle adlarla bir sürü bedeller ödüyoruz. Sistem kullanımı bedelinden tutun da YEKDEM katkısına, sayaç okuma bedelinden döner sermaye bedeline kadar. Ödediğimiz milyarlarca vergi yetirmiyormuşcasına kamudan aldığımız hizmetler için fark para ödüyoruz ve bunu fark etmiyoruz. Fark etmek de zorlamıyoruz. Bütçede göremiyoruz.

"E o zamanbugüne kadar vergiden payına düşenialınları gelirden payına düşeni de almaları" dediğimizde de edepsiz oluyoruz!

Demek ki, bu vergi yükü altında ezilen, her şeye başka adlarla birçok kalemede tekrar para ödemek zorunda kalan bizlerin payınayoksulluk, imtiyazlı bir kesimin payına da tüketemeyecekleri kadar varislik düşecektir.

Bakalım bizim payımızadüşenlere:

- Cep telefonuluyoruz, Kültür Bakanlığı'na pay, TRT'ye bandrol bedeli ödüyoruz.
- Poşet alıyoruz, ÇevreBakanlığı'na Geri Kazanım Katılımı Payı ödüyoruz.
- Otomobil alıyoruz, radyosu var diye TRT'ye pay ödüyoruz.
- Akaryakıt alıyoruz, EPDK'ya pay ödüyoruz.
- Yurt dışına çıkarken çıkış harç pulu alıyoruz, TOKİ'ye pay ödüyoruz.
- Müze bileti alıyoruz, Belediye'ye pay ödüyoruz.
- Sinemaya gidiyoruz, Türk Hava Kuvvetleri'nin Güçlendirme Vakfı'na pay ödüyoruz.
- Vakfiyet alıyoruz, Polis Teşkilatı'nı Güçlendirme Vakfı'na pay ödüyoruz.
- Belediye altyapı yapıyor, bizi kanalizasyon harcamalarına katılma payı ödüyoruz.
- Gümrük vergileri yetmiyor, iki kuruşluk posta ile alırseniz Gümrük Sunum Ücreti ödüyoruz.
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu Kurum Masraflarına Katkı Payı ödeniyor.
- Evde elektrik düğmesine basarsanız Elektrik Pazarı ödüyoruz.

Liste gittikçe uzuyor. Ancak temel sorun şu ki geldiğimiz noktada verginin vergisini vergisini ödüyoruz ama yine de yetiremiyoruz. Pay ödüyoruz, harç ödüyoruz, döner sermaye ödüyoruz, resim ödüyoruz, prim ödüyoruz, zorunlu bağışlar yapıyoruz...

Ödedikçe ödüyoruz ve de bu paraların akbetrini soramıyoruz. Sankiyeni düzen köleliksistemigibi. Hatta Ezra Pound'un bir sözü vardı bu konuya dair: "Köleliğin kaldırılmasıbirilerinin vicdanıyla ilgili değildi. Kölelik, zenginlerin çalışanlarını gözetmek zorunda olmadığı yeni endüstriyel sistemden daha az kârlı bir hale gelmişti" diyordu. Aslına bakıldığında çok doğru bir tanımlama olduğunu görüyoruz şu günlerde.

Yazın sonlandırırken sizlerden bir istirhamım olacak. Aşağıdaki soruları lütfen demokrasideki herkese sorun, çünkü gerçek demokrasiler serüvenimizin uçan kanatlarıdır bunlar.

Geçen yıl sadece vergi olarak 673 milyar lira para ödeyip, neden hala özet güvenlikli sitelerde oturma zorunda kalıyoruz?

Köprüye yola neden tekrar para ödüyoruz?

Neden özel okul ve özel hastane girdabına dahil olmak zorunda kalıyoruz?

Neden özel sağlık sigortası yapıyoruz?

Bireysel emeklilik diye özel sektöre neden bel bağlıyoruz?

Neden vergi ödeyicisi olarak sosyal bir devlette eşitve ücretsiz almanın gereken her şeyetekar para ödüyoruz?

Unutmayın ki halkça ödenen her şeyin, hakça paylaşılması ödenenlerin hesabının sorulma olgunluğuna ulaşmaya bağlıdır. Bu olgunluğa ulaşmanın ilk basamağı neredir, niçin, ne kadar ödediğimizi bilmektir. Sonrasındaki aşama ise, ödediğimiz vergilerin nerelere, kimlere,nasıl harcandığını kurumsal mekanizmalarla sorulacağı bir sistem inşa etmektir. Çünkü, vergilerin toplanması, nelerin istisna, kimlerin vergiden muaf tutulacağı hususu ile toplanan vergilerin harcanması kişilerin keyfine, vicdanna bırakılamayacak kadar önemlidir. Kurumsallaşma, etkin denetim mekanizması, hesapverebilirlik ve sorabilirlik,şeffaflıkolgün demokrasilerin ve ileri toplumların vazgeçilmez unsurlarıdır. ✱

Verginin vergisini ödüyoruz ama yine de yetiremiyoruz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ARTIK HIÇBİR ŞEY GİZLİ KALMAYACAK

- Anunnakiler kimdir?
- 6.000 yıllık hafıza Sümer Tabletleri kadim bilgilere göre insanlığa verdiği mesajlar nelerdir?
- Kayıp Atlantis Türkiye’de mi?
- 2060, Kova çağına giriyoruz bizi bekleyen geleceğe hazır mıyız?
- Dünyayı Anunnakiler mi yönetiyor?
- Atatürk ve Fatih Sultan Mehmet Çanakkale’de “Hektor’un intikamını aldık” demekle neden bahsetti?
- Anunnakilerle görüşen ABD başkanı kimdi?
- Planet X keşfi insanlıktan neden saklanıyor?
- Mevlana’ya gelen Sems Anunnaki miydi?
- Isaac Newton’un Vatikan’a yazdığı mektupta neler yazıyordu?

Mehmet Ali & Akşamsefası

Sümer Mitolojisi ve Anunnakiler deyince
ülkemizde ilk aklı gelen **araştırma yazarı**
Gök Türk Ramu’nun “Eğitlimlerimin
Özeti” dediği yeni kitabı Bala Eş Kar

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

www.mdallstore.com

ÖMÜR UZEL

Christopher Johnson
McCandless. Ailesini,
arkadaşlarını, yaşadığı toplumu
terk ederek Alaska'ya doğru
sıra dışı bir deneyim için yola
çıktı. Ve Chris'in arayış dolu
hikâyesi böyle başladı.

CHRIS'İN OTOBÜSÜ

142

Alaska'da, yaban hayatın ortasında terk edilmiş bir otobüs. Denali Ulusal Parkı yakınlarında bulunan Stampede Patikası'na yıllar önce bırakılmış. 1940 model. Antika, 'International Harvester' marka. Paslanmış, çürümeye yüz tutmuş. Yeşil-beyaz boyası zamana direnememiş. Otobüs, geçtiğimiz günlerde Stampede Patikası'ndan, yani yıllardır durduğu noktadan bir helikopterle alındı. Havada süzülünce otobüsle Alaska'da bir devir kapandı.

KİMDİR BU CHRIS?

Filmi izleyen veya kitabı okuyan herkes otobüsü çok iyi bilir. O, Chris'in otobüsüdür. 1992'nin Nisan ayında Amerikalı, varlıklı bir aileden gelen genç bir erkek otostopla Alaska'ya gitti. McKinley Dağı'nın kuzeyinde yer alan vahşi doğanın içinde yaşam kurdu kendisine. Tek başınaydı. Adı: Christopher Johnson McCandless'ti.

DOĞADA TEK BAŞINA

Chris, Washington D.C.'nin zengin bir semtinde büyümüştü. Seçkin bir ailesi vardı. Üniversitenden dereceyle mezun oldu. Ancak Christopher, sistemin

parçası olmayı ve tüm materyalist kavramları reddetti. Çünkü modern hayatın rahatına ve güvenine dayalı bir yaşam biçimi onu tatmin etmiyordu. Toplumun, ailesinin ya da herhangi birinin beklentilerini karşılamak istemediğine emindi. Paradan, kariyerden ve toplumsal yükümlülüklerden uzakta, sadece doğayla hesaplaşacağı bir yaşamı seçti.

Bugün Chris de otobüsü de artık Stampede Patikası'nda değil. Ama ikisi de bu hikâyeyi bilen herkesin zihninde ve ikisi de sonsuz.

TOLSTOYVARI FERAGAT

Christopher McCandless'in arayışları, bireysel çıkmazları vardı. Bunun yanında da son derece idealist biriydi. Chris'in, hayatıyla ilgili bu rijit kararı verirken en çok etkilediği isim Tolstoy'du. Büyük Rus romancısının zengin ve rahat hayatını terk ederek, basit ve yoksul bir hayatı tercih etmesi Chris'i çok etkilemişti. Girmeye karar verdiğinde de Alaska sınırlarına ulaştığında da hiçbir zaman rahatın, zevkin, sefanın, bolluğun peşinde değildi. Aklında tek bir şey vardı; Tolstoyvari bir feragat!

ARAYIŞ DOLU BİR YAŞAM

Christopher McCandless, tüm parasını bir kuruma bağışladı. Kendisine ait her

şeyadan vazgeçti. Cüzdanında kalan son banknotları yaktı. Ve Alaska'ya doğru sıra dışı bir deneyim için yola

çıktı. İşte Chris'in arayış dolu hikâyesi böyle başladı.

BİR HATANIN AĞIR BEDELİ

Ancak Chris, yaban hayatı hakkında yeterli bilgiye sahip değildi. Hazırlıksızdı, tecrübesizdi. Avladığı hayvanların etlerini uzun süre koruyabilecek ne bilgisi vardı ne de malzemesi. Besinsiz kaldıkça sadece vücudu yaranmadı; telef ettiği her hayvan vicdanını da yaraladı. Ve Chris, bir gün geri dönüşü olmayan bir hata yaptı. Yediği yabani bir meyeden zehirlendi. Zayıf kalan vücudu, zehirden çok etkilendi.

O YANGINI BİLEREK ÇIKARMADI

Christopher McCandless, yardım isteyebilirdi. Otobüsün içinde iki bidon benzin vardı. Bölgeden geçecek bir araç fark edeceği şekilde S.O.S yazarak yangın çıkarabilirdi. Ama o, ne pahasına olursa olsun doğada bilecek yangın çıkarak birine benzemiyordu. Chris, yeteri kadar tımanmıştı doğada hayatta kalmayı başarmadı. Cesedi dört ay sonra, ev olarak kullandığı o paslanmış otobüsün içinde geyik avcılar tarafından bulundu. Elinde bir not vardı Chris'in: "Mutlu bir hayatım oldu, Tanrıya teşekkür ediyorum. Hoşçakalın, Tönn hepimizi korusun" yazıyordu.

DÜNYAYI ETKİLEYEN HİKÂYE: 'INTO THE WILD'

Yazar Jon Krakauer, Chris'in cesedi bulunduktan sonra Otside dergisine bu konuda bir makale yazdı. Yazı, derginin Ocak 1993 tarihli sayısında yayınlandı. Okurlar makaleye yoğun ilgi gösterdi. Jon Krakauer da Chris'i ve olayları zihninden atamıyordu.

Onun Alaska yolculuğunun izini daha detaylı sürmeye başladı ve 1996 yılında McCandless'in hayat hikâyesini anlatan 'Into the Wild' adlı bir kitap yazdı. Yönetmen/oyuncu Sean Penn ise 2007 yılında McCandless'in alında tüm dünyaya duyurdu. Chris'in gerçek yaşam öyküsü, Eddle

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefesi

Vedder'in mükemmel şarkılarıyla anlam kazandı. Ve kitapla aynı adı taşıyan o harikafimil ortaya çıktı.

McCANDLESS'İ ANLAMAK...

"Bazı okurlar, cesaretinden ve yüksek ideallerinden ötürü Chris'i fazlasıyla takdir ederken bazılar da onun kimseyi umursamayan bir narist olduğunu söylüyor" diyor Krakauer. McCandless'i tehlike tutkunu, bencil, sağduyu yoksunu bir genç olarak yaftalamak hiç zor değil. Zor olan onunla empati kurabilmek, onun hayata baktığı açıyı yakalayabilmek. Tıpkı Jon Krakauer'ın yakaladığı gibi... "Chris'in sıra dışı tinsel arayışını baskımlı psikolojik bozukluklarla ilişkilendirmenin kimseye faydası yoktur. Çünkü Chris ne yaptığını bilmeyen bir serseri, varoluşsal acılarla dolu bir genç değildi. Aksine hayatı anlam kaygısı ve acılarıyla şekillenmişti. Öte yandan varoluştan kaçtığı çıkarım, onu rahat bir yaşam rotası çizmeye itmiyordu. Çünkü o, kolaylıkla elde edilen şeylerinde güvene sığınmıyordu. Ve her zaman kendisinin daha fazlasını bekledi. En sonunda da verebileceğinden fazlasını verdi."

ROMANTİZM Mİ? GERÇEKLİK Mİ?

"Chris'in hikâyesi popüler kültürün kollarna bırakılcan fazla mı romantikleştirilmiştir?" eleştirileri gecikmedi. Aslında Jon Krakauer, McCandless'i anlamaya çalıştığı süreçte Amerikan imgeleminden hep cazip bulunuşu vahşi doğa kavramı, babalar ve oğullar arasındaki karmakşık ve aşırı yüklü ilişkiler gibidaha kapsamlı konularla da karşı karşıya kaldığını söylüyor. Ama Chris'in hikâyesinde öne çıkan hiçbir zaman bu gerçekler olmadı. Bir dönem gençlerin kredi kartlarını kesip, büyük boy sırt çantası ile Alaska yoluna doğru kaçarak etkilendiği bu hikâyenin içi yavaş yavaş boşaldı ve sonunda Alaskalı yetkililer, otobüsün bulunduğu yerden kaldırılmasına karar verdi.

HAVADA SÜZÜLEN İRONİ

Ne var ki havada süzülüyor diye tanelik olduğumuz o paslı otobüs görüntüsü oldukça ironiktir. Çünkü Christopher McCandless'in popüler kültürden kaçarak süzülmesi ve ev olarak kullandığı otobüsü, turizm merkezine dönüştürmüştü. Üstelik ölümlü kazalar yaşanmıştı. Sonunda başka insanların zarar görmemesi için otobüs yerinden kaldırıldı. Bugün Chris de otobüsü de artık Steppenwolf'un şarkısında değil. Anlatılan hikâye, bir yaşam tarzı değil, bir yaşam tarzının yıkılmasıdır. Ve bu yıkımın deşifresi de iki de sensuz. *

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

BAŞAK
BUĞDAYVE
BEKLEMİYER
BAŞLARIM

671

Anladım ki; insanlar mutsuz ve hayatlarında herhangi bir meşguleti yok. İşte bu yüzden tüm heves ve gayretleri bizi üzerimize.

672

Kaderin getirdiği yerden, gayret devam eder.

673

Başlatan tarafından bitirilmiş bir kavgada gereken ayrı, hakikatten ayrı şüphe duyarım.

674

"...ama" kendinden öncesini hiç eder, "sorması aptırr..." bizzat kendisini!

675

Anlamak derttir elbet. Bana tek bir nehir gösterin ki yatağını zorlamasın olsun.

676

Cumleye bitirebileceğim gibi başlamayı önemserim. Tutabileceğim sözler vermeyi daha çok.

677

Andığım o hikâyeyi kıymetli olsa da arımda kalan her yer uzaktır artık.

678

Başlangıçları severim, zorluğu da. Ne de olsa güneş nereden doğarsa rüzgâr oradan esermiş.

679

Eskiden "üzerime vazife değil" vardı, "beni alakadar etmez" vardı, "hayırlısı olsun" vardı... Kendi işine bakmak vardı!

680

Yeni tanıştığım insanlara canımı nasıl acıtacaklarını öğretirim önce. Ve beklemeye başlarım.

Ne sözlükler tanıdım bana türlü güzellikler sunan, yüzümden Ambrose Bierce'vari sarkastik bir tebessüm çiçekleten. Ama eski kuyuları bir kenara koyup yeni pınarlardan içmek istiyorum. Sözlükler sadece bir kelam ya da anlamı (t)ararken başvurulacak kaynaklar değildir. Yeraltındaki nehir yollarının labirentlerine benzetirim onları. Çeplerinin içinde kaybolabilir, yeni denizlere açılabilirsiniz.

SÖZLÜKLER

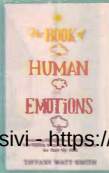
MERHEM GİMLİ SÖZLÜK

Bu sözlük bildiğiniz şifalı ot ansiklopedilerinin çok ötesinde bir merhem. Bitkilerin farklı coğrafya ve tarihlerdeki mitolojik, sosyolojik, folklorik ve diğer anlamları belgelerken çok ilginç inanç ve alışkanlıkları anlatıp nebati rüya sembolizmine dahi giriyor. Burada bademin Yunan adlandırma "deli ağaç" olarak tanındığını (çünkü Ocak'ta çiçek açmak deliktir) ve Fas'ta badem dalının cinleri uzak tuttuğunu öğreniyoruz. Shakespeare'in Bir Yaz Gecesi Rüyası'nda belirtilmiş uzeri eflerine meşe palamutuna saklandığı ve vampir kazıklanmışa yakın bilgilere arasand! Kader isimini göldüğü pelnotu (wormwood) etimolojisinin vermut ile ilişkisine de ilk burada kuruyoruz. Sözlükteki meyve, sebze, ağaç ve otun ötesinde çeşitli hastalıklarla ilişkisi, hazımsızlık gibi başlıklar da bulabilirsiniz. Kısacası, doktorunuza delirmek istiyorsanız, birebir!

D.C. Watts: Dictionary of Plant Lore, Elsevier, 2007

DUYGU SÖZLÜĞÜ

Descartes yine yapacağına yapmış ve altı temel duyguyu tanımlamış: saadetimiz ve hüznümüz, korkumuz, öfkeyiz, şaşkınlığımız ve tiksintimiz sınırlarımızda perdesiz sergileniyor; yüzümüzden okunuyor. Bir de okunamayanlar var; gurur ve suçluluk duygusu gibi. (Tabi Tolstoy değilseniz; o başarmın yuzı vurduğunu ne güzel de tarif eder). Smith'in kitabına gelince, burada 156 tane duygu tarif edilmiş. Kimi tanıdık ve kimi nadir, kimi o kadar tuhaf ki, öyle bir duygu var; varoluşuna şaşıyoruz. Favorilerim arasında "basorexia" (birini anından öpmeye gödüsü), "toska" (Nabokov'un deyimliyle her şeyi istemeden bir şeylere özlüm duyma duygusu) ve collywobbles (çok korkma duygusu) keşfetmek için keşiflerim aksine burada kaygılarımızdan

PELİN BATU

doğan düğümleri tarif ediliyor ve Melankolinin Anatomisi'ni yazan efsanevi Robert Burton'dan başlayarak (Burton'ın tehlikeli anılatırı) Sözlük duyulan tanımlamakla kalmıyor, insan psikolojisinin derinliklerine seyre açıyor. Böylece can sıkıntısı adlıdır duygunun nimetini öğrenmiş oluyoruz. Sıkıntının insanlığın kültürel gelişiminde önemli rol oynadığı doğru. Duyguların felsefesi olarak betimleyebileceğim kitaplarındayken isim kelime ve tanım icat etme güdüsünü kayıyor. Mesela ben "istediğini söyleyemeyen doğru olduğu için firtına" için bir kelime icat etmek isterdim. Ya siz?

Tiffany Watt Smith: The Book of Human Emotions, Little, Brown and Company, 2016

SÖZLÜĞE DULANAN HAYALET

Avrupa'da bir hayaletdir diyerek "diye" başlatır Komünist Manifesto. Bu sözlüğe dulanayan hayaleti ise Trump'ın benzerlerinin hortlamış cahil cehaletleri. Vehsalı Adan Z'ye adalete, çevre, kadın, öfke, polis ve vatandaş

gibi kelimelerin gerçek anlamlarını deşipbiden almanın gücü bize teslim etmek için bu sözlüğü yazmış ve sergilemiş, şair, yelermi "özgür adamımız". Freeman pasif bir dil ikliminde bahsetmiyor - bizi düpedüz sokakla davet ediyor. Mesela ajitasyon kelimesinin kötü anlamını tersyüz edip hak adına ajite olmanın hiç de fena olmayacağını söylüyor. Özellikle siyahilerin ve kadınların maruz kaldığı şiddet pornografisini hatırlatıp vücut kelimesinin ne kadar kırıldığını anlatıyor. Oysa vücutlarımızın büyük bir güce sahip. Korkmayın, kitapta kişisel gelişim zıvalından eser yok. Sözlük, klavye şövalyeliğimizi eleştirip bizi fildişi kulelerimizden indiriyor. Matrix'teki gibi mavi hapı yutur farkında olmamanın konforunu seçecekler var! - ama post-kapitalist çağda "bilmemek lütuftur" ibaresinin ardına gizleniyorsunuz işte- sistem dışırları size er ya da geç geçiyor. O yüzden umut denilen miktazı kullanmayı öneriyor Freeman. Ve böylece sadece ilham vermekle kalmıyor, kayıran devrim

John Freeman: Dictionary of the Undoing, Farrar, Straus and Giroux, 2019

İşveçli sarşın kız, Arapça konuşan koca gözlü cengaver ve benim sümküklü kurtarıcım. Zamanda bir kırılma yaşındı; çocuklar hemen kendi aralarında konuşup durumunu anladılar.

Göçerken Dünya

OT

ALEV
KARADUMAN

TURKISKKA

Hayatının bir döneminde "Allahım ben kendimi bu hayata nasıl mecbur bıraktım?" cümlesini en az bir kez kurmuş her insan o yıllarınanla nem demek olduğunu bilir. Hayatında bir kez dahi olsa sevgisizliği dev bir kavgaya tutuşmuş ve anlamadın uyanımanpası algıztadıyla uyanı herkes, uyanığında o kendinden ve her şeyden nefret etme halini bilir. Şanslıysanız,yalnız uyanmışsınız. Çünkühiçbir şeyi tamir edecek kalb yoktur. Yalnız uyanı, derin bir nefes alıp hasar tespiti yapmaktakızim gelir. Şimdi nasıl devametmeli? Yaşadığım bu hayatı acıslatatsıyla bir kez daha kabul etmiş gibi yapıp, nasıl bugünü aşkama devirmeli?

Her şey olağan bir günde istasyondan eve yürürken başlamıştı. İşveç'in bu küçük kasabasının tren durağı ile oturdüğümüz evin arası yürüyerek 12 dakika. Her dakikasında rüzgânın haşmetli bir avuca donüşüp, sağyanasına 6 sol yanına 6 sille kondurduğunu 12 dakika. Karanlık, kimsesiz 12 dakika. Gülerdir kütüphaneye ve ev arası mekik dokuduğundın kahve alıverişini saymazsak eve gelene kadar kimselye konuşuyordum. Alımın mıydı vazgeçmek miydi hissiyatını tam benim değilim ama bu durum artık haberdegericektiyim. O gün artık rüzgânın hiddetini çekecek halim kalmamış olacaktı ki, 12 dakikalık yürüyüşümü atlamayacakar verdim. Otobüs 2 dakikada götürecekti, mis! Benim kadar hayattan ve kışın bilmem kaç yüzünü ayndan bıkışm birgrup insan otobüsü beklerken 5-6 yaşlarındaki işveçli kız annesinin kizma taklidini yapmaya başladı.

Kızcağız hepimizi gülümsetmişti yüzünü sallandıran haliyle. Birden gevşedim, içime bir sıcaklıkdoldu. Gözlerimi ufaklattan kaldırıp durakta gezdirdim. Biryle gözgöze gelip o anı paylaşmak, o anın sıcaklığını bir tank bulmak istedim. Bakışlarımı kaldırdığımda göz göze geldiğim 2-3 kişi paniklegözlerini kaçırdı. O an karar verdim 12 dakika yürümeye. Bu anı paylaşmaktan azıcık garibele ile bu otobüse binmekense, 12 dakika yürümeye!

Eve o öfke hıyal kırıklığı ilegirdim. O gelişi birkaç dakika olmuş, keyifle kaçık yemeğini yapmaya birışmıştı bile. Keyfine ortakolamadım. Birkaçkeç sordu neyin var diye,anılatamadım. Kendim vardı bilmiyordum ki! En sonundaki denemeler cümleleri bağkırım buldum:"Sen benim buraya taşındığımdan beri birgüne birgün heyecanla eve gelip "Bugün başıma ne geldi biliyor musun?" diye söz basdığımı duydum mu? Hayır! Neden? Çünkü bu skitjimin ülkesinde başıma hiçbir şey gelmiyordu? Sonrası, şaşılar süren, birbirini anlamamamı çekti insanın birbirini harici sebeplerden dolayı hırpalaması, incitmesi... Açlık, sarhoşluk

eşliğinde birbirine dirayetle eziyet etmesi.

Korkuk gecenin bitkin sabahındayöze başlamanın ve devam etmenin stratejisini kurarken, onu neden sevdiğimi tekrar hatırlattı bana. "Bugün üzgün uyanacağınızı tahmin ettim. Annenden rica ettim, 1 saate köpeği sana bırakacak. Çünküseni neşelendirdiğinden emin olduğum birı varsa o da süpheşiz Jonathan." 1 saatsonra kapı çaldı, kısıbar hoşbeşten sonra benve Jonathan baş başa kaldık; dünyanın en paşsal köpeği ile dünyanın en buruk gülümsemesi. Hadi ben bu sessiz vesuğuk kenitte mutsuz veicinden kaçmayacağım bir döngüdeydım ama şu köpekağzın ne suçu vardı? O bunu hak etmemişti ki! Mayıs ayının ortasında değilmişcesine en kalın kazağandan birini giyiptatımın eldivenini taktım. Hayd Jonathan yürüeyim! Hem senin kaka saatın de gelmiş, haydı gidip bu mahalle bile denemeyecek sehirhinece sçalım!

Yaklaşık bir saat kimsesiz sokaklarda,tek başısalıngitkabını yazıp, imzağününevdedetek başına kalmak istedikleri için gitmemiş bu şehrin insanlarına tekrar tekrar sarışarak yürüdüm. Kafamda burada yaşamaya alımsın, bir tenhalka yeseberbilmenin birbiritülühasabınıyaparak yürüdüm. Olmuyordu, boşa koysam bocalıyor, dolya koysam depreşiyordum. Tam o sıradaöyle bir dalmışım ki, karışında dın otobüs durağında şaklabanlık yapancivancısıyaşlarıya küçükkızı görüncesarsıldım. Kız en utançaga ama heyecanlı gülümsemesiyle durmadan "Fär jag klappa den!" diye soruyordu. Oyle tatlı bir ısırla soruyordu ki, durup derme çatma işveççile anlamak,derdine derman olmak

Olmuyordu:
boşa koysam
bocalıyor,
dolya koysam
depreşiyordum.

soğuktan kızmış yanaklarındaki kocaman gülümseme ile Jonathanı gösteriyord, durmadan soruyordu: "Fär jag klappa den!" Çaresizliğim küçükük için seviniliği karşıındaki grıpsınım dikkat çekmiş olacaktı ki parktan başka bir çocuk canhras koşarak yanımaşgeldi. Bu seferki esmer, gözleri in ki hurmatanesigibi gene 6-7 yaşlarındaki kız çok konuşçu. Telenirimin renginin benzerliğini ona cesaretlendiriyolacaktı ki kızcağız hangi dili konuşuyordu anlamaya çalışıyordu. Önce birkaç kez ısırla "Arabska? Arabiska!" diye sordu. Hayır hayır, Arapça da bilmiyordum diyebildim. Sonra devam etti "Persiska!" O da değil be kuzum. "Darı!" Neş neş yok, o da de... diyecaktı, Türkiska diye ağzından çıkırdı. Türkçe konuşuyordum ben, evet! Türkiska dememeli birlikte küçük kızcazık hayatındaki herkesive her şeyi kaybetmek üzere olan birinin atabileceği kadar yüreketen, tizve süregelen bir çığlık parka doğru koşmaya başladı. Bir yandan gözümüşkayışu dilerine dolanaşık koşuyor bir yandan da "Türkiskiskiska!" diye

halkıyordu. Onun konuşunu idlerken nasıllır hülyaya daldıysam artık, otuzansıyeseonra yanımda başka bir çocukla belirip montumu ektiğinde irkildim. Kocaman gözlü kanca kırıklı kız bir yandan montumu çekiyor bir yandan yanımdaki 5-6 yaşlarındaki dazlık çocuğu gösteriyor. Kafamı kuzın gösterdiği yönde çevik çeneli bir çocuk gördüm. Onun yanından da ya oyun oynamaktan ya soğuktan kıpırmış. Burundan üst dudadıña süzölmiş sulu sümüğüyle sırtları banaseslendi "Abba... Beni çağırılmışın!"

İşveçli sarşın kız, Arapça konuşan koca gözlü cengaver ve benim sümküklü kurtarıcım. Zamanda bir kırılma yaşındı; çocuklar hemen kend aralarında konuşup durumunu anladılar. Yılmaz sümküklü sırtımasıyla gene söz başladı "Abba, ehe... Abba... Bu kız diyor ki, köpeğin kafasını ovalayabilir miyim?" Yılmaz'ın ağzından çıkan sözcükler ve üç birbirine benzemez bu arkadaşın dayanılmaz uyumu bir araya gelince, o sabah uyanğımda sorduğum "Kendimi bu hayata nasıl mecbur bıraktım?" sorusu çözüldü, eridi, buğulaştı... Fark ettim ki, cengaver kızındaharice saydığım dillerden herhangi birine de evetdeseydim ki o dili konuşan başka bir çocuğu da, sümküklü ya da sümküzsüz çekip getirecektiyiyanma.

O gün eve gülümseyerek, rüzgânın sillelerine geldiğ yanımağın dönerek sevinçle yürüdüm. Akşam o eve geldiğinde, anılar kırtırsını duyar duymaz içeri girmesini beklemeyeden kapıya koştum. Şaşırık merakla sordum ne oldu diye. Aylardır hissetmediklerini, kalbim içi içi kaçakmış gibi bir heyecanla: "Bugün başıma ne geldiğidine inanamazsın sevgilim!!!" dedim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

ERTUĞRUL
MAVİÖĞLÜ

O zamanlar sadece fotoğrafların değil, filmlerin hatta yaşamın bile siyah beyaz olduğunu sonradan fark edecektim. Zaten iki savaş arasında sıkışık kalmış bir nesilden renkli ve canlılık beklemek, abesle iştigal etmek olmaz mıydı?

KUŞAK

Babam, kızgınlık anlarında yanına çağırıp öğüt vermeye başladığında, kendisi babasıyla ilişkisine dair misallerden söz açacağı birer ve hiç görmediğim dedemi bazar olsun tanıyabileceğim kulaklarımı dört açardım. Yaptığım haylazlıklara ne kadar öfkeli olursa olsun, sorumluluk duygusuna bir an olsun elden bırakmaz, "süti misal- emsal tekil etmez" diyerek küssadan hisse çıkarmama imkân tanıyan müspet hikâyeler anlatmaya meyyledi. Ama yine de o hikâyelerin içinde bana sevimiz, sevgizive uzaklegen ayrıntılandırıldığını hissederdim. Üstelik benide yarattığı bu tuhaf hissiyatın anlamını da bir türlü çözemedim. Bunun gerçekte kuşak farkının tezahürü olduğunu anlamam için kopürlerin altından epey bir suyun akması gerekti.

"Biz" diye söze başlar, sonra zaman zaman ürktüğü olmaları başararı birer yüz ifadesiyle konuşmasına devam ederdi. "Evet, biz babamın yanında bacak bacak üstüne atamazdık. Çoktımiz, pantolonumuz, ayakkabımız eskiye yırtılma bile buna söyleyemerdik. Babamz odaysa eğer, mendil çıkarmak için bile osla elimizi cebimize sokamazdık. İzin almadan tek kelime dahi edemerdik. Çünkü 'söz büyüğün söz küçüğün'dür. Çocuk kısmı bir derdi varsa eğer önce annesine söyler. Annemiz babamızı eşi efesatini kollar, uygun zamanı yakalandığında keyfini kaçırmandan, sinirlerini hoptatmadan, sakın bir ses tonuyla, çözüme matuf cümlelereslişinde meselayı aktarırdı. Babaların çocuklarını uykuda sevdiğimiz zamanlardı. Nerdeee, şimdikişenil babasının tepesinden imiriyor."

Gerçekten de sözünü ettiği dönem farkını anlayabilmek için yaşayıp görmek gerekliydi. Şimdiki gibi birakın dakika başı selfe çekmeyi, fotoğrafda vesikalık çektilmek için avuç dolusu para harcandığı yılları konuşuyorduz. Girmesi, gelmesi, vesikalık çıksn diye gınlence beklemesi de cabası. Mesela dedemin sadece birtane vesikalığı vardı. Babam bu siyah beyaz fotoğrafı küçük sarı bir zarfın içinde itinayla muhafaza ederdi. O zamanlar sadece fotoğrafların değil, filmlerin hatta yaşamın bile siyah beyaz olduğunu sonradan fark edecektim. Zaten iki savaş arasında sıkışık kalmış bir nesilden renkli ve canlılık beklemek, abesle iştigal etmek olmaz mıydı?

RENKİZ VE SESSİZ

Anlatılanlarabakılır ki heri savaş da, sadece ölümü değil, salgın hastalıkları, yokuğu, kitiği da peşi sıra sürükleyip hayatı kökten silip atmıştı. Bu kuşak, çocuğuğunu 1. Dünya Savaşına, gençliğini de 2. Dünya Savaşına feda etmişti ve o yüzden "ya herri ya merrri" kıvamında yaşamıştıher şey. Ölüm – yaşam, aç – kara, aç – tok gibi ikimlenlerinarasındagidip gelmişirdi. "Ben bu yuku kaldıramam" gibi cümleleri lügatlerindin simşilerdi. Bacasından dumantüten her edve bir başka tekkül halı yaşamıştı: "Allah beterinidin saklans" duası ekvili olmuş ve hatta "başa gelen çekilir" deyiminin bütün tezahürlerine o vakitlerde rastlanmıştı.

Velhasıl, babamın hayatı dersi mahiyetindeydi. Zaman akıma gelse, pek inansamam bile sosyoloğların doğumtarhi 1920 – 1946 arasındakibu boşuna "sessiz kuşak" demediklerini düşünürüm. Çünkü tam da

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e, işgalden kurtuluşa, 1. Dünya Savaşından 2. Dünya Savaşına, aklıktan kitiğala,kırdan şehre, feodal müteakılbiden işbirlikçi burjuvaziye, gence aileden çekirdek aileye geçiş döneminde denk düşen bu kuşağın insanları, eski ile yeni arasındakı kıran kıran savasta iki ateş arasında kalmışlardı. Üstelik oılar bitenleri büyükbir başkılıkla anlamaya çalışırken, ne lşaa ne Musa'yayarınabilmişlerdi.

Oyle ki bu kuşak, eskisiy sürdüremediği gibi yeniyi de benimseyememiş ve tüm bu ağır yükün altında ezilip sessizleşmişti. Sonra zaman geçti, bu kuşak çoluk çocuğakarıştı ve ne olduysa da bundan sonra oldu. O çocuklar büyüdü ve bütün manifetlerini

Belki yıllardır griyle kaplanmış ülke semalarınıza ebemkuşağı yeniden doğacaktır.

çaresizliğe meyyal kalıplar parçalamak üzere seferber etti. Hiçbir gerçekliği olmayan "ayrı gemideyiz" tiratlarını, "bu ülke kolay kurulsun, nankörlük etmeyin" mealindekötütüklerini, bir aygıtı frenden ayrılmayan nasahetleri sonu böyle geldi. Çünkü herkes biliyordur sessizliğin sonsuza kadersürümceyeceğini. Çünkü sessizlik, hızlı bulagan ölümlü virüslerle benzer. Kitesel olarak öldürür, ölü alınırsa eğer...

BİTİNYENİ KAVGA

Babamın hikâyelerile, okuyup öğrendiklerini birleştirince anlamdık ki insanlığın gelimi her zaman eski ile yeni arasındakı ilişkiye tutulmuşendekilsdi ve şu iki altın kuralı akıldan çıkarmamak huzurlu bir hayatın anahtarı olabilir:

1. Heresiki kuşak eşyanın tabiatı gereği, halefinden fena

2. Heriyeni kuşak da sefine insan ederek, gerçek

kimliğini bulup gelişebilir.

Eski kuşağın yenilerle ilgili şikâyetlerine yanı birinci altın kurala dair epeybir bir örnek düymüşün. Mesela antik çağbüyük filozofları, gençlerin yaklaşımlarını. Sokrates'in, "Günümüzün çocukları lüksü seyyor, kötü davranışlar var, otorteye baş kaldırdılar, yaşlara saygıları yok, çalıskımyerine lak lak etmeye seyyorlar. Çocuklar artık evlerinin hizmetçisi değil, tiran... Anne babaları odaysa gıncine ayağa kalkmyorlar, bacak bacak üstüne atıyorlar," dediğini biliyordum.

SonralarıAristoteles de Sokrates'i şu cümleyle teyit etmişti: "Bugünlerde gençler kontrolinden çıkmış durumda. Kaba bir şekilde yemek yiyorlar. Yetişkinlere karşı saygısızlar. Ebeveynlerine karşı kıyıcılarve öğretmenlerini sinirlendiriyorlar."

Ama Sümer tabletlerinde yazılanlardan anladık ki, gençlerin şikâyetleri olmak insanlığın oduksuza bir hobisi. O yüzden Sümeroloğ Meryem İlimci'ye, "Sümer tabletlerinde 'Bu gençlik nüazıy değil' yazısın gördüğümde birer, gençleri sorgulaymıyorum..." diyerek bu bahse son noktayı koymuşt.

EBEMKUŞAĞI

Gelelimikinci altın kuralımız. Bunun için kendinden önceki kuşak sessizliğini pampaende "Baby boomers" iyi bir örnek. Adı, 2. Dünya Savaşın deniyenle nüfustaki ciddi azalmaya karşı ABD'de başlayıp dünyaya yayılan "çocuk yarmı" kampanyasından ileri geyi ve bünyesinde 1946 – 1964 doğmuşları barmıdır. Ölümindedeğil yaşamın yeniden anlarlame değış kazanmayabaşladığı güçlü bir rüzgârla yelkenlerini şişiren bu kuşağın mensupları,sadecedesözünü korkusuzca söylemenin değil, isyanın da altın çağının mimarları oldular. 68'liğin başkaldırsını ve 78'liğin büyük direnişini sırtlamak kalmayıp, aynı zamanda düşüp her defasında ayağa kalkmairdadesi sahip olan 90'ları da var ettiler.

Bu yeni insan, ebemkuşağı misali canlanan renklersayesinde ırkçılığave nefrete der demeyi başarıbidi. Vietnam'daemperyalist işgale dize çöktürdü. Kaba Afrika da devrimlerçayı başlattı. Angola'yı, Mozambik'i, Gine Bissau'yu özgür ülkeler kervanına ekleyerek köleliğe ölümlü bir darbe daha indirdi. Latin Amerika'da, Asya'da ve Orta Doğu'da caktığı kwicimlarla bozkuıları tutuşturdu. İnsanlağı, her bir ağızdan şarkılar söylemenin eğlencesi ve pekalâ mümkün bir şey olduğunu gösterdi. Bilineninaksine ayaklağın da baskı obaleceğini ispatladı. İnsanın insan üzerindekisi somutı vetahhakımuneson verilebileceğini onerklemini yarattı. Ve tüm bunları, kendinden önceki kuşakın mirasaklan, "sözübüyükün,sus küğün" ya da "sözügümsesüskütü altından" deyimlerini elinin tersiyle iterekayıtı.

Şimdilerde dünyayine tersine döndü ve insanın çekdiğine ettiğini, akrep bile kimseye etmyor. Ama müjdemı isterim: "Z kuşağı geliyor," diyorlar. Özgürlüklerine pek düşünküne acayıpsıyankarlımış, Ellerinde tabletleri, her doğay hem de yapaı zekâlarıyla,zincirleri kır kırıyorrüyüp, yalırdır enmensize boza pişirenlizin kabusu olacakmış. Öyle ya, frtna öncesi sessizliğin içindeyiz madem; her şey küşüme dönecekse bir gün, sessizliğin yerini büyükbükr gürbürtiye terk etmesi mümkün.

O halde her beraber olcakları izleyelim. Belki zaman gelmişir, çıkmamış candan umut kesilmez derer. Belki ilk olmuş diller yeniden çözülecek, yüreklerimiz haril haril ağızlar ve gırtlaklar gırtlakla konuşulmşke semarların ebemkuşağı yeniden doğacaktır. Ve belki bunların hepsi, şu bahsedilen Z kuşağınakırlıkı konuşkan sayesinde olacaktır. ✨

SAHNELER

Devrim Turan

Bu ülkede hiçbir başın
cezazsız kalmaz evlat.

Devrim
Arabalı

Eğer hiç umut olmadığın farz edersen,
hiç umut olmayaceğini
garantilemiş olursun.

Kepan
Fontestrik

-- Sen bir
kadınla mı
tandın?
- Evet
-- Nasıl biriydi?
- Çok karmakarışık
bir şeydi. Telli gibi.

Yeğmur Adam

Başka bir gün ölmek üzere hayattayız.

Şimdi
Ya Da
Aula

ON8

Hiçliğe ve zamansızlığa doğru ürpertici bir koşu...

Çağdaş Fransız edebiyatının güçlü kalemlerinden Nathalie Le Gendre, belleğin çürümesine ve zamana meydan okuyan bir anlatı sunuyor.

Zamanın akışını gerçekten tersine çevirebilir miyiz? Bederimizin ve belleğimizi yitirdiği bir mutluluğun parçalarını yeniden birleştirebilir miyiz?

Gençlik aşlayacak deney uğruna hem geçmişini hem geleceğini yitiren bir bilimkurgu yazarı. Hayatı tersten yaşamayacağı için sevdiği herkesten ve her şeyden ayrı düşen, tüm yaşamını bir deftere ve kutuya hapseden kadının zamanla ve gerçeklikle kıyasıya çatışması. New York sokaklarında salınacak sonsuz gençliğe güzelik hayalinden, kliniğin soğuk ve yalnız duvarlarına... Zamanın girdabına kapılanların cesaret, umut, sevgi ve hayal kırıklığıyla dolu öyküsü...

KUTU

Nathalie Le Gendre
Türkçesi: Azade Aslan

Türkiye ve dünya edebiyatından
büyük bir koleksiyon ON8'de...

on8kitap.com
on8@on8kitap.com
ON8 is a trademark of the publisher.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İLHAMİ
ALGÖR

Tektaş-Tommiks ile başlayıp daha sonra ne buldu isem okudum ve anladım ki olaylar dünya adı verilen bir gezegende geçiyor.

BENİ BU FOTOĞRAF İLE GÖMÜNÜZ

Sayfadaki fotoğraf 1965 senesinde Şişli'de bir apartmanın arka bahçesinde, hizmetliler katında, bir nişan töreni esnasında çekildi.

Bina, Lüküs Hayat Opereti'nin meşhuru, "**Şişli'de bir apartman / Yoksa eğer halin yaman / Nikel-kükük mobilyalar / Duvarda yağlı boyalar**" şeklinde sözü geçen binadır. Aksini söyleyen belge ile gelsin. Bu tarihi detayı OT'derg okurları ile buluşturdum. Mutluyum.

Fotoğraftaki kıvraklı beyefendi ana tarafından akrabam Zeynel Albirdir. Hava Harp Okulu Bando'sunda klarnet çalarak bu kurumdan emekli olmuştur. Başka bir akrabam Mustafa Bey, Devlet Opera Orkestrası'nda obua çalar idi. Bir müzisyen akrabam daha vardı, Çakır Hüseyin. Yaman zurnacıydı. Çok içerdii. Emekli olamadan gitti. Hısm akrabalarım sayesinde sergilediğim oflemeli enstüman çeşitliliği, müzikal dünyamın zenginliğine dair bir itiraf olarak kabul edilirse sevinirim.

Fotoğraftaki kıvraksız olarak görünen şahıs ben oluyorum. 10 yaşlarındaki bulunuyorum. Fotoğraftaki yüz ifadem, bakışlarımı kıymetli çizer-yazar, Rewhat Bey gördü ve "Aynı ifade, dedi, 'ortamdan hemen uzaklaşma isteği'..."

Rewhat Bey'in dilinden tabii bir halde dökülen bu cümleden çok etkilendim. Bir çeşit aydınlandım. Yorumu son derece isabetliydi. O ifadeyi ne zaman, nasıl edindiğimi düşündüm. Sır veremiy, izah edeyim.

Ben de bir ailenin evladı idim. Aile denilen yandan çarklı nehir gemisini tek başına çalıştıran bir anne kadın, sabahın köründe işe gidip akşam kararlığında dönen bir baba erkek ve varoluşlarında bulunamış iki ergen kızın altında büyüyen bir çocuktan söz ediyorum.

Sayfadaki fotoğrafın çekilişinden birkaç sene önce idi. Henüz Kennedy'yi vurmamışlardı. 5-6 yaşlarında bir bızdık idim. Küçük ablam sobada yanan odunların acı çektiğine inanırdım, ağlatırdı beni. Küçük ablam ortanca çocuk idi. Ortancalar arıza olurlar derler. Aile garip bir yer.

O yıllarda bir gün, çok yaramazlık yaptığımı karar verip ceza olarak beni odunluğa kapattılar. Bir kapağın altında, 3 tahta basamak ile inilen karanlık bir yer. Ara sıra akrep çıkan bir evin odunluğu.

"Gir bak" diyeceklerdi. Arkamdan sesler...

yüzlerini hatırlıyorum. Kararıydılar. Ortanca'nın gözlerinde delice bir parıltı.

"Tamam" dedim, "madem ki mağlupuz bu kerre, kapatın kapığı. Madem kaçış yok, madem ben tek, siz hepiniz..."

"Kuyruğu dik tutmak" derler, mağlubiyetimi kararlılığa çevirdim. İndim bir basamak, orta basamağa oturdum. Kapağı üstüme kapattılar. Zifiri karanlık. Gözlerimi kapattım. Akrepleri düşünmemek için hızlı düşündüm. Zihnim boş kalmasın da o boşluğa korku sızmasın diye, bir filmi normal hızından birkaç kat hızlı izler gibi düşündüm. Ne kadar vakit geçti hatırlamıyorum. Kapağı açtılar ve çıkmama izin verdiler. Yüzlerini gördüm.

"Kimsiniz?" diyemsi geldi. Diyemedim. Yemedi. Rewhat Bey'in, "ortamdan hemen uzaklaşma isteği" dediği ifadeyi muhtemelen o gün edindim.

Bu hadiseden sonra kendimi okumaya verdim. Önce Tommiks-Tektaş kulliyatını hatmettim. Tommiks dedikleri şahsiyet, bir kadın kendisi ile biraz ilgilenince (Albayın kızı Suz) yüzü kızaran bir tıfı idi ama belinde çifttabanca ile üniforma görevli olarak dolardı. Görev dediğin de, "gıt kötü kızdırları ve kötü adamları tepele, kahraman ol, kahraman kal" gibi şeyler.

O yıllardan bende kalan en neşeli karakter, bir Napoli'li an ve gitarı ile aşk şarkıları söyleyen, Sadri Alışık bykklı Bay Gennaro'dur. Bana Napoli merakını aşılamaz. Bu merak nedeni ile Eleni Ferrante'nin, 4 ciltlik "Napoli Romanları"nı yuttum.

Madem
kaçış yok,
madem ben tek,
siz hepiniz...

"Napoli Romanları", kunduracının kızı Lila ve Belediye'de odacının kızı Lenu'nun hikayesidir. Birbirlerine sarılarak/sarmarak, birbirlerini iterek ve çekerek, "ne seninle ne sensiz" kıvımadaya yaşayan iki arkadaşın, ailelerinin, mahallelerinin hikayesi. Birlikte büyüdüler. Lenu'nun memelerine süveleri belirdi. Lenu gelişirken, Lila ütü tahtas kıvımadı kaldı.

Yıllar geçti, iki genç kadın oldular. Bu esnada ortaklık kalabalıklaştı. Don Achilleailesi, Marangoz'un ailesi, Deli dul kadın, Demiryolu-şar, Manav ve ailesi, kenarın varlıklı karanlık Solara'giller, Anne babalar, kardeşler, yakın arkadaşlar; sevdikleri, korktukları, çekindikleri, merak ettikleri kişiler; kenarın çocuklarının merkeze gicliği...

Veya kenar semtin iç sıkışıklıkları, büyüme denilen şey, aşk, cinsellik, küçük puştuklar, eğilip bükümler, kin ve hırslar, uzlaşı, mecburiyet, boyun eğme veya karşı durmak, mütemadiyen pis pis sırttan varıl kotülüğü, şiddet, yoksulluk, kilise, okul, bir düşünce hazırlanan "plebler"...

Sözü dağdttım, toparıyorum. Tektaş-Tommiks ile başlayıp daha sonra ne buldu isem okudum ve anladım ki olaylar dünya adı verilen bir gezegende geçiyor. Gerisini siz benden daha iyi biliyorsunuz. Vaktinizi almayayım. Selam sevgiyen. 🌸

haikular GÜNLER GECELER

eylül de geldi...
yine doküleceğim
baharın için

kovayı salıp
yıldız çıkarıyorum
kür kuyulardan

bu gecelerin
bir kapısı olmalı
yalnızlar için

geceye kalan
ah'ları mı sayıyor
uyumayanlar

nergis mi bu ay...
nasıl da şımarıyor
suyun yüzünde

sanki ellerin
saçlarını okuyor...
güz rüzgarı bu

yüzü durgun göl
nilüferler açıyor...
ama yaz geçer

güz yaprakları
vedalaşır açışta...
"yine geliriz"

sabah kuşları
serçeler değil yalnız...
günaydın Ali & Akşam

Ahir zamanda yalan söz doğru söze karışıp onun
değerini düşürecek. Tıpkı demirin altına karıştığı
gibi. Kutub-u sāni hazretleri (r.a)

CEYLANPINAR NOTLARI

ŞEKİLDEĞİŞTİREN

Rahmetli Tolkien'in şekil değiştirenlerinden olup keramet
göstererek bir başka mahlukun donuna giren Şeyh Şahan'ın
hikâyesi.

Ev'in tadilatınagelen, asıl adı Ercan olup intisap ettiği
şeyhi tarafından Abdullah olarak değiştirilen usta,
"Şimdiki gençler hiçbir şeye inanmıyor hocam.
sehyok keramet yok, her şey yok..." diye
yakındı. "Ben öğrenmeye açığım Hacı abi!"
dedim, beni ikna edecek bir hikâyenvar
mı? En tıhafının en çokteki brakacğına
düşünerek Şeyh Şahan'dan bahsetti.

"Zat-ı muhterem istediği vakit bir
ceylan postunagirip çayda otlanırmış.
Herhangi bir marazından şikâyeti olan
kişi; şeyh, ceylan iken gidip ağzındaki
ottan bir parça alarak yerse, o geceyi
yüksek ateşler içinde geçireceğini
duğumdasıfabulurmuş."

Abdullah Usta'ya hikâyesinden
etkilendiğini söyledim.

NE OLUR NE OLMAZ

Emine nene seksenkiz
yaşındahakkın rakmetine
erince, üçüncüdanışık kilti
vurduğu sandığı tek varisleri olan
üveyçocukları tarafındançıldı.
İçinden yirmi birtam altınatekâbul
eden çeşitli boyutlarda altın, on üç
paket çayve gelliğinden kalmahic
kullanmadığı yazmalar çıktı.

Memlekettede çayın pek değerli olduğu
ve bulunmadığı vakitler çay, sadecemısafr
olarak gelen erkeklerle yapılmış. Eminenene
tazegelenkin çayın tadını bilmiyordığımlıtabii
fakat şöyle oturup doyaysa bir bardak sıcakçay
içmek nasip olmamış. Bir gün hasta numarası yaparak
tarla'ından ırtıp ev halkı ilıncıcabir çaydanlık dolusu
çayıdemliyip önüne koymuş. Bir, iki, üç, dört derken
midesi beşten sonrasını almamış. Çay pıgırdığı
belliollamış diye de kalan çayı birçukur
kızıp oraya boşaltmış. Boşaltırken de gözüm
doğdu, daha da çekmek canım diye söylenmiş.
Fakat kocasının misafirlerini neçay yaptıkça burnunagelen
kokunun güzelliği başını döndürüyormuş.

Gel zaman git zaman artık çayın enişil olduğu günler gelince
de, olur da bir gün savış çıkar, kütük olur çay içememdiye
mitemadıyen bunları alıp sandığına atarmış. Bir Türk atasözü der
ki: Tok acıkamam, aç doymam sanır.

DERVİŞLİK BAŞTADIR, TACDA DEĞİLDİR

İrak'ta Ezidiler için kutsal olan bir tapınak vardır. Ezidi
öğretilerinin peygamberi Şeyh Adip'in mezanı oradadır. O kutsal
yoladı Laleş veya Batta Lales denir. Bölgede ağaç dalk kesmek,
ayrın otlatırında Ezidi dervişler kutsal ateş için uzaklardan
sokaklarındaki oduları tapınağa olup ayakla ve dualarla sırtlarında

taşırılar. Bir Türk meseli vardır, dergâha sırtında düğün odun
taşyan bir dervişe ilgili. Dervişin sırtına erimez.

OSMANLI KADINI

iki bin beş yılında Suriye'ye bir gezi yapmıştık.Sultan Vahdetdin
mezanın şam'ıda olduğunu öğrenince Osmanlı'ya ilgilim
olmadığı halde içime incin bir hüznüzdü. Sürgünde
ölümün verdiği hüznün.

Suriye'de sürgünde olan Vahdetdin'in hanesinden
kaçamayıp İstanbul'da mahsur kalaniki kadını
kaçakçılar tarafından Suriye'ye kaçırıldığını
hikâyesidir.

Rivayet zinciri şöyle: Bana kuzenlerim anlattı.
Onlara babaları anlatmış. Babaları da olay
kahramanının çocuklarından duymuş.

Sınırların henüz belirlendiği yıllarda hudut
komutanı bir albay, dönemin meşhur
kaçakçısı yanına çağırır. Doğru düğün
Türkiye bile konuşamayan kaçakç

Ahmet, Albay'ın yanına giderkenyolda
adamlarının sırtından geçirdiği malların
hesabınıyapar.FakatAlbay'ınhesabı
başkadır.

Dil bilmeyen Kırt kaçakçının bu
iş pek uygun olduğunu düşünerek
Sultan Vahdetdin'in gönderdiği bir
mektupte armayı hep beze
sararak yollukçuları hazırladı çıkına
koyar.

"Ahmet, İstanbul'agit.
Haydarpaspa'da in. Çıkıştakıralık
faytonlar vardır. Birine bin ve seni su
adreseğötürmelerini iste. Adresevay'ındaevini
resine su mektubu ve armayıver. İki hatun senile
gelecek. Aynıyolla Diyarbakır'a dön. Seni orada
bekliyor olacağım." deyipAhmet'i trenine bindirir.

Kaçakçı Ahmet, trenleğiniçere süren yolculuktan
sonra Haydarpaspa'ya varır, oradan bir faytonla verilen
adreseğider. Kapıyı açanadam mektubu okurama

Ahmet'e hiçbir şey söylemez. Ahmet bir
an önce emanetleri alıp dönmek ister
fakat adam önce dörtlüğün boyuncayevinde
tutupodasından dışarı çıkamaz.

Dördüncü gün Ahmet'in Cumhuriyet'in adamı olmağında ikna
olunca iki kadınlık kaçakçoyı gizlice trenibindirdiği gönderir.
Donüşyolu da üç gün iki gece sürer. İlginc olan ise dönlüş
yoludur. Bu üç gün içinde bu iki hatundan herhangi biri, ağzına
bir lokma koymaz, bir yudum su içmez, tuvaleti gitmez ve
göğlerine bir damla uyku girmez. Hatta sesleri bile Ahmet'in
kululağınalmaz. Birşey ıkrat ettiğinde kadınlarsadeceellerini
oynatarak istemediklerini belirtirims,

Ahmet'e döndüğünde karısına bu olayı anlatıp "saray kadını,
saray kadını" der dururmuş. Hiçbir şey yapmayarak kocasının
adamlar için derler ki Ahmet'in karısı
sağda solda saray kadını aşiftle olur, adamı divane eder"
dermiş.

Tok acıkamam,
aç doymam
sanır.

ALOooo!

OT'tan arıyoruz

Ali,OT'tan arıyoruz. Küçük Prens Müzesi'nin kurucusu Ali Lider ilemi görüşüyoruz?
Buyrun benim.

Uzun yıllardır sizin Küçük Prens hayranı olduğunuzu biliyoruz. Bu müzenin yolculuğunu anlatır mısınız biraz?
Farklı dil ve lehçelerde basılmış Küçük Prens'tiritleyordum uzun süredir. Ayrıca 1953 yılından itibaren Türkiye basılmış tüm kitapları da topluyordum. Hayli kitap oldu elimde, bir sürü de obje birikti. Ayrıca benim dışımda Mehmet Sobacı ve Yıldray Lise'nin de Küçük Prens kitapları koleksiyonu yaptığını biliyordum. Onların da tamam demesiyle birliktelik koleksiyonlarımızı birleştirip böyle bir müze açmaya karar verdik.

-Müzenin tadilat, boye, yakıldırma gibi işlerinde de hizmet sağlarsınız. Süreçte sizi zorlayan durumlar oldu mu?
Olmaz mı, oldu elbet. Her şeyden önce tecrübe eksikmiş vard, insan her zaman müze kurmuyor tabii. Kullanılmayan bir binayı kısasüde müzeye çevirmek bizi oldukça zorladı. Ancak tatlı bir yorgunluk bu. Müzenin ciddi bir maliyetinin olduğunu da bu vesileyle belirtmek ve bağışlarıyla bize katkı sunan tüm dostlarımıza bir kez de buradan teşekkür etmek isterim. Onların katkıları olmasa bu işin üstesinden çok zor gelirdik.

Küçük Prens müzesinde okuyucuya neler bekliyor?
Müze'de 400 farklı dilde 2000'in üzerinde kitap var. Ayrıca pek çok el yapımı tablo,

obje,figür mevcut. Ayrıca fotoğraf, etkinlik, istirahat vs. alanlarımız da kullanılmayaz hâlde ziyaretçilerini bekliyor.

Müze evrensel bir hikâyeyi yansıtmaması yanında özellikle çocuklara kardeşlik mesajı da veriyor...
Evet. Bir kez Küçük Prens'in 400'ün üzerinde dile çevrilmesi başlı başına bir hikâye. Müzeye gelen ziyaretçilerimiz major dillerin yanı sıra artık kullanılmayan dilleri, çok uzaklarda yaşayan insanların alfabelerini görüp tanıma imkanına kavuşacaklar. Kitabın içerisinde çokça karşılaştığımız sevgi, fedakarlık, paylaşma vb. evrensel değerlerin de bilhassa çocuklarımız üzerinden son derece müspettesini olacağına dair inancımız tam.

Koronavirüs salgınının geçmesinin ardından müze'de etkinlikler planlıyor musunuz?
Müze'de söyleşiler, film gösterimleri, masal/öykü atölyeleri vb. etkinlikler yapmayı düşünüyoruz. Zamanla etkinlik çeşitlerini de artıracğz inşallah.

Ayrıca virüsten itibaren resmi açılış yapılmadı ama pandemi sonrası böyle bir planınız var mı?
Niyetimiz Mart ayında resmi açılış yapmak. Açılışta müze için hazırladığımız bir videoyu izletmekten de söz ediyoruz. Müzeye gelen okulların açılışını bekliyoruz. açılış açılmaz biz de bir tören yapacağız.

Mehmet Ali & Akgünseferasi

Sahipsiz -NESNELER-

PINAR ERGÜN

"Resmî" Tükenmez Kâle

Bicim neslekte öyle büyük hayaller kurulmaz. Gelen uyarı, giden gözün istin bitti. Yarı yekün arsız bir mezar.

Sümela, Nanaştırı ve diğerleri

Sahipleri yıllar önce
bitimemeze gitti. Şimdi
yoklukta iken alına kazınmış
"üvey" bir evlet gibi,
isaretili.

Özgürlüğün Havası

Bu risizde, bir gün ipin ucu
kacacak. O gözün alana
kadar uçacak, sen de
arkasından bakakalacaksın.

Ev içlerinden tarihin derinliklerine, sanattaki corona ve salgın izlerinden geçmiş günlerin ağızımızı birkaç karış açık bırakacak tedavi yöntemlerine, CoronaTurca renklerinden salgının hiç bilinmeyen yönlerine, bu küçücük virüsün öyküsünü okumak isterseniz maskelerinizi takın, sosyal mesafenizi alın ve kendinizi sayfalara bırakın.

MANDOLIN İNKILÂP 93.yıl Sayfa 6

Ressam, müzisyen, yazar, yönetmen ve gerçek bir entelektüel...
MEHMET GÜRELİ ile buluştuk, son kitabı “Şehirli Karınca”yı,
Salah Birsel’in aynı adlı romanından uyarlanan “Dört Köşeli Üçgen”i
adlı filmini ve eserlerini konuştuk.

BİZİ BİR ŞARKI, BİR FİLM, BİR KİTAP YA DA BİR RESİM KURTARACAK

‘Şehirli Karınca’ kitabınızla başlayalım... İsimini duyduğunuz anda bile çok şeyler çağırıyor ve etkileyici hikayeleri barındırıyor bir kitap. *Hemadilem kitabıncıyş fırinden bahsedir misiniz?*
‘Şehirli Karınca’ adının birçok izahı olabilir. O da karıncalarla ilgili düşünün, insanlığın, araştırmacıların alanlarını yeniden kavuşmasını keşfetmek. Bu bütün yüküleri kapsaması da, bu ironik anlatım kitabın birçok öyküsünde de bir parlayıp bir sünen, kendinvar etmeye çalışan bir özelliklolarak görünür.

Son filminiz ‘Dört Köşeli Üçgen’ de bir beki üzerinde insanlar arasında gözlem farklılıkları anlatılıyor. İlk filminiz ‘Gölge’ de bir roman uyarlamasıydı. Türk edebiyatının sinema açısından önemli eserler barındırdığını düşünenlerdensiniz mi?
Şunu önce söylemeliyim ki Türk edebiyatı tüm zenginliğine rağmen sinemada yeterince karşılığı bulamamıştır. Ama şu da bir gerçek, edebiyatın normları, farklılıkları, anlatı biçimleri zaten birçok zorlukları demesem de birçok yönden ayrı bir bitti örtüsü gibi başı başıdır dünyadır. Tabii sinemada bir hikayeyi bulduğunda birçok değişiklik yaparsa da eserin ruhuna yaklaşılmadık bence. Sinemacı romanda kaybolmamalıdır. Kahramanlar, temalar da uçmamalıdır.

İnsanlar sizi keşfetmeye başladığı anda aslında bir yolculuğa çıkıyorlar. Sadece sanatın çok fazla dalya uğraşmaz keşfetmek yeterli olmuyor bunun için. O alandaki eserlerinizin derinliğini özümsemek de zaman gerektiriyor. Tüm bunlar için kaynağınız nedir?

Kaynak deyince, ‘‘li alanın genişletmek’’ deyimi uygun düşer sanırım. Bunun başında da merak, tutku ve çalışma gelir. Dante’yi tanyahırsınız, ama Floransa’ya gidip, evini bulup penceresinden bakabildiğinizde, şansı bir anlamda tanıyor, yıllar cahıyal ettiğiniz adımı da atmış olursunuz. Tarih siz bekleyebilir ya da sizden haberi hiç yoktur. Ama siz o sayfayı bulmalısınız. Belki de o sayfayı ararken başka bir resim sizi Toscana’ya ya da Phaselis’e götürecektir. Sonra şöyle düşünelirsiniz: Bu tiyatrodaki hangi oyunlar oynandı? Bilgi artıkta çok arkı kaymaz toprak-gözyaşları nehir olur, ağaçlar, dallar devateder bulbülleri. İyi kışlar şarkı söylemeyi kendileri öğrenir.

Sizi tanyahırlar içinizde engin bir deniz olduysa biliyor. ‘Kendimi daha iyi ifade etmemi sağlıyor’ dediğiniz bir sanat dolu var mı? Yoksa hepisi sizin için eşdeğer mi?

Neyi anlatmak istiyorsam o zaten kendi malmesemi bana duyurur. Ama bazen bir şarkıyı farklı yorumlara sunmak isteyebilirim. Ya da bir roman kahramanının ya da yazarın portresini defalarca çizebilirim. Benim küçük prensibim; ‘Neyin sırası gelmişse onun gelmiştir’ deyiş üzerine kuruludur. Uç ayrı şey üzerine çalışsam da, Shakespeare’in sözleri hep yanımdadır.

‘Kimse Bilmez’ herkesini belki biraz geç keşfettiği

ama çoktan klasikler arasına giren bir şarkı. Şarkı kadar yorumuna da çok konuşulmuş. Dinleyenleri bir tabloun içinde geçirir gibiyorumuzun. Bestesinin ve kayıtlarının hikayesi var mı?
‘Kimse Bilmez’in öyküsü, son haliyle hızlı gelişme de daha önce çeşitli formlarla, değişik arkadaşlarımla ırcı edilmisti. Omer Hayyam’la bulduğunda da parça kendini buldu sanırım. Ortaya çıkması da birçok dizide, filmde yer verilmesine bağlı...

Hem müziyen hem bir müzik dinleyicisi olarak, bu dijitalleşen ortamda plaktakit ediyorsanız musunuz?

Gerye dönmek, her şeyi yeniden kurmak çok zor, CD arşivim bana yetiyor diyelim.

Yayadığınız şehrin uğradığı dönüşüm sizin tarafıdan nasıl görünüyor. Doğup büyüdüğünüz semt ve İstanbul, yine sanat dolu ama

zeminde bir tabakadan var mı sizde?

Bir dönem, her kuşağın eğilimini zaman gösterir. Beklemek gerekir, neler neler gider hayatın dinamiklerinde gizlidir.

Eski İstanbullusunuz. Hatıralara çok takılıyor musunuz?

İstanbul’u bilmek bir anlamda kaybolan bir kent de yazmak. Bir yerde dolarsın bir şeyleri bulamamak çok acı. Şehrin belediye denince bir çıltın artık kitaplarınızla buluşamayacağınızı bilmek ve bunu anlatarak kimsenin kalmadığını hissetmek. Şehrin dengisi birçok mesleğin de omunu belyayıp bir anlamda. Beni daha çok yaşatan dostları, ustaları anmak, okumak, izlemek. Geçmiş müzıklarıyla de daha iyi zamanlara yolculuk.

Yeni neslin kütüphane ve sanatı ol an ilgisini nasıl buluyorsunuz?

Sinemayı iyi bilen birkaç sinemacı yollarına devam ediyor. Gerisi için de konuşmam daha iyi...

Eski bir röportajınızda ‘li modeller varsa çevrenizde bu hayatınıza yansıyor’ diyorunuz. Sizin yetiştirdiğiniz çevreye bakınca sanatçılar, edebiyatçılar, şairler, müzisyenler... Hayatınız nasıl etkiledi?

Eskiden sanatçılar birbirlerini her gün görebildikleri, birbirlerine şarlar, desenler göster ebildikleri günleri yaşıyorlardı. Belli mekânlarda buluşup kitaplarını, dergilerini, sergilerini, filmlerini temellerini atarlardı. Bu da hemen görülmeyecek, sayılmayacak zenginlikler yaratırdı. Herkes tevazu içinde birbirinin dünyasını tanımayla çalırdı. Bu günler, bu dünyalar artık baka çok uzakta kalmış gibi geliyor. Bir de benim ustalarımın çoğu artık yok, onların yerlerini de doldurulamayacağı hissetmek çok hüznü. Ama hayat yeni kaynaklar, yeni kaplar açmak demek her zaman. Anılar hep canlı sürüyor, onların sözleri, yaptıkları hep bizle beraber...

Pandemide sanki çok bir çağı otlatmış ve eski yaşamlarımızı yüzyıllar öncesinde birakmış gibiyiz. Siz nasıl hissediyorsunuz? Salgın yaşamızda derin ıltır baka cıya ve dünyaya bakış açımızda bir deprem yaratacağına inanırdınız mı?

Tabii her şeyden aşırı etkilense de benim bakışım yolum üzerine çizdiğim harıtaıma bağlı kalmak. Bazen zaman, öyle olaylarla karışınca çıkar ki, konuşmak, hareket etmek zorlaşıp, insan kendini tanıyamaz hale getirebilir. Şimdi de böyle bir dönemde, masallardaki ejderhalar geri dönmüş gibi. Bir de bu birçok yeni ya da eski sıkıntılar, açlara çarpm, bilimez pencereler açmakta. Geleceği de kestirmek çok zor. Yeni yaşam biçimlerinin her türlü ideolojileriyle edeceği ise kesin gözüküyor. İnsanın direncinin, varlığını, esas gücünün sınıdığını konuşmak sözünün en çok egemen olduğu, bin bir çeşitlik konunun köğünü günleryi yaşıyoruz. Ama bana sorarsanız yeni bizi bir şarkı, bir film, bir kitap ya da bir resim kurtaracak. Geleceğin nefes alabileceği nesiller, insanlara tek bir sözüvar: Azlığı, sevinçlerin, mutlu saniyelerin sırrını bulabilmek için çok uzaklara gitmeye gerek olmadığı an zından simdilik görülebilmek. Sonra da duyulabilecek iş sesimizi. Bir de her şeyin bir kâğıda tutunabilecek kadar cesur olmayı öğrenmek. *

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranter.org>

Mehmet Gürel

Saygılı: TANER ALP

Olduğu kadar

Sinan Taştı

YALNIZLIĞIN Bİ GÖZÜ, NERİ ÇOK KULAKLARI VAR / YASİN ERTAŞ

öyle sessiz ki yalnızlığım her kırıltıyı, her hareketi geçin tabureleri, posta kutuların zillerini telefonların, apartmanların bir baş dönse uzaklarda sağa sola, bir baş aşağıyıkırı bronx'ta bir kuş süzülse sanı başa basa parmaklarının ucuna duymamak mümkün değil, çünkü yalnızlığın bi gözü ne çok kulaklar var saçlarını boyassa bir güzel bir güzelin bi güzel damarları tıkanırsa bir yaprağın kurusa iyi niyetli acemi birkaç bulut yolunu şaşırsa ellerinde kovalarla duymamak mümkün değil, çünkü yalnızlığın bi gözü ah ne çok kulaklar var

YAŞAMA DAİR / ZEYNEP TOPÇU

Her kalbi kırık kadının arkasında Şiş bir adamın soğuk beton yalnızlığı Gerçek acılar aldınmaz Oyalanır biraz sinsi kuytularında Ayaküstü aşklara uğrar bir gecenin kavgasında Ama aldınmaz Bir tohum biter Bir çocuk büyür mesela Zamanla Büyük bir adam olur da Doğruya yakınıyalanları söylemeyi öğrenir Yalan kakkahaları hatta Gerçek acılar aldınmaz Ve değışmez kimse Kimsenin hatırına Miş gibi yaptıkları zamanlarda İzleri kalır buğularda...

DİLEK / ALEYNA ÇAM

Aydınlık yüzüm, karanlığım, bilinmeyen işğim Yokluğunda çok değıştim. Artık kahveyi sade içiyorum, çayı şekersiz Kelimeleri yoruyorum kendimi Ezgilerle dolu bir ev oldu burası Arkafonda sürekli çalan bir müzik var, Uç öğün yemek, kahve alı kahvaltı, Beş çay, yatmadan önce içilensut, Düzenli uyku, planlanmış gelecek Her şey yolunda, her şey güzel Görünüyor Planlarda yorgun bir beden Düşünmekten kaçtayan bir kafa Yemeği fazla kaçmaktan oluşan fazla doygunluk Sekerlenirken mi yoksa Sorduktan mı tatlı mı oluyorun deni

Özlediğim aşkar da, Ben nasıl geleceğim bilinmezliğe? Yol gösteren sensin İznini sürdüm de sensin Ben kendi yolumu çizerek kadar büyüyememişim ki! Hatalarımı yüzüme vur Başarılarımı görmezden gel Saçımı okşama Elimi tutma Büyümeme izin ver ama sensiz de bırakma Aclarımı üstlenme Teseli verme Beni övme Ama yanında kal Terbiye edeceksen, Yoluğunla etme. "Kimşenin seni üzmesine izin verme" deyip Beni üzme.

HÜZÜN COĞRAFYASININ VÂRİSİ / VEDAT CEYRAN

Şimdi yürüdüğün arta kalanı vahiy bile kurtaramaz. Oysa artık çok geç oyunbozanlık için. Ve sen şimdi gözlerini kapat avucunu aç. Böyle kaç asır kendinden utandı orada? Kim bilir kaç mevsim erteldi o knanın üstüne. Hatırla; kim tanıır bu coğrafyanın yüzüsüzünü? Ben ki bu hüznün coğrafyasının vârisiyim.

BİR MERİDYENDEKİ KARINCA SESİ / ÖZLEM L. DAĞ

Evren Tanrıları bölüşürkenki sesesirkin, Adımla başlayıp kaderimce Yollara çıktım, kırık delik açtım, haneler geçtim Kimseyi rahatsız etmeden kırık kapıdan geri çıktım Küçük-küçük harflerim vardı, Karıncayazmıla Haritalardaki ülkeleri yanyana yazdım Su birikintisıyokyanuslar gibi gözüktü Bilsin bir karınca duamdı suyasoyduğum niyetler İncitmedim bulduğum yerde sirtlandığım nimeti. Üzerimde buğday taneşinin izi varken Yine de beni bir zehirde yaraladılar Malum bir karışım, toprak az tınımı duydu Sağyanımaduştım Dur bir daha bakayım Geride bıraktığım köydesi billur kânata Beni burada garip kujmayacaklar neta kuşlarının sesi.

İtalyanların ünlü seri katili Killing'in Türkiye'de gördüğü ilgi sinemalardan bakkallara ve giyim mağazalarına kadar ulaşmış. En sonunda pavyona düşmüş!

KILLING'İN SELAMI VAR!

Alda Agliata

İtalyanların en ünlü seri katili
Killing, 1966'da bir fotoroman
yıldız olarak doğdu. Ertesi yıl o
fotoromanlar ülkemize geldive
burada da meşhurlardı. Hatta
burada dahabüyük bir alakagördü.
10 civarı film uyarlaması var. Tam
şu kadar galibaderkenunutulmuş
bir filmi ya da afişi daha ortaya
çıkabiliyor.

Killing, çizgiroman ressamlarımızdan Fatih Oktay'la Facebook'tan arkadaş. Killing'i canlandırان oyuncu Aldo Agliata'nın Fatih gibi birkaç Türk arkadaşı daha var. 80'e merdiven dayamış oyuncu, Killing'e Türklere alakasını sonradan öğrenmiş. Ünlü oyuncu zamanında bu ünlü çok tadını çıkartamamış.

Çünkü okuyucuya yüzünü hiç göstermediği için sokakta insanlar hep yanından onu fark etmeden geçip gitmiş. Ancak bazı haberlerde görülen maskesiz kostümü içindeki fotoğrafı görebilenlere tanıtmışkendini. Kendisine röportaj talebimiz ilettik. Sevinçle kabul etti. Sevenlerine selamı var.

BÜTÜN HAŞERAT ÖLECEK

Killing'in buradan gördüğü ilgi sinemalardan bakkallara ve giyim mağazalarına kadar uzanmış. En sonunda pavyona düştüğü! Evet, bu da olmuş! Kısaca anlatalım: 70'li yıllarda bakkallarda bir böcekçilacı olaraksıymızcağıyorku Killing, Böcekleri öldürmek için seçtiğimiz bir başka kalıraman dahavar; Pembe Panter... Onunkini filt şeklinde yapmışlar. Bizim Killing için toptancılar bakkallara bir de melamin bozuk para tabağı yaptırmiş.

Kumaş pazarında zamanın markalarından biri olan Javiteks de reklam yüzü olarak Killing'i seçmiş. Firmanın ortakları Jak Amira ve Vitali Şalhor hayattaki arkadaşlarının ismi. Yıllar sonra bu konu üstüne yazılacak hoş bir ayrıntı bırakmışlar.

FESLİSİ DE VAR

İskeletmaskesiyle Killingbizim çizgiromancılarımızda da ilham vermiş. Ustura Kemal, gündü bir gazetenin çizgiroman bündü olarak doğmuştur. Önceleri erotik – korku tarzı bir tür seçen ressam Haldun Sevel, Ustura Kemal'in bir keresinde karşısına felsefi bir Killing çıkartmış. İskelet maskesi altındaki kostüm bir paltoyla tamamlanmış. Sonuçta eski İstanbul'un küllanbeyi maceraları

bunlar. İskelet şekli versede Üsküdar'da tayt giyip dolaşan bir adam pek olmazdı sanki!

KILLING BU DEĞİL!

Derken bu kadın düşmanı acımasız katilin kostümünü buradakilargıymiş. İstanbul ve Kıbrıs pavyonlarında Killing'in striptizyaptığını eski ilan ve haberlerden öğrenüyoruz. 1968'de Süpürgeciler Derneği yararına düzenlenen dansözler festivali afişinde, bir dansöze yine Killing'ineslik ettiğini görüyoruz.

O yıllarda başka çıkmış ciklet kağıdı, karton maske gibi şeyler de vardı galiba. Ya da çocukcentirsatırşa okuyup, harcadığı ablalara üzüldüğümüz Killing'i her yerde görüyorduk. Yok eğer başka ürünler üstünde de görünmüşse bulup anlatırım yine. 🍀

- * Dününün çoklu ögesi taradınan resmi olarak tanınmamasına rağmen sradan bir pazar günü Gıme Lıran'ında yırırüşe çktğımızda her o admdadır farkı bir ülkenin vatandaşına rastlamaktır.
 - * Ölmüne rahat olmaktadır: Resmi daelerinde önemli bir evrakın eline geçmesi için tam bir ay beklemektedir. Eve takılması gereken tipun bir haftasonra gelmesidir.
 - * Önyargının bitişidir: Bir mehtekraki biralın içerisinde Müslümanın,
- tek bir sarhoş insan görmezmi?

 - * Günde dokuz-on bardak Con kahve içmezmi?
 - * Her türlü varlığını sonuna-çıkmaz eklenerek sevimi hale getirmesidir. Bkz.: Hellimcik
 - * Bir meyhanede "seftali kebap/bız ıyıp, "kakışde" leri top lop yutarakan Mağusa Lımanı'ndınleip hüzünlenirmi?
 - * K hafınınyerine genelde G koymak; N'lerisse Ng'ye yuvularaktımı? Örneğin: Napangandassçğımi?

- * Hristiyanlık, Müslümanlık ve ateistlerin başlıca din yapılarıdır.
- * Yarım saatlık Lefkoşa-Girne yolunu, dolmuşla bir buçuk saatte gitmek veziyetlenesizlik zikrini demektir. Ve belki de bu yüzden hayattan bunlara Girne'ye adını atması, birçok Lefkoşalıların bulundusudur.
- * Dört taraftan denizlerle çevriliyecek taze balık bulamamaktır.
- * Sürekli bir domates yoluğu içinde olmak ve yataşen kışını yirmi beş liraya almaktr.
- * Sıcak bir Ağustos günü Lefkoşa'da
- * G harfini çok sevmek. Sümüklü böceğe "garavoli", bahçekapısına "gancelli", zehirli engereğe "gulu" demek: küçük bir kaza hitap ederken "gıcakot", külfetlerden de "Vay gadem!" kelimelemi kulamaktır.
- * Trafığın soldan akmasıe yataşen daha önceki olması nedeniyle Türkiye'ye yataşen bir ziyareti sırasında büyük bir kaza tehlikesi atılmış olarak geri dönmektir.
- * İnternette bir form doldurmak ve bilgisayar şifreli şaretilen gerektigide, bilgisayar faresini otomatikman en alt indirmek.

**USTURA KEMAL'in
yeni macerası!**
**BEN MASUM
BİR KATILIM!..**

[illegible]

Sen de yazacağın şehri
en güzel cümleleriyle anlat,
ozgur@ozgur.org
adresine gönder,
örneğimizdeki ay bu kışta
yerini al.

İlk 14 gün
ücretsiz!

Dinlebi. Yepyeni bi kitap kafası.

Tek uygulama ile istediğin sesli
kitabı istediğin an dinle! Ayda
sadece **19,99 TL.**

Hemen indir!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

nasıl iş bu
her yanına çiçek yağmış
erik ağacının
ışık içinde yüzüyor
neresinden baksan
gözlerin kamaşır

oysa ben akşam olmuşum
yapraklarım dökülüyor
usul usul

adım sonbahar

ATTILÂ İLHAN

